สรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

กรมส่งเสริมการเกษตร
กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
กุมภาพันธ์ 2564

รายงานผลการดำเนินงาน
สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน
โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน – ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

ณ โรงแรม ทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น

เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร

๒๕๖๓

คำนำ

รายงานฉบับนี้เป็นรายงานสรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการรายงานผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จัดขึ้นระหว่าง วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน – ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ โรงแรม ทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ในการสัมมนา เพื่อเป็นการชี้แจงการดำเนินงาน กำหนดแนวทางการพัฒนา และวางแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน และเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข และเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติและนำบทเรียนประสบการณ์ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวนทั้งสิ้น ๑๒๐ คน ซึ่งการจัดสัมมนาดังกล่าว บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ทุกประการ และจะเป็นประโยชน์กับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อไปในอนาคตได้ อีกทั้งยังเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทำงานที่มีความหลากหลาย และเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติและนำบทเรียนประสบการณ์มาปรับใช้ในงานที่รับผิดชอบได้มากยิ่งขึ้น

คณะผู้จัดทำ

สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน
โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

หลักการและเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนแก้ไขปัญหาของชุมชน สามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้น การเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในประเด็นการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตตลอดจน ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ ในลักษณะของเกษตรกรสอนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจาก ศพก. ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ผลิตสินค้าที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม และมีระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งยังเป็นจุดที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตรต่าง ๆ กับเกษตรกร อีกทั้งยังใช้เป็นจุดนัดพบในการพบปะพูดคุยของเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเอง

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ประสบผลสำเร็จ กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร จึงกำหนดจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ขึ้น เพื่อเป็นการทบทวนการดำเนินงานโครงการ ศพก. ที่ผ่านมา และนำข้อค้นพบมาปรับปรุง แก้ไขการทำงาน และเป็นการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจการดำเนินงาน ศพก. ปี ๒๕๖๔ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่จากจังหวัด เขต และส่วนกลาง ร่วมกันวางแผนแนวทางการขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานต่อไป ตลอดจนมีโอกาสศึกษาดูงานนอกสถานที่ และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นการช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางการนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการชี้แจงการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

๒. เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา และวางแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๔. เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ภาคปฏิบัติและนำบทเรียนประสบการณ์ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

ระยะเวลา/สถานที่

ระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน – ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ โรงแรมทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น หลักสี่ กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินงาน

๑. ภาคบรรยาย

• การประเมินผลโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓ โดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๒. ภาคอภิปรายคณะ

• แนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๔ โดย

๑) นายเด่นพงษ์ เวียงศรีพนาวัลย์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตร

๒) นายถนัด เกิดงาม ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

๓) นางสาวพิมประภา สินค้ำคูณ ผู้แทนกลุ่มจัดการฟาร์มและเกษตรกรรมยั่งยืน

๔) นายจิรวิทย์ เฮงหิรัญญวงษ์ ผู้แทนกลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่นและนวัตกรรมด้านการเกษตร

๓. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

• การประเมินผลโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๔

• แนวทางการดำเนินงาน ศพก. ปี ๒๕๖๔

๔. กิจกรรมศึกษาดูงานและแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ

• ศึกษาดูงานคูโบต้า ฟาร์ม ศูนย์นวัตกรรมเกษตรอัจฉริยะ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

• ศึกษาดูงานและแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติที่อร่อยฟาร์ม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

กลุ่มเป้าหมาย

จำนวน ๑๒๐ คน ได้แก่

๑. เจ้าหน้าที่จากสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๑ – ๖	จำนวน ๖ คน
๒. เจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรจังหวัด	จำนวน ๗๗ คน
๓. เจ้าหน้าที่จากกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร	จำนวน ๒๓ คน
๔. เจ้าหน้าที่จากส่วนกลาง	จำนวน ๕ คน
๕. วิทยากร	จำนวน ๖ คน
๖. ผู้ดำเนินการจัด	จำนวน ๓ คน

*หมายเหตุ : ผู้เข้าร่วมสัมมนาจากกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร และส่วนกลางเป็นวิทยากร จำนวน ๙ คน

ผลการดำเนินงาน (Output)

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ระดับเขต จังหวัดและส่วนกลาง มีความรู้ความเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ และได้รับประสบการณ์การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

ผลลัพธ์ (Outcome)

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร นำความรู้ที่ได้จากการสัมมนาไปดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำประสบการณ์ที่ได้รับ ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

๑. การบรรยายวิชาการ

๑.๑ การบรรยาย "การประเมินผลโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓" โดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง

๑. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การตัดสินความเพียงพอคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

๒. การตัดสินความสอดคล้องต้องกันระหว่างการปฏิบัติกับวัตถุประสงค์

๓. การตัดสินโดยผู้เชี่ยวชาญ ตัดสินความพึงพอใจ/คุณค่า

๔. การตีค่า ตีราคาในสิ่งนั้นๆ เพื่อตอบคำถามว่าดีมากน้อยแค่ไหน

๕. การนำจำนวนที่ได้จากการวัดมาเทียบกับเกณฑ์

๖. กระบวนการค้นหาความสอดคล้องประสิทธิผล หรือความสำเร็จ และผลกระทบตามวัตถุประสงค์ของแผนงานหรือโครงการโดยกระบวนการค้นหานั้นต้องทำอย่างเป็นระบบ

๗. กระบวนการตัดสินคุณค่าของแผนงาน/โครงการ ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

หลักการ รูปแบบ การประเมินผล

๑. การประเมินผลแบบยึดจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เป็นหลัก (Tyler's goal attainment Model) ซึ่งกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ ได้แก่ การประเมินองค์กร

๒. การประเมินผลแบบยึดเป้าหมาย ไม่ยึดเป้าหมาย ดูทั้งระบบในภาพของความคาดหวัง ความเป็นจริง (Stake's Countenance Model)

๓. การวัดผลสำเร็จ แบบสมดุล (Balanced Scorecard:BSC) ใช้ในการประเมินองค์กร โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ จะใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการต่างๆ โดยตรวจสอบตัวชี้วัดมิติด้านการเงิน มิติกระบวนการภายใน มิติด้านนวัตกรรมและการเรียนรู้ และมิติด้านลูกค้า

ประโยชน์การประเมินผล : ประเมินผลเพื่ออะไร

๑. ช่วยในการตัดสินใจนำโครงการไปใช้

๒. ช่วยให้ทราบว่าโครงการยังมีความจำเป็นต้องทำต่อไปหรือต้องขยายโครงการออกไปหรือไม่

๓. นำผลที่ได้จากการประเมินผลมาใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงโครงการ

๔. วิเคราะห์ผลการดำเนินงานโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ อย่างไร มีปัญหาอุปสรรคต่อความสำเร็จอย่างไร

๕. นำไปใช้วางแผนในโครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกันต่อไป

การประเมินโครงการ ตามเกณฑ์ "OECD" เป็นการประเมินโครงการขององค์กรต่างประเทศ และมีหน่วยงานที่นำมาใช้คือ รัฐสภา สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงการคลัง โดยมีเกณฑ์การประเมิน ๖ ด้าน

๑. ความสอดคล้อง (Relevance)

๒. ความเชื่อมโยง (Coherence)

๓. ประสิทธิผล (Effectiveness)

๔. ประสิทธิภาพ (Efficiency)

๕. ผลกระทบ (Impact)

๖. ความยั่งยืน (Sustainability)

ตัวอย่าง

การวัดผลสำเร็จตามตัวแบบ Logic Model เป็นการประเมินที่ดูปัจจัยนำเข้าว่ามีต้นทุนทรัพยากรที่เข้ามาผ่านกิจกรรมหรือกระบวนการผลิต ได้ผลผลิตอะไร เกิดผลลัพธ์อะไรบ้าง

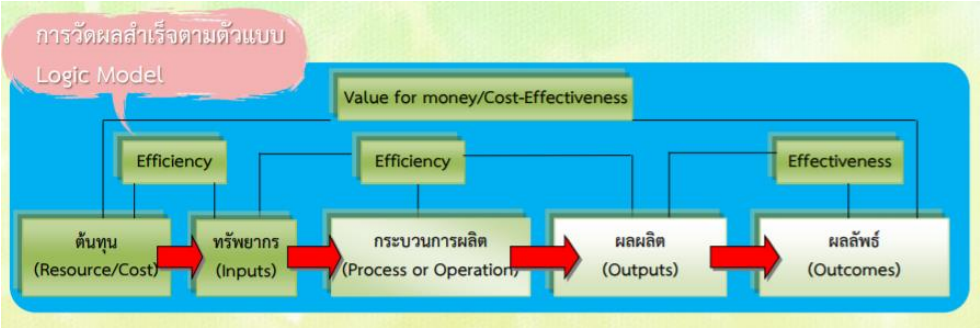

การประเมินผลแบบซิปป์ (CIPP Model)

เป็นการประเมินผลโครงการ โดยเริ่มจาก

๑. CONTEXT การประเมินสภาวะแวดล้อม เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ

๒. INPUT การประเมินปัจจัยนำเข้า เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสม และความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์เวลา ฯลฯ รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน

๓. PROCESS การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการตรวจสอบกิจกรรม เวลา ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการโดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน การประเมินกระบวนการนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการค้นหาจุดเด่น หรือจุดแข็ง(Strengths) และจุดด้อย (Weakness) ของนโยบาย / แผนงาน/โครงการซึ่งมักจะไม่สามารถศึกษาได้ภายหลังจากสิ้นสุดโครงการแล้ว

๔. Product การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ แต่การประเมินผลแบบนี้มิได้ให้ความสนใจต่อเรื่อง ผลกระทบ (Impact) และผลลัพธ์ (Outcome) ของนโยบาย/แผนงาน /โครงการเท่าที่ควร

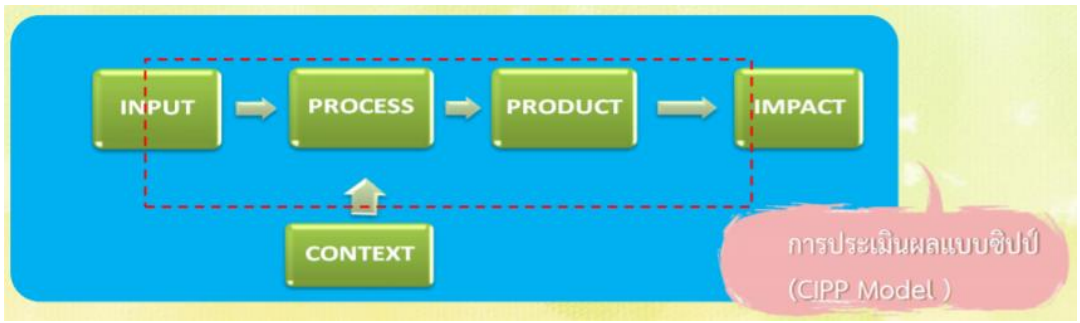

ประโยชน์ที่ได้จากการประเมินผลคือ ช่วยในการตัดสินใจในการนำโครงการไปใช้ และช่วยให้ทราบว่าโครงการมีความจำเป็นต้องทำต่อหรือไม่ เช่น โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ที่ สำนักงานเศรษฐกิจเคยประเมินผลโครงการไว้ ต่อไปกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นเจ้าภาพหลักต้องประเมินผลโครงการว่าทำต่อหรือไม่ ขยายโครงการต่อไปหรือไม่ นำผลการประเมินโครงการมาปรับปรุงอย่างไร ก็ต้องวิเคราะห์ว่าโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคมากน้อยเพียงใด และสามารถใช้ในการวางแผนโครงการในปีต่อๆ ไป ถ้าเป็นโครงการที่จบไปแล้วจะขยายผลในปีต่อๆ ไปอย่างไร

ประเภทการประเมินผล

แบ่งตามช่วงระยะเวลาโครงการ/แผนงาน

๑. การประเมินผลก่อนเริ่มโครงการ (Pre Evaluation) เป็นการศึกษาประเมินความเป็นไปได้ ก่อนที่เริ่มโครงการใดๆ โดยอาจทำการศึกษาถึงประสิทธิภาพของปัจจัยนำเข้า ความเหมาะสมของกระบวนการที่คาดว่าจะนำมาใช้ในการบริหารจัดการโครงการ ปัญหา อุปสรรค ความเสี่ยงของโครงการ ตลอดจนผลลัพธ์ หรือประสิทธิผลที่คาดว่าจะได้รับ ในขณะเดียวกันก็อาจจะศึกษาผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ เช่น

- การประเมินผลกระทบด้านสังคม
- การประเมินผลกระทบด้านนิเวศ
- การประเมินผลกระทบด้านการเมือง
- การประเมินผลกระทบด้านเทคโนโลยี
- การประเมินผลกระทบด้านประชากร
- การประเมินผลกระทบด้านนโยบาย
- การประเมินผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

๒. การประเมินผลระหว่างการดำเนินโครงการ (Ongoing Evaluation) เป็นการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงเป็นสำคัญซึ่งมักจะใช้ประเมินผลระหว่างแผนหรือระหว่างพัฒนาโครงการ ผลที่ได้ นั้น จะช่วยตั้งวัตถุประสงค์ของโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่แท้จริง นอกจากนั้นอาจช่วยตรวจสอบว่าโครงการได้ดำเนินไปตามแผนของโครงการอย่างไร โดยทั่วไปแล้ว อาจใช้ประเมินสิ่งต่อไปนี้

- ทบทวนแผนของโครงการ
- การสร้างแผนของโครงการ
- การพัฒนาแบบสอบถาม (Questionnaire) หรือรายการ (Check list) สำหรับรวบรวมข้อมูลตามเรื่องที่ต้องการ
- การคัดเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสม
- การกำหนดตารางเวลาการประเมินผลให้สอดคล้องกับการดำเนินโครงการ
- การเตรียมข้อมูลที่จะเป็นข่าวสารสำหรับการรายงานและเสนอแนะสำหรับการตัดสินเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ
- การแนะนำแนวทางปรับปรุง การแก้ปัญหา และการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติของโครงการ

๓. การประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ (Post Evaluation) เป็นการประเมินผลรวมสรุป มักจะใช้ประเมินหลังสิ้นสุดโครงการ สำหรับโครงการที่มีการดำเนินระยะยาวก็อาจใช้การสรุปย่อความระยะยาวต่าง ๆ ข้อมูลที่ได้จากระยะต่าง ๆ จะช่วยให้มีการประเมินสรุปรวมนั้น ส่วนใหญ่จะรวบรวมจากผลของการประเมินผลระหว่างการดำเนิน ซึ่งผลสรุปที่ได้จะนำสู่การรายงายว่า โครงการได้บรรลุเป้าหมาย (Goals) หรือไม่อย่างไร ตลอดจนการรายงานถึงสถานภาพของโครงการว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวเพียงไร มีปัญหาหรืออุปสรรคใดที่ต้องแก้ไขปรับปรุงข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารโครงการสามารถนำไปสู่การตัดสินว่า โครงการนั้นควรดำเนินการต่อหรือยกเลิก

กำหนดแผนแบบ (Design)

๑. การประเมินโดยใช้แบบแผนทดลอง (Experimental Design)

- การเปรียบเทียบก่อนและหลังโครงการ ไม่มีกลุ่มควบคุม (Pretest – Posttest Design no Control Group) ซึ่งเป้าหมายกลุ่มทดลองเป็นกลุ่มเดียวกันทั้งก่อนและหลังโครงการ

- การเปรียบเทียบก่อนและหลังโครงการ มีกลุ่มควบคุม (Pretest – Posttest Design with Control Group)

- การเปรียบเทียบหลังโครงการ มีกลุ่มควบคุม (Pretest Only Design with Control Group)

๒. การประเมินโดยไม่ใช้แผนแบบทดลอง (Nonexperimental Design) เปรียบเทียบกับเป้าหมายเกณฑ์ค่ามาตรฐาน/สถิติ

การกำหนดประเด็นตัวชี้วัด

บริบท/สภาวะแวดล้อม (C : Context) ประเด็นตัวชี้วัดที่ชี้ให้เห็นว่า ความจำเป็นความคุ้มค่า ความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ ประเด็นปัญหาที่จะเกิดขึ้นภายหน้า ตัวอย่างเช่น สภาพปัญหาในพื้นที่

ปัจจัยนำเข้า (I : Input) ประเด็นตัวชี้วัดที่ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยต่างๆ ที่นำเข้าสู่การดำเนินงานมีความเหมาะสมเพียงใด ตัวอย่างเช่น จำนวนคน จำนวนวัตถุดิบต่างๆ จำนวนเงินลงทุน

กิจกรรม (A : Activity) ประเด็นตัวชี้วัดที่ชี้ให้ทราบว่า การดำเนินงาน/การกระทำเพื่อเปลี่ยนปัจจัยนำเข้ามาเป็นผลได้ในช่วงเวลาหนึ่ง บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด

ตัวอย่าง : การพัฒนาศูนย์เรียนรู้ฯ

ตัวชี้วัด : จำนวนครั้งในการประชุมวางแผนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้ฯ

จำนวนครั้ง/กิจกรรมที่สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ให้ศูนย์เรียนรู้

กระบวนการ (P : Process) ประเด็นตัวชี้วัดที่ชี้ให้ทราบว่าการดำเนินงานในช่วงต่างๆ ควรจะต้องปรับปรุงหรือแก้ไขในส่วนใดบ้าง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ หรือทำให้การดำเนินงานนั้นๆ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตัวอย่างเช่น ระยะเวลาการดำเนินงาน สอดคล้อง เป็นไปตรามแผนที่วางไว้หรือไม่

ผลผลิต/ผลได้ (P : Product) ประเด็นตัวชี้วัดที่สามารถบอกได้ว่า ผลผลิตที่ได้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์หรือไม่

ตัวอย่าง : การพัฒนาศูนย์เรียนรู้ฯ

ตัวชี้วัด : จำนวนศูนย์เรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนา

ผลลัพธ์ (O : Output) ผลกระทบ (Impact) ประเด็น ตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงผลอันเนื่องมาจากผลจากการดำเนินงาน

ตัวอย่าง : การพัฒนาศูนย์เรียนรู้ฯ

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ : จำนวนผู้ที่มารับบริการศูนย์เรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ได้นำความรู้จากศูนย์ไปใช้ประโยชน์เกิดรายได้เพิ่มขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ประเภทของข้อมูล : ตามแหล่งที่มาของข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมโดยหน่วยงานผู้ประเมินจากการสำรวจด้วยตัวอย่างหรือสำมะโน

ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่มีการรวบรวมไว้แล้วทั้งหน่วยงานของผู้ประเมินและหน่วยงานอื่นๆ เช่น เอกสารประกอบการรายงานต่างๆ เอกสารวิชาการ วิทยานิพนธ์

ข้อมูลปฐมภูมิ : สำรวจด้วยตัวอย่าง สำมะโน

เครื่องมือ เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบออนไลน์

ประชากร : กลุ่มสมาชิกทั้งหมดที่ต้องศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง : ส่วนหนึ่งของประชากรที่ถูกเลือกมาศึกษาแทนประชากรทั้งหมด

การกำหนดขนาดตัวอย่าง

ขึ้นกับงบประมาณ เวลา เครื่องมือ ความคุ้มค่า

กรณีทราบจำนวนประชากร : สามารถใช้เกณฑ์กำหนด ดังนี้

๑. ประชากร หลักร้อย ใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย ๒๕%

๒. ประชากร หลักพัน ใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย ๑๐%

๓. ประชากร หลักหมื่น ใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย ๕%

๔. ประชากร หลักแสน ใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย ๑%

ใช้สูตรตามวิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้ตารางสำเร็จรูปของ R.V.Crejcie & D.W.Morgan

การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

การประมวลผล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้ App Excel SPSS STATA

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าผลรวม ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ฐานนิยม มัธยฐาน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) Chi-square t-test F-test ANOVA

ใช้ลิเกริ์ตสเกล (Likert Scale) ค่าคะแนน (ข้อมูลเชิงคุณภาพ)

การเขียนรายงาน

๑. แสดงผลลัพธ์ของงานที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

๒. ใช้เป็นหลักฐานทางวิชาการ ใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน ใช้ศึกษาค้นคว้าหรืออ้างอิงและประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาหรือวางแผนการทำงาน

๓. การเขียนไล่เรียงตามรูปแบบที่กำหนด ประเด็นต่างๆ สอดแทรกตัวชี้วัดในแต่ละประเด็น

๑.๒ ผลการติดตามการดำเนินงาน ศูนย์เครือข่าย ศพก. ปี ๒๕๖๓

ผลการติดตามศูนย์เครือข่าย ศพก. ปี ๒๕๖๓

- ร้อยละ ๕๓ สมัครใจเข้าร่วม
- ร้อยละ ๒๔.๖๖ หน่วยงานขอร้อง
- ร้อยละ ๒.๗๔ ไม่ได้สมัครใจ/ไม่ทราบ
- ร้อยละ ๖๙.๔๔ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ ศพก.
- ร้อยละ ๓๐.๕๖ ไม่ได้เป็นคณะกรรมการ ศพก.
- ร้อยละ ๖๘.๔๙ มีองค์ความรู้เพิ่ม
- ร้อยละ ๖๕.๗๕ มีการปฏิสัมพันธ์
- ร้อยละ ๕๘.๙๐ รับทราบนโยบาย
- ร้อยละ ๗๒.๘๖ เป็นพื้นที่ประธาน
- ร้อยละ ๒๕.๗๑ เป็นพื้นที่สาธารณะ
- ร้อยละ ๑.๔๓ ใช้ทั้ง ๒ พื้นที่

การสนับสนุน

- ร้อยละ ๗๐.๔๒ ได้รับปัจจัยการผลิต
- ร้อยละ ๖๑.๗๙ องค์ความรู้
- ร้อยละ ๓๖.๖๒ สนับสนุนการจัดอบรม
- ร้อยละ ๒๖.๗๖ งบประมาณ
- ร้อยละ ๑.๔๐ สนับสนุน Field day

ความพร้อม

- ร้อยละ ๗๐.๔๒ มีอาคาร
- ร้อยละ ๕๙.๗๒ ใช้ทั้ง ๒ พื้นที่
- ร้อยละ ๗๘.๘๗ มีแปลงเรียนรู้ ๑ แปลง
- ร้อยละ ๖๖.๒๐ มีเฉลี่ย ๒ หลักสูตร
- ร้อยละ ๔๖.๓๘ ไม่มีอุปกรณ์ใช้อบรม

เกษตรกร

- ร้อยละ ๙๒.๓๔ รับการอบรม
- ร้อยละ ๔๖.๓๘ ขอข้อมูล
- ร้อยละ ๔๖.๓๘ ขอปัจจัยการผลิต
- ร้อยละ ๔๖.๓๘ ปรึกษาปัญหา

- ร้อยละ ๔๖.๓๘ เข้าร่วมกิจกรรม

ผลลัพธ์ของโครงการ

- ร้อยละ ๗๙.๙๕ นำความรู้ไปใช้
- ร้อยละ ๖๔.๙๒ ลดค่าปุ๋ย ๑,๖๐๘ บาท/ไร่/ปี
- ร้อยละ ๕๑.๖๑ ลดรายจ่ายครัวเรือน ๑,๒๑๓ บาท/ปี

ความพึงพอใจต่อโครงการ คะแนนเต็ม ๕ (ด้านอาคาร อุปกรณ์โสตฯ โต๊ะเก้าอี้ ด้านห้องน้ำ)

- แปลงเรียนรู้ ๔.๔๖ คะแนน
- ฐานเรียนรู้ ๔.๔๒ คะแนน
- องค์ความรู้ ๔.๗๐ คะแนน
- รูปแบบการถ่ายทอด ๔.๖๘ คะแนน
- การนำไปใช้ประโยชน์ ๔.๒๑ คะแนน

ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

๑. การไม่ทราบการเป็น ศูนย์เครือข่าย ศพก. ในการพิจารณาคัดเลือก ควรสร้างการรับรู้ ชี้แจง และทำความเข้าใจ รวมถึงการเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น

๒. เมื่อครบกำหนด ๕ ปี ประธานมีอายุมากขึ้น ไม่สามารถให้บริการทั้งความรู้ และสถานที่จัดอบรมจัดสรรงบประมาณให้กับเครือข่ายที่พร้อม

๓. หลักสูตรเป็นความรู้เฉพาะด้าน แต่ปัญหามีความหลากหลาย การบูรณาการความรู้จากภาครัฐ เอกชน วิทยากรเกษตร เพิ่มอาชีพเสริม

๔. เพิ่มความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และนำไปถ่ายทอดขยายผลได้ และการขาดแคลนแหล่งน้ำ

๑.๓ การประเมินผลโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓

วัตถุประสงค์การประเมินผล

๑. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๒. เพื่อประเมินความคุ้มค่าของโครงการ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ขอบเขตการประเมินผล

พื้นที่เป้าหมาย ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๘๘๒ ศูนย์

ประชากรเป้าหมาย

๑) เกษตรกรต้นแบบเจ้าของ ศพก.

๒) เกษตรกรผู้ใช้บริการของ ศพก.

๓) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ

ระยะเวลาของข้อมูล ข้อมูลโครงการฯ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ - กันยายน ๒๕๖๓)

รูปแบบการประเมินผล Logic Model

ประเภทการประเมินผล ระหว่างการดำเนินงานโครงการ (Ongoing Evalution)

กรอบแนวคิดในการประเมินผล

ประเด็นตัวชี้วัด

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด
1. ปัจจัยนำเข้า		
1.1 งบประมาณ	- จำนวนงบประมาณเบิกจ่าย - ความทันเวลาของงบประมาณที่ได้รับ - ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับ	- ร้อยละ 90 ของงบประมาณที่ได้รับ
1.2 หน่วยงาน/บุคคลากร	- จำนวนหน่วยงานในสังกัด กษ. และนอกสังกัด กษ. ที่เข้าร่วมดำเนินงาน	- อย่างน้อย 6 หน่วยงานในสังกัด กษ. และอย่างน้อย 1 หน่วยงานนอกสังกัด กษ.
1.3 ปัจจัยการผลิต/วัสดุอุปกรณ์	- ประเภทปัจจัยการผลิต/วัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุน ศพก.	- อย่างน้อย 4 ประเภท
1.4 หลักสูตรการเรียนรู้	- จำนวนหลักสูตรเรียนรู้ของ ศพก. ที่มีการถ่ายทอด	- ไม่ต่ำกว่า 3 ประเภท (หลักสูตรหลัก หลักสูตรบังคับ หลักสูตรเสริม)

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด
2. กิจกรรม		
2.1 การพัฒนาศักยภาพ ศพก.	- จำนวนครั้งที่วิเคราะห์แผนและแนวทางการพัฒนา - จำนวนฐานเรียนรู้ที่สมบูรณ์เป็นจุดถ่ายทอดเพื่อเรียนรู้ - จำนวนแปลงเรียนรู้ที่พร้อมเป็นจุดเรียนรู้ - ร้อยละของ ศพก. ที่ได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน - ร้อยละของ ศพก. ที่ได้รับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก - จำนวนเครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงกับ ศพก.	- อย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี - อย่างน้อย 5 ฐาน - อย่างน้อย 1 แปลง - ไม่น้อยกว่า 10 เครือข่ายต่อ 1 ศพก.
2.2 การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน	- จำนวนครั้งที่มีการประชุมของคณะกรรมการ ศพก. - มีการเชื่อมโยงระหว่างคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ทุกระดับ - จำนวนครั้งที่มีการจัดเวทีเชื่อมโยงคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ในทุกระดับ - มีการถอดบทเรียน ศพก. - จำนวนครั้งที่จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับจังหวัด	- ไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง - ไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง - อย่างน้อย 1 ครั้ง - ไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง
2.3 การสนับสนุนการให้บริการของ ศพก. และเครือข่าย	- จำนวนภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมในงาน Field Day - จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมในงาน Field Day - จำนวนกิจกรรมที่จัดแสดงงาน Field day	- อย่างน้อย 6 หน่วยงาน - เฉลี่ย 200 รายต่อ ศพก. - อย่างน้อย 3 กิจกรรม
2.4 การพัฒนาศูนย์เครือข่าย	- จำนวนหน่วยงานที่ให้การพัฒนาศูนย์เครือข่าย	- อย่างน้อย 2 หน่วยงานในสังกัด กษ. และอย่างน้อย 1 หน่วยงานนอกสังกัด กษ.
2.5 การติดตามประเมินผล และรายงาน	- มีการติดตามและประเมินผลจากส่วนกลางและในพื้นที่	- อย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี
3. ผลผลิต		
3.1 ศูนย์ ศพก. ได้รับการพัฒนา	- ศพก. ได้รับการพัฒนา - ศพก. มีความพร้อมในการให้บริการ	- ร้อยละ 100 ตามเป้าหมาย - ร้อยละ 100 ตามเป้าหมาย
3.2 ศูนย์เครือข่ายได้รับการพัฒนา	- ศูนย์เครือข่ายได้รับการพัฒนา - ศูนย์เครือข่ายมีความพร้อมในการให้บริการ	- ร้อยละ 100 ตามเป้าหมาย - ร้อยละ 100 ตามเป้าหมาย

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัด
3.3 เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้	- จำนวนของเกษตรกรที่มาเรียนรู้และใช้บริการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	- ไม่น้อยกว่า 300 ราย ต่อปีต่อ ศพก.
4. ผลลัพธ์		
4.1 การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	- ร้อยละของเกษตรกรที่นำความรู้จาก ศพก. ไปใช้	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเกษตรกรที่เข้าใช้บริการ
4.2 การพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพของเกษตรกร	- ร้อยละของเกษตรกรที่มีประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น (ผลผลิต/ต้นทุนการผลิต) - ร้อยละของเกษตรกรที่มีรายได้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้น	- ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น และไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของเกษตรกรที่นำความรู้ไปใช้มีรายจ่ายในการผลิตลดลง

การรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียด ดังนี้

๑. ศูนย์ ศพก. ใช้การสำมะโนทั้ง ๘๘๒ ศูนย์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร

๑.๑ เกษตรกรต้นแบบเจ้าของ ศพก. จำนวนศูนย์ละ ๑ ราย รวม ๘๘๒ ราย

๑.๒ เกษตรกรผู้ใช้บริการศูนย์ จำนวนศูนย์ละ ๓๐ ราย รวม ๒๖,๔๖๐ ราย

๒. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการจังหวัดละ ๑ ราย รวม ๗๗ ราย

ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการรวบรวมจากเอกสารรายงานการประชุม

แผนการปฏิบัติงาน

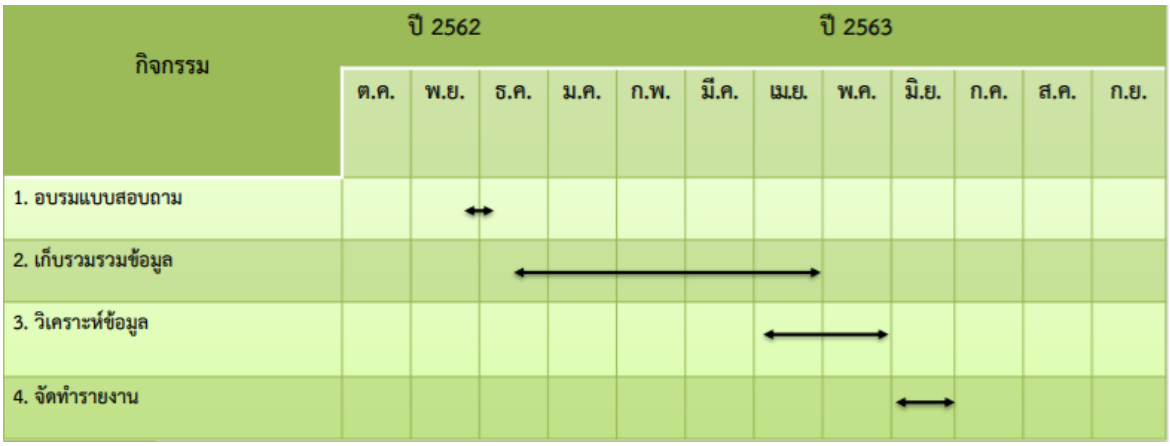

๒. การอภิปรายคณะ

๒.๑ แนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๔

ผู้ร่วมอภิปราย ๑. นายเด่นพงษ์ เวียงศรีพนาวัลย์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตร
๒. นายถนัด เกิดงาม ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย
๓. นายจิรวิทย์ เฮงหิรัญญวงษ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
๔. นางสาวพิมประภา สินค้ำคูณ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

นายเด่นพงษ์ เวียงศรีพนาวัลย์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตร

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ความเป็นมา

เริ่มตั้ง ศพก. ปี ๒๕๕๗ มีงบประมาณ ๑๓,๙๓๕,๖๐๐ บาท (ศูนย์ละ ๑๕,๘๐๐ บาท)

กิจกรรม ได้แก่

๑. การปรับปรุงศูนย์ ๘๘๒ ศูนย์ (ศูนย์ละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๔๑๐,๐๐๐ บาท)

๒. ทัศนศึกษาของเกษตรกร จำนวน ๘๘๒ คน เป็นเงิน ๗๐๕,๖๐๐ บาท

๓. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเกษตรกรศูนย์ละ ๒๐๐ คน เป็นเงิน ๘,๘๒๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๕๘ พัฒนา ศพก. (Show Room) มีงบประมาณ ๓๔,๑๙๑,๐๐๐ บาท (ศูนย์ละ ๓๘,๐๐๐ บาท)

กิจกรรม ได้แก่

๑. พัฒนาศูนย์ฯ ๘๘๒ ศูนย์ (ศูนย์ละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๔๑๐,๐๐๐ บาท)

๒. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเกษตรกรศูนย์ละ ๕๐ คน เป็นเงิน ๑๓,๒๓๐,๐๐๐ บาท

๓. จัดงาน Field day ๘๘๒อำเภอ อำเภอละ ๓๐๐ ราย เป็นเงิน ๑๕,๘๗๖,๐๐๐ บาท

๔. ติดตามงาน (ส่วนกลาง เขต จังหวัด) เป็นเงิน ๖๗๕,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๕๙ ขับเคลื่อน ศพก. มีงบประมาณ ๑๗,๖๔๐,๐๐๐ บาท (ศูนย์ละ ๒๐,๐๐๐ บาท)

กิจกรรม ได้แก่

๑. พัฒนาแปลงเรียนรู้ และฐานเรียนรู้ ๘๘๒ ศูนย์ (ศูนย์ละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๔๑๐,๐๐๐ บาท)

๒. อบรมเกษตรกร ศูนย์ละ ๕๐ คน เป็นเงิน ๔,๔๑๐,๐๐๐ บาท

๓. จัดงาน Field day ๘๘๒ อำเภอ อำเภอละ ๑๐๐ ราย เป็นเงิน ๘,๘๕๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๐ ดำเนินการต่อเนื่อง มีงบประมาณ ๒๓๓,๘๗๐,๘๐๐ บาท

กิจกรรม ได้แก่

๑. พัฒนาศักยภาพ การให้บริการ และบริหารงานเพื่อขับเคลื่อน ศพก. เป็นเงิน ๑๓๑,๘๐๘,๘๐๐ บาท

๒. พัฒนาเกษตรกรผู้นำ ศูนย์ละ ๕๐ คนเป็นเงิน ๑๗,๖๔๐,๐๐๐ บาท

๓. พัฒนาศูนย์เครือข่าย เป็นเงิน ๘๒,๒๑๔,๘๐๐ บาท

๔. ติดตาม ประเมินผล รายงาน เป็นเงิน ๒,๒๐๗,๒๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๑ สร้างเครือข่าย มีงบประมาณ ๒๕๐,๗๐๙,๕๐๐ บาท

กิจกรรม ได้แก่

๑. พัฒนาศักยภาพ ศพก. (๔,๔๑๐,๐๐๐ บาท)

๒. บริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนงาน (๑๓,๙๓๖,๘๐๐ บาท)

๓. สนับสนุนการให้บริการ ศพก. (๒๐,๙๙๑,๖๐๐ บาท)

๔. การพัฒนาเกษตรกรผู้นำ (๑๕,๘๗๖,๐๐๐ บาท)

๕. ติดตามและรายงานผล (๓๐๖,๔๐๐ บาท)

๖. พัฒนาศูนย์เครือข่าย (๖๑,๙๙๙,๘๐๐ บาท)

ปี ๒๕๖๒ เครือข่ายเข้มแข็ง มีงบประมาณ ๒๘๒,๒๖๕,๗๐๐ บาท

กิจกรรม ได้แก่

๑. พัฒนาศักยภาพ ศพก. และศูนย์เครือข่าย (๑๕,๘๗๖,๐๐๐ บาท)

๒. บริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนงาน (๑๘,๕๗๕,๕๕๐ บาท)

๓. สนับสนุนการให้บริการ ศพก. และเครือข่าย(๑๗,๖๔๐,๖๐๐ บาท)

๔. การพัฒนาเกษตรกรผู้นำ (๑๙,๔๐๔,๐๐๐ บาท)

๕. ติดตามและรายงานผล (๑,๑๗๒,๔๗๐ บาท)

๖. พัฒนาศูนย์เครือข่าย (๖๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท)

ปี ๒๕๖๓ เครือข่ายเข้มแข็งและยั่งยืน มีงบประมาณ ๒๓๙,๕๖๒,๔๐๐ บาท

กิจกรรม ได้แก่

๑. พัฒนาศักยภาพ ศพก. และศูนย์เครือข่าย (๑๕,๘๗๖,๐๐๐ บาท)

๒. บริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนงาน (๔๓,๒๒๓,๑๖๐ บาท)

๓. สนับสนุนการให้บริการ ศพก. และเครือข่าย (๒๗,๓๔๒,๐๐๐ บาท)

๔. การพัฒนาเกษตรกรผู้นำ (๒๐,๔๙๙,๖๐๐ บาท)

๕. ติดตามและรายงานผล (๔,๗๓๔,๔๕๕ บาท)

๖. พัฒนาศูนย์เครือข่าย (๑๒๐,๒๑๕,๗๘๕ บาท)

๗. ผลิตสื่อทางการเกษตร (๗,๖๗๑,๔๐๐ บาท)

ปี ๒๕๖๔ เครือข่ายเข้มแข็งและยั่งยืน มีงบประมาณ ๑๙๓,๕๔๗,๙๐๐ บาท

กิจกรรม ได้แก่

๑. พัฒนาศักยภาพ ศพก. และศูนย์เครือข่าย (๑๗,๖๔๐,๐๐๐ บาท)

๒. บริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนงาน (๑๔,๒๙๖,๖๒๔บาท)

๓. สนับสนุนการให้บริการ ศพก. และเครือข่าย (๒๓,๙๑๔,๐๐๐ บาท)

๔. การพัฒนาเกษตรกรผู้นำ (๑๙,๔๐๔,๐๐๐ บาท)

๕. ติดตามและรายงานผล (๒,๐๒๕,๒๘๖ บาท)

๖. พัฒนาศูนย์เครือข่าย (๕๓,๓๓๒,๔๙๐บาท)

วิสัยทัศน์ และ Motto ศพก.

วิสัยทัศน์ เป็นของชุมชน ที่เป็นแหล่งสร้างสรรค์นวัตกรรม
บ่มเพาะเกษตรกร และให้บริการด้านการเกษตร
เพื่อยกระดับเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการ

และชุมชนเกษตรสู่ความยั่งยืน

Motto “เครือข่าย เข้มแข็ง และยั่งยืน”

สถานการณ์ปัจจุบัน

ศพก. (หลัก) จำนวน ๘๘๒ ศูนย์

๑. ข้าว จำนวน ๔๒๙ ศูนย์ (๔๘.๖ %)

๒. มันสำปะหลัง จำนวน ๕๔ ศูนย์ (๕๔ %)

๓. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๘ ศูนย์ (๐.๙ %)

๔. พืชไร่อื่นๆ เช่น สับปะรด ถั่วเขียว จำนวน ๑๕ ศูนย์ (๑.๗ %)

๕. ยางพารา จำนวน ๔๑ ศูนย์ (๔.๖ %)

๖. ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๔๕ ศูนย์ (๕.๑ %)

๗. อ้อยโรงงาน จำนวน ๑๑ ศูนย์ (๑.๒ %)

๘. ไม้ผล/ไม้ยืนต้นอื่นๆ เช่น ส้มโอ ฝรั่ง มะพร้าว ชา และกาแฟ จำนวน ๔๘ ศูนย์ (๕.๔ %)

๙. ทุเรียน จำนวน ๒๒ ศูนย์ (๒.๔ %)

๑๐. ลำไย จำนวน ๒๐ ศูนย์ (๒.๒ %)

๑๑. เงาะ จำนวน ๓ ศูนย์ (๐.๓ %)

๑๒. มะม่วง จำนวน ๑๐ ศูนย์ (๑.๑ %)

๑๓. มังคุด จำนวน ๒๕ ศูนย์ (๒.๘ %)

๑๔. ไม้ดอก ไม้ประดับ จำนวน ๓ ศูนย์ (๐.๓ %)

๑๕. พืชผัก จำนวน ๓๒ ศูนย์ (๓.๖ %)

๑๖. ไร่นาสวนผสม/ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน จำนวน ๑๐๙ ศูนย์ (๑๒.๓ %)

๑๗. กิจกรรมเกษตรอื่นๆ เช่น เลี้ยงปลานิล และเลี้ยงไก่พื้นเมือง จำนวน ๗ ศูนย์ (๐.๗ %)

ศพก. (เครือข่าย) จำนวน ๑๒,๗๓๓ ศูนย์

๑. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) จำนวน ๑,๒๗๕ ศูนย์ (๑๐.๐ %)

๒. ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) จำนวน ๗๔๑ ศูนย์ (๕.๘ %)

๓. ด้านการจัดการดิน จำนวน ๒๘๕ ศูนย์ (๒.๓ %)

๔. ด้านประมง จำนวน ๕๖๕ ศูนย์ (๔.๔ %)

๕. ด้านปศุสัตว์ จำนวน ๖๐๘ ศูนย์ (๔.๘ %)

๖. ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน จำนวน ๑,๓๓๕ ศูนย์ (๑๐.๕ %)

๗. ด้านพืชไร่ จำนวน ๓๘๖ ศูนย์ (๓.๐ %)

๘. ด้านไม้ผล จำนวน ๗๗๑ ศูนย์ (๖.๑ %)

๙. ด้านไม้ยืนต้น จำนวน ๓๗๒ ศูนย์ (๒.๙ %)

๑๐. ด้านแมลงเศรษฐกิจ จำนวน ๘๖ ศูนย์ (๐.๗ %)

๑๑. ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน ๑๘๐ ศูนย์ (๑.๔ %)

๑๒. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน จำนวน ๔,๑๘๐ ศูนย์ (๓๒.๘ %)

๑๓. ด้านมาตรฐานการผลิตทางการเกษตร จำนวน ๑๑๗ ศูนย์ (๐.๙ %)

๑๔. ด้านเศรษฐกิจเกษตร จำนวน ๖๙ ศูนย์ (๐.๖ %)

๑๕. ด้านสหกรณ์ จำนวน ๑๓๓ ศูนย์ (๑.๑ %)

๑๖. ด้านบัญชี จำนวน ๔๑ ศูนย์ (๐.๓ %)

๑๗. ด้านชลประทาน/การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า จำนวน ๒๘ ศูนย์ (๐.๒ %)
๑๘. ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน ๑๓๑ ศูนย์ (๑.๐ %)
๑๙. ด้านพืชผัก จำนวน ๖๒๙ ศูนย์ (๔.๙ %)
๒๐. ด้านหม่อนไหม จำนวน ๖๑ ศูนย์ (๐.๕ %)
๒๑. ด้านการแปรรูปผลิตผลด้านการเกษตร จำนวน ๖๔๗ ศูนย์ (๕.๑ %)
๒๒. ด้านไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน ๑๖ ศูนย์ (๐.๑ %)
๒๓. อื่นๆ จำนวน ๗๗ ศูนย์ (๐.๖ %)

เป้าหมาย ศพก. ปี ๒๕๖๔

เป้าหมายหลัก พัฒนา ศพก. ๘๘๒ ศูนย์

๑. ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย

๒. ได้รับใบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างน้อย ๑ ชนิดสินค้า

เป้าหมายรอง สนับสนุน และพัฒนา ศพก. ที่มีศักยภาพ และความพร้อม

๑. นำนวัตกรรม และเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมไปใช้

๒. ต่อยอดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

สรุปผลการสำรวจการได้รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ของ ศพก. ๘๘๒ ศูนย์

๑. เพศ ของประธาน ศพก. ๘๘๒ ศูนย์

- ชาย จำนวน ๗๕๗ ราย คิดเป็น ๘๖%
- หญิง จำนวน ๑๒๕ ราย คิดเป็น ๑๔%

๒. อายุ ของประธาน ศพก. ๘๘๒ ศูนย์

- ไม่เกิน ๔๐ ปี จำนวน ๓๔ ราย คิดเป็น ๔%
- ระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๑๙๘ ราย คิดเป็น ๒๓%
- ระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี จำนวน ๓๖๐ ราย คิดเป็น ๔๑%
- ระหว่าง ๖๑-๗๐ ปี จำนวน ๒๓๑ ราย คิดเป็น ๒๖%
- ๗๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๕ ราย คิดเป็น ๖%

หมายเหตุ ประธาน ศพก. มีอายุต่ำกว่า ๔๕ ปี มีจำนวน ๑๐๘ ราย

๓. ระดับการศึกษา อายุ ของประธาน ศพก. ๘๘๒ ศูนย์

- ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๖๔๕ ราย คิดเป็น ๗๗%
- ระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๘๐ ราย คิดเป็น ๒๑%
- สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๗ ราย คิดเป็น ๒%

๔. สถานการณ์การได้รับใบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ของ ศพก. ๘๘๒ ศูนย์ ในปี ๒๕๖๓

- มีใบรับรอง จำนวน ๕๔๒ ศูนย์ คิดเป็น ๖๑%
- ไม่มีใบรับรอง จำนวน ๓๔๐ ศูนย์ คิดเป็น ๓๙%

*** เพิ่มจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๑๖ ศูนย์ คิดเป็น ๑๓.๑๕%**

๕. สถานการณ์การได้รับใบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร จำแนกตามเขต (สสก. ๑-๖)

สสก.๑ (๗๘ ศูนย์)

- มีใบรับรอง จำนวน ๓๘ ศูนย์ คิดเป็น ๔.๓๐%
- ไม่มีใบรับรอง จำนวน ๔๐ ศูนย์ คิดเป็น ๔.๕๓%

สสก.๒ (๖๒ ศูนย์)

- มีใบรับรอง จำนวน ๔๘ ศูนย์ คิดเป็น ๕.๔๔%
- ไม่มีใบรับรอง จำนวน ๑๔ ศูนย์ คิดเป็น ๑.๕๘%

สสก.๓ (๗๓ ศูนย์)

- มีใบรับรอง จำนวน ๔๔ ศูนย์ คิดเป็น ๔.๙๘%
- ไม่มีใบรับรอง จำนวน ๒๙ ศูนย์ คิดเป็น ๓.๒๘%

สสก.๔ (๓๒๒ ศูนย์)

- มีใบรับรอง จำนวน ๑๘๔ ศูนย์ คิดเป็น ๒๐.๘๖%
- ไม่มีใบรับรอง จำนวน ๑๓๘ ศูนย์ คิดเป็น ๑๕.๖๔%

สสก.๕ (๑๕๑ ศูนย์)

- มีใบรับรอง จำนวน ๘๘ ศูนย์ คิดเป็น ๙.๙๗%
- ไม่มีใบรับรอง จำนวน ๖๓ ศูนย์ คิดเป็น ๗.๑๔%

สสก.๖ (๑๙๖ ศูนย์)

- มีใบรับรอง จำนวน ๑๔๐ ศูนย์ คิดเป็น ๑๕.๘๗%
- ไม่มีใบรับรอง จำนวน ๕๖ ศูนย์ คิดเป็น ๖.๓๔%

๖. สินค้าที่ได้รับใบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ของ ศพก. ๕๔๒ ศูนย์

- ข้าว จำนวน ๓๐๐ ศูนย์
- ยางพารา จำนวน ๑ ศูนย์
- ปาล์ม จำนวน ๑๗ ศูนย์
- ไม้ล้มลุก (๒ปี) จำนวน ๑๑๘ ศูนย์
- ไม้ยืนต้น (๓ปี) จำนวน ๑๗๙ ศูนย์
- ไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน ๑ ศูนย์
- ประมง จำนวน ๘ ศูนย์
- ปศุสัตว์ จำนวน ๕ ศูนย์
- อื่นๆ จำนวน ๑๐ ศูนย์

หมายเหตุ ๑. ไม้ล้มลุก ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พืชผัก ถั่วเขียว สับปะรด กระเทียม และถั่วลิสง

ไม้ยืนต้น หมายถึง มะพร้าว/มะพร้าวน้ำหอม ส้มโอ ฝรั่ง พุทรา มะละกอ มะนาว เงาะ มะขามหวาน ลองกอง และชา

๓. ศพก. บางแห่งได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรมากกว่า ๑ ชนิดสินค้า

๗. ศพก. ๕๙๘ ศูนย์ ที่ได้รับการรับรองแยกตามมาตรฐานสินค้าเกษตร

- GAP จำนวน ๔๒๔ ศูนย์ **เพิ่มจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๘๐ ศูนย์**
- อินทรีย์ จำนวน ๑๓๗ ศูนย์ **เพิ่มจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๓๗ ศูนย์**

- อื่นๆ จำนวน ๓๗ ศูนย์ **เพิ่มจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓๗ ศูนย์**

หมายเหตุ อื่นๆ ได้แก่ GMP GI PGS ฮาลาล

๘. สินค้าที่ยังไม่ได้รับใบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ของ ศพก. ๔๕๖ ศูนย์

- ข้าว จำนวน ๑๕๔ ศูนย์
- มันสำปะหลัง จำนวน ๔๒ ศูนย์
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๔ ศูนย์
- พืชไร่อื่นๆ จำนวน ๒ ศูนย์
- ยางพารา จำนวน ๓๑ ศูนย์
- ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๒๓ ศูนย์
- อ้อยโรงงาน จำนวน ๗ ศูนย์
- ไม้ผลไม้ยืนต้นอื่นๆ จำนวน ๘ ศูนย์
- ทุเรียน จำนวน ๑ ศูนย์
- เงาะ จำนวน ๑ ศูนย์
- มะม่วง จำนวน ๒ ศูนย์
- พืชผัก จำนวน ๑๑ ศูนย์
- ไร่นาสวนผสม จำนวน ๕๔ ศูนย์

หมายเหตุ ๑. พืชไร่อื่นๆ เช่น ถั่วเขียว สับปะรด กระเทียม และถั่วลิสง

๒. ไม้ผล/ไม้ยืนต้นอื่นๆ เช่น มะพร้าว/มะพร้าวน้ำหอม ส้มโอ ฝรั่ง พุทรา มะละกอ มะนาว เงาะ มะขามหวาน ลองกอง และชา

๓. กิจกรรมการเกษตรอื่นๆ เช่น การทำประมง เพาะเห็ดในโรงเรือน วนเกษตร และหม่อนไหม

๙. เหตุผลที่ยังไม่ได้รับใบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร

- ปัญหาด้านเอกสารสิทธิ์
- ปัญหาด้านการขอคิวตรวจรับรองจากเจ้าหน้าที่
- การเข้าตรวจแปลงของเจ้าหน้าที่ไม่ตรงกับช่วงฤดูกาลผลิตของแปลงเกษตรกร
- ยังไม่ได้ดำเนินการขอรับรอง
- อยู่ในระยะปรับเปลี่ยน
- ยังไม่พร้อม
- พืชหลักเช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม่สามารถขอรับรองได้

เป้าหมายรอง ศพก. ปี ๒๕๖๓

๑. สรุปจำรวน ศพก. ที่นำเทคโนโลยี/นวัตกรรมไปใช้

- ศพก. จำนวน ๔๒๕ ศูนย์ คิดเป็น ๔๘.๑๙%
- ประเภทเทคโนโลยี รวม ๖๒๖ จุด ดังนี้

๑) โดรน จำนวน ๑๙ ศูนย์ คิดเป็น ๓.๐๓%

๒) พลังงานทางเลือก/Biogas จำนวน ๒๙ ศูนย์ คิดเป็น ๔.๖๓%

๓) วางระบบน้ำในแปลง/ระบบน้ำอัตโนมัติ/ธนาคารน้ำ จำนวน ๘๙ ศูนย์ คิดเป็น ๑๔.๒๑%

๔) เครื่องจักรกล/เทคโนโลยีในแปลงเกษตรต่างๆ จำนวน ๙๐ ศูนย์ คิดเป็น ๑๔.๓๗%

๕) เครื่องมือในอาคาร เช่น เครื่องคัดเมล็ด/เครื่องมือปลูกพืชในอาคาร/เครื่องมือแปรรูป จำนวน ๖๙ ศูนย์ คิดเป็น ๑๑.๐๒%

๖) ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตพืช/การแปรรูปต่างๆ จำนวน ๒๖๔ ศูนย์ คิดเป็น ๔๒.๑๗%

๗) โซล่าเซลล์ จำนวน ๖๖ ศูนย์ คิดเป็น ๑๐.๕๔%

๒. การต่อยอดท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน ๓๑๗ ศูนย์ คิดเป็น ๓๕.๙๔% (รวมศูนย์หลัก และศูนย์เครือข่าย)

แนวทางการดำเนินงาน ศพก. ปี ๒๕๖๔

๑. การพัฒนาศักยภาพ ศพก. และศูนย์เครือข่าย

๑.๑ การพัฒนาศักยภาพ ศพก. จำนวน ๘๘๒ ศูนย์ (งบประมาณ ๕,๐๐๐ บาท/ศูนย์)

- ข้อมูลพื้นฐานของ ศพก.
- หลักสูตร

๑) หลักสูตรหลัก ได้แก่ การลดต้นทุน,มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร,Zoning,บัญชีครัวเรือน,การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรหลักของ ศพก., ทางเลือกในการผลิตตามความต้องการของชุมชน และการผลิตตามกิจกรรมแปลงใหญ่, การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย, การรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

๒) หลักสูตรบังคับ ได้แก่ เศรษฐกิจพอเพียง, เกษตรทฤษฎีใหม่, และเกษตรผสมผสาน

๓) หลักสูตรเสริม เช่น การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า, องค์กรเกษตรกร, วิสาหกิจชุมชน, แผนธุรกิจหรือหลักสูตรอื่นๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของชุมชน

- ฐานเรียนรู้
- แปลงเรียนรู้
- แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และเครือข่าย

๑.๒ การพัฒนาศักยภาพศูนย์เครือข่าย จำนวน ๒,๖๔๖ ศูนย์ (งบประมาณ ๕,๐๐๐ บาท/ศูนย์)

อย่างน้อย ๓ ศูนย์ (ยกเว้น ศจช., ศดปช.)

- เป็นศูนย์ที่มีการทำงานเชื่อมโยงกับ ศพก. อย่างต่อเนื่อง และบันทึกในระบบศูนย์เครือข่าย

- มีศักยภาพสนับสนุนการดำเนินงาน ศพก. แต่ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ

- ไม่ได้รับการสนับสนุน ในปี ๒๕๖๓

- การคัดเลือกศูนย์เป็นมติคณะกรรมการ ศพก. และปรากฏในรายงานการประชุมคณะกรรมการ ศพก.

หมายเหตุ : ขยายเวลาส่งบัญชีและทำเนียบศูนย์เครือข่าย ถึงกรมฯ ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ทาง E-mail : Doaeresearch20@gmail.com

๒. การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน

๒.๑ การจัดทำแผน

- แผน CoO
- แผน ศพก.
- แผนอบรมเกษตรกร
- แผน Field day บันทึกในระบบรายงาน ศพก. (http://learningpoint.doae.go.th/login)

หมายเหตุ : บันทึกและจัดส่งกรมฯ ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ทาง E-mail : Doaeresearch๒๐@gmail.com

๒.๒ ขั้นตอนการปรับเปลี่ยน ศพก. และสินค้าหลัก

๒.๓ ขั้นตอนการปรับเปลี่ยน ศูนย์เครือข่ายของ ศพก.

๒.๔ การเปลี่ยนแปลงผู้ประสานงาน ศพก.

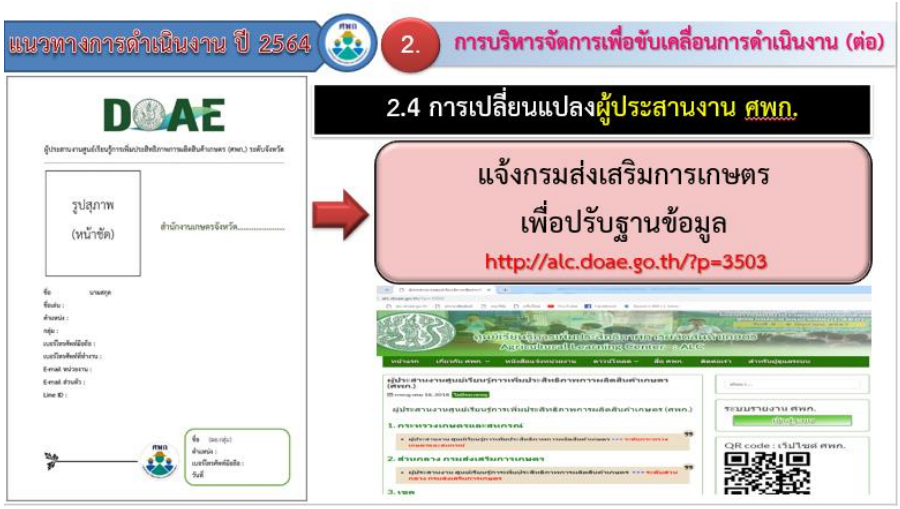

๒.๕ การประเมินผล ศพก.

- การสร้างความรู้ ความเข้าใจการประเมินผล ศพก.
- การดำเนินการประเมินผล
  - ➢ ๖ เขต
  - ➢ ๗๗ จังหวัด
  - ➢ งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท/จังหวัด เขต

๒.๖ การถอดบทเรียน ศพก.

- การถอดบทเรียน (ดำเนินงานตามภารกิจ)
  - ➢ ๖ เขต (เขตละ ๑ จุด)
  - ➢ ๗๗ จังหวัด (จังหวัดละ ๑ จุด)

หมายเหตุ : ส่งแผนการถอดบทเรียน ศพก. ภายในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓
ส่งเล่มการถอดบทเรียน ศพก. ภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ และส่ง File ทาง E-mail : Doaeresearch๒๐@gmail.com

๓. การสนับสนุนการให้บริการของ ศพก.

๓.๑ การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่

- จัดตามฤดูกาลของชนิดสินค้า
- เกษตรกรเป้าหมายอย่างน้อย ๑๐๐ คน
- งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท/ศูนย์
- สถานที่จัด ศพก.หลัก หรือ ศูนย์เครือข่าย
- เน้นจัดกระบวนการเรียนรู้
- วิเคราะห์ วางแผน แบบมีสวนร่วม
- ถ่ายทอดความรู้แบบเห็นจริง

๓.๒ แนวทางการจัดงาน Field day

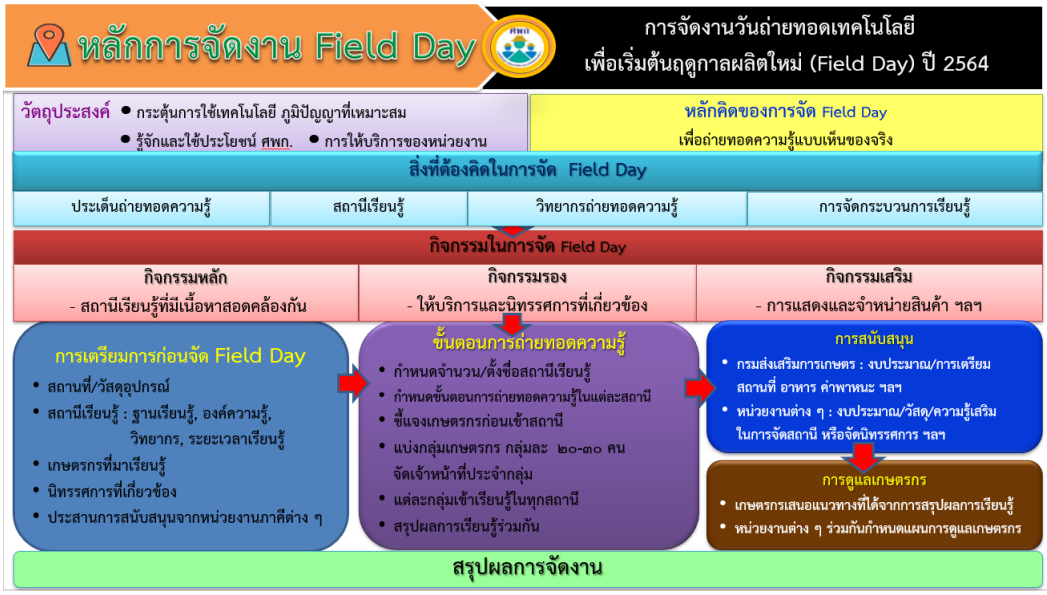

Field day ผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๙ จุด

- งบประมาณเพิ่มเติม

ประธานเปิดงาน	จำนวนเกษตรกรร่วมงาน	งบประมาณ
รมว.รมช. (๓ ท่าน)	๗๐๐ คน	๑๕๐,๐๐๐ บาท
ปลัดกระทรวงเกษตรฯ และ อธส.	๔๐๐ คน	๑๐๐,๐๐๐ บาท
อธิบดีกรมต่างๆ (๑๓ กรม)	๒๐๐ คน	๕๐,๐๐๐ บาท

(ยกร่าง) แผนการเปิดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field day) ปี 2564
สำหรับผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ข้อมูล ณ วันที่ 23 พ.ย. 2563 เวลา 12.00 น.)

ที่	เขต	จังหวัด	อำเภอ	กำหนดการจัดงาน	สินค้าหลักของ ศพก.	สินค้าหลักที่จัด Field day	สถานที่จัด		ประธานเปิดงาน
							ศพก.หลัก	ศพก.เครือข่าย (ระบุชื่อศูนย์)	
1	4	นครพนม	ท่าอุเทน	6 ม.ค. 64	แคงไม่ไร้เมล็ด	แคงไม่ไร้เมล็ด	-	แคงไม่ไร้เมล็ดจังหวัดนครพนม	เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
2	4	หนองคาย	เมืองหนองคาย	22 ม.ค. 64	ข้าว	ข้าว	-	แปลงใหญ่ข้าว ตำบลหินโงม อำเภอเมืองหนองคาย	อธิบดีกรมประมง
3	5	ระนอง	เมืองระนอง	11 ก.พ. 64	ปาล์มน้ำมัน	ปาล์มน้ำมัน	✓	-	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
4	2	กาญจนบุรี	เมืองกาญจนบุรี	18 ก.พ. 64	ข้าว	เกษตรผสมผสาน	-	ศูนย์เกษตรหฤษฎ์ใหม่ บ้านหนองสามพราน ตำบลวังตะกู	อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
5	1	สระบุรี	มวกเหล็ก	18 มี.ค. 64	มันสำปะหลัง	มันสำปะหลัง	✓	-	เลขาธิการสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
6	4	ยโสธร	คำเขื่อนแก้ว	18 มี.ค. 64	ข้าว	ถั่วลิสง	-	แปลงใหญ่ถั่วลิสง หมู่ 6 และหมู่ 11 ตำบลกู่จาน	อธิบดีกรมหม่อนไหม
7	5	ชุมพร	ทะโล้ะ	22 เม.ย. 64	ผลิตภัณฑ์ จากผึ้งโพรง	การเลี้ยงผึ้งโพรง	-	ศพก.เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงผึ้งโพรงบ้านปังหวาน	อธิบดีกรมวิชาการเกษตร
8	4	ปิงกาพ	ศรีวิไล	27 เม.ย. 64	ข้าว	ข้าว/ผัก/ปลา	-	ศูนย์เครือข่ายด้านเศรษฐกิจพอเพียง นางสมจิตร บุตรธิจักษ์ หมู่ 8 นาสะแบง	อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร
9	2	นครปฐม	กำแพงแสน	7 พ.ค. 64	ข้าว	ข้าว	✓	-	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)
10	3	ฉะเชิงเทรา	สนามชัยเขต	7 พ.ค. 64	มันสำปะหลัง	มันสำปะหลัง	✓	-	เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
11	3	สระแก้ว	ตาพระยา	12 พ.ค. 64	ข้าว	ข้าว	✓	-	อธิบดีกรมชลประทาน
12	1	พระนครศรีอยุธยา	พระนครศรีอยุธยา	13 พ.ค. 64	พืชผัก	พืชผัก	-	ศพก.เครือข่ายตำบลสวนพริก อำเภอพระนครศรีอยุธยา	อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
13	4	อุบลราชธานี	พิบูลมังสาหาร	13 พ.ค. 64	ข้าว	ข้าว	✓	-	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์)
14	6	นครสวรรค์	บรรพตพิสัย	27 พ.ค. 64	ข้าว	ข้าว	✓	-	อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
15	6	พิษณุโลก	นครไทย	9 มิ.ย. 64	ข้าว	ข้าว	✓	-	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประภัตร โพธสุธน)
16	5	นราธิวาส	ระแงะ	15 มิ.ย. 64	ลองกอง	ลองกอง	✓	-	อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
17	6	แพร่	ห้วยหม้าย	17 มิ.ย. 64	ข้าว	ข้าว	-	ศพก.เครือข่ายศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว	อธิบดีกรมปศุสัตว์
18	6	เชียงใหม่	สารภี	15 ก.ค. 64	ลำไย	ลำไย	-	ศพก.เครือข่ายตำบลท่วกวิ้ง	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอกธรรมนัส พรหมเผ่า)
19	5	พังงา	ท้ายเหมือง	25 ส.ค. 64	ปาล์มน้ำมัน	ข้าวไร่ดอกขำ	-	ศพก.เครือข่ายข้าวไร่ดอกขำ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านบางทอง	อธิบดีกรมการข้าว

๔. การพัฒนาเกษตรผู้นำ

๔.๑ อบรมเกษตรกร ๓๐ ราย/ศูนย์

(จำนวน ๒๖,๔๖๐ ราย, งบประมาณ ๒๖,๔๖๐รายx๒๐๐บาทx๓ครั้ง)

- อบรมไม่น้อยกว่า ๓ ครั้ง/ปี ตลอดฤดูกาลผลิต
- สถานที่อบรม ศพก. หรือศูนย์เครือข่าย
- เกษตรกรรายใหม่ เกษตรกรเตรียมเข้าสู่แปลงใหญ่
- เชื่อมโยงการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีนวัตกรรม จากศูนย์ ALC

๔.๒ อบรมประธานศูนย์เครือข่าย

(จำนวน ๘,๘๒๐ ราย, งบประมาณ ๘,๘๒๐รายx๒๐๐บาทx๒ครั้ง)

- อบรม ๒ ครั้ง/ปี
- หลักสูตร : การผลิตสินค้าปลอดภัย
  : การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่
  : การเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีออนไลน์
  : การเชื่อมโยงเครือข่าย
  : เชื่อมโยงการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีนวัตกรรม จากศูนย์ AIC
  ฯลฯ

๕. การติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน

๕.๑ การติดตาม

- ส่วนกลาง เขต จังหวัด (การดำเนินงาน ศพก.)
  งบประมาณเขต ๒๐,๐๐๐ บาท
  งบประมาณจังหวัด ๑๘,๐๐๐ บาท
- อำเภอ (เกษตรกรที่มาอบรม และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่)

๕.๒ การรายงาน

- บันทึกแผนและผลในระบบรายงาน online

(http://learningpoint.doae.go.th/login)

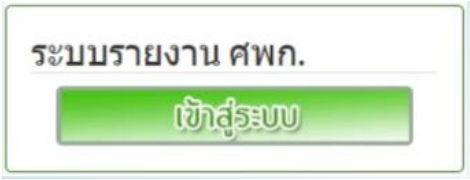

อบรมเกษตรกร ๓๐ ราย

Field day

ศูนย์เครือข่าย

การให้บริการของ ศพก.

นายถนัด เกิดงาม ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

เวทีเชื่อมโยง ศพก. และแปลงใหญ่

- จัดประชุมร่วมกันระหว่างเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ทุกระดับ (อำเภอ จังหวัด เขต ประเทศ)
- จำนวน ๔ ครั้ง/ปี (ธ.ค. มี.ค. มิ.ย. ก.ย.)
- งบประมาณ (บูรณาการร่วมกับแปลงใหญ่)

ระดับ	รายละเอียด	งบประมาณ
อำเภอ	882 ศูนย์ x 1 วัน x 10 ราย x 3 ครั้ง x 200 บาท	5,292,000 บาท
จังหวัด	882 ศูนย์ x 1 วัน x 3 ราย x 3 ครั้ง x 350 บาท	2,778,300 บาท
เขต	77 จังหวัด x 2 วัน x 2 ราย x 2 ครั้ง x 2,010 บาท	928,620 บาท
ประเทศ	67 คน (3 ครั้ง)	623,100 บาท

แนวทางการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)ปี ๒๕๖๓

๑. ความเป็นมาของการจัดทำฐานข้อมูลคณะกรรมการ ศพก.

- จากการคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการ ศพก. ทุกระดับ ที่ผ่านมาเราจะได้ข้อมูลคณะกรรมการฯ ในรูปแบบรายชื่อมาชุดหนึ่ง ซึ่งการนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงาน หรือในเชิงการวางแผนโครงการ/กิจกรรม จะมีข้อจำกัด แต่ถ้าหากเรานำข้อมูลรายชื่อชุดดังกล่าวมาแปลงเป็นตัวเลข วิเคราะห์ จัดกลุ่ม และตรวจสอบความถูกต้อง ก็จะได้ฐานข้อมูลคณะกรรมการฯ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานได้หลากหลายมากขึ้น
- การดำเนินงานจัดทำฐานข้อมูลคณะกรรมการ ศพก. ทุกระดับเริ่มดำเนินการในปี ๒๕๖๒ จนถึงปัจจุบัน

๒. ภาพรวมฐานข้อมูลคณะกรรมการ ศพก. ทุกระดับ ปี ๒๕๖๒-๖๓

- ปี ๒๕๖๒ คณะกรรมการ ๕ ประเภท ๙๗๐ คณะ จำนวน ๑๗,๔๔๙ ราย
- ปี ๒๕๖๓ คณะกรรมการ ๕ ประเภท ๘๖๑ คณะ จำนวน ๑๓,๒๙๑ ราย

๓. ฐานข้อมูลคณะกรรมการ ศพก. ทุกระดับ ปี ๒๕๖๓ จำแนกตามเขตการบริหารงาน ศพก.

เขต	ประเภทคณะกรรมการ ศพก.							
	ที่ปรึกษาฯ ระดับประเทศ	คกก. เครือข่าย ศพก. ระดับประเทศ	คกก. เครือข่าย ศพก. ระดับเขต		คกก. เครือข่าย ศพก. ระดับจังหวัด		คกก. ศพก. ระดับอำเภอ	
	จำนวน (ราย)	จำนวน (ราย)	จำนวน (คณะ)	จำนวน (ราย)	จำนวน (คณะ)	จำนวน (ราย)	จำนวน (คณะ)	จำนวน (ราย)
1	3	1	1	8	9	73	72	1,437
2		1	1	8	8	69	62	788
3		1	1	9	9	86	40	577
4		1	1	12	12	171	155	**2,111**
5		1	1	7	7	77	60	996
6		1	1	8	8	103	95	**1,825**
7		1	1	8	8	151	122	1,381
8		1	1	7	7	78	74	1,361
9		1	1	9	9	93	93	**1,826**
รวม	**3**	**9**	**9**	**76**	**77**	**901**	**773**	**12,302**

๔. คลังข้อมูลสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่(ฐานข้อมูลคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ/เขตในพื้นที่กรุงเทพมหานคร)

- ฐานข้อมูลคณะกรรมการ ศพก. ทุกระดับ ปี ๒๕๖๓ จำแนกตามเขตการบริหารงาน ศพก.

เขต	องค์ประกอบของคณะกรรมการตามระเบียบ ศพก. ปี 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ราย)						รวม
	ปธ.กรรมการ (เกษตรกรต้นแบบ	เกษตรกรผู้นำ/อกษ./อกม.	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่าย	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ผู้แทน ศบกต.	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	
1	68	662	314	252	72	69	**1,437**
2	42	349	173	134	48	42	**788**
3	32	196	161	121	35	32	**577**
4	103	635	819	347	104	103	**2,111**
5	60	293	346	177	60	60	**996**
6	95	607	657	271	100	95	**1,825**
7	97	565	588	27	7	97	**1,381**
8	74	497	386	242	88	74	**1,361**
9	93	683	549	307	101	93	**1,826**
รวม	**664**	**4,487**	**3,993**	**1,878**	**615**	**665**	**12,302**

- ฐานข้อมูลเกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่าย ๑๖ ด้าน ปี ๒๕๖๓ (หน่วย : ราย)

ด้านดินปุ๋ย จำนวน ๔๘๗ ราย

ด้านการจัดการศัตรูพืช จำนวน ๔๕๔ ราย

ด้านเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๗๔๙ ราย

ด้านทฤษฎีใหม่ จำนวน ๓๗๕ ราย

ด้านข้าว จำนวน ๒๔๑ ราย

ด้านพืชไร่ จำนวน ๘๓ ราย

ด้านพืชผัก จำนวน ๑๕๐ ราย
ด้านไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน ๒๐ ราย
ด้านไม้ผล จำนวน ๒๐๑ ราย
ด้านประมง จำนวน ๑๐๘ ราย
ด้านปศุสัตว์ จำนวน ๑๒๑ ราย
ด้านแปรรูป จำนวน ๙๖ ราย
ด้านกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร จำนวน ๔๙ ราย
ด้านเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๔๖ ราย
ด้านวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๔๐ ราย
ด้านอื่นๆ จำนวน ๗๗๓ ราย

- ฐานข้อมูลเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (ผู้ประสานงาน) ในคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ/เขตในพื้นที่ กทม. ปี ๒๕๖๓ จำแนกตามเขตการบริหารงาน ศพก. (หน่วย : ราย) ข้อมูล ณ ๑๘ พ.ย. ๖๓

เขต	ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร							รวม
	พนง.	จพง. การเกษตร ชง.	จพง.เคห กิจการ เกษตร ชง.	นวส.ปก.	นวส.ชก.	นวส.ชพ.	อื่น ๆ	
1	5	31	29	3	0	1	0	**69**
2	4	18	18	2	0	0	0	**42**
3	5	18	9	0	0	0	0	**32**
4	3	39	56	4	1	0	0	**103**
5	4	22	31	3	0	0	0	**60**
6	3	51	38	2	0	1	0	**95**
7	4	48	42	2	0	0	1	**97**
8	6	32	32	4	0	0	0	**74**
9	4	51	35	0	2	1	0	**93**
รวม	**38**	**310**	**290**	**20**	**3**	**3**	**1**	**665**

- แนวทางการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลคณะกรรมการ ศพก.ปี ๒๕๖๓

๑) การวางแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการ ศพก.

๒) การศึกษาวิจัยที่ต้องใช้ประชากร/กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการ ศพก.

๓) การจัดทำทำเนียบวิทยากรเกษตรกร เช่น ทำเนียบเกษตรกรต้นแบบ ทำเนียบเกษตรกรผู้นำ/อกษ./อกม. และทำเนียบเกษตรต้นแบบของศูนย์เครือข่าย เป็นต้น

๔) การเชื่อมโยงฐานข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน (ด้านการเกษตรและสหกรณ์) กับฐานข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์เกษตร เป็นต้น

๕) การบริหารงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำอำเภอ/ตำบลให้สอดคล้องกับจำนวนคณะกรรมการ ศพก.

- แนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลคณะกรรมการ ศพก. ทุกระดับ

๑) การจัดทำระบบจัดเก็บฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบจัดเก็บฯ แบบออนไลน์ (Online)

๒) มีระบบการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในทุกระดับ (ตำบล/แขวง ---> อำเภอ/เขตในพื้นที่ กทม. ---> จังหวัด/กทม. ---> เขต---> ส่วนกลาง (กสก.)

๓) มีการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน /ปราชญ์เกษตร และทะเบียนเกษตรกร เป็นต้น

ผลการวิจัย เรื่อง "การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)"

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพเศรษฐกิจ และสังคม

๒. เพื่อศึกษาการรับรู้บทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๓. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ประชากร

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรระดับอำเภอทั่วประเทศ ๘๘๒ ศูนย์

กลุ่มตัวอย่าง

๑. คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรระดับอำเภอ ๗๗ จังหวัด

๒. สุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๕ % ของจำนวนอำเภอในแต่ละจังหวัด รวมทั้งสิ้น ๑,๑๔๕ ชุด

๓. เก็บข้อมูลจำนวน ๕ ชุด ดังนี้

- ประธาน ศพก. จำนวน ๑ ชุด
- สุ่มกรรมการ ศพก. จำนวน ๓ ชุด
- เลขาฯ ศพก. จำนวน ๑ ชุด

ข้อมูลบุคคล

- เพศ

ชาย ๗๑ %

หญิง ๒๙ %

- อายุ

น้อยกว่า ๔๑ ปี ๑๙.๕ %

๔๑ – ๕๕ ปี ๓๙.๕ %

๕๖ – ๗๐ ปี ๓๓ %

มากกว่า ๗๐ ปี ๘ %

(Min ๒๔ : Max ๘๐ : Mean ๕๒)

- สถานภาพ
    - โสด ๑๔.๕ %
    - สมรสแล้ว ๘๑ %
    - หม้าย/หย่าร้าง ๔.๕ %
- การศึกษา
    - ประถมศึกษา ๑๖.๗ %
    - มัธยมศึกษาตอนต้น ๙.๖ %
    - มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า ๒๕.๙ %
    - อนุปริญญา/ปวส.หรือเทียบเท่า ๗.๒ %
    - ปริญญาตรี ๓๓.๗ %
    - ปริญญาโท ๖.๕ %
    - ปริญญาเอก ๐.๑ %
    - อื่นๆ ๐.๒ %
- อาชีพหลัก
    - ทำนา ๓๙.๔ %
    - ทำสวน ๒๓.๔ %
    - ทำไร่ ๓.๗ %
    - ประมง ๐.๕ %
    - ปศุสัตว์ ๐.๗ %
    - อื่นๆ ๓.๗ %
- รายได้รวมของครัวเรือนในรอบปี (บาทต่อปี)
    - น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี ๓๙.๗ %
    - ๑๐๐,๐๐๑ – ๒๐๐,๐๐๐ บาท/ปี ๒๘.๕ %
    - ๒๐๐,๐๐๑ – ๓๐๐,๐๐๐ บาท/ปี ๑๕.๐ %
    - ๓๐๐,๐๐๑ – ๔๐๐,๐๐๐ บาท/ปี ๖.๖ %
    - มากกว่า ๔๐๐,๐๐๐ บาท/ปี ๑๐.๓ %
- ตำแหน่งทางสังคม
    - ไม่มีตำแหน่งทางสังคม ๒๔.๖ %
    - มีตำแหน่งทางสังคม ๗๕.๔ %
        - กำนัน ๓.๓ %
        - ผู้ใหญ่บ้าน ๑๕.๗ %
        - ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/สารวัตรกำนัน ๙.๙ %
        - สมาชิกอบต./เทศบาล ๖.๑ %
        - คณะกรรมการหมู่บ้าน ๒๑.๗ %
        - อาสาสมัครการเกษตร ๔๕ %
        - อื่นๆ ๑๙ %

- การได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่น

ไม่เคยได้รับ ๗๗.๖ %

เคยได้รับ ๒๒.๔ %

เกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ ๕.๗ %

เกษตรกรดีเด่นระดับเขต ๑๐.๔ %

เกษตรกรดีเด่นระดับจังหวัด ๒๘.๒ %

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๑. ศพก. เป็นศูนย์กลางให้เกษตรกรเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ร้อยละ ๙๙.๑

๒. ศพก. ให้บริการข่าวสาร ข้อมูลวิชาการ และองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับพื้นที่ในระดับอำเภอ ร้อยละ ๙๘.๘

๓. ศพก. เป็นแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรจากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จจากการปฏิบัติจริงในพื้นที่ พื้นที่ในระดับอำเภอ ร้อยละ ๙๘.๗

๔. ศพก. ให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ ร้อยละ ๙๗.๗

๕. ศพก. เป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ ร้อยละ ๙๖.๙

๖. ศพก. เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหาร จัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร ร้อยละ ๙๖.๐

๗. ปัจจุบันมี ศพก. อำเภอละ ๑ ศูนย์ รวม ๘๘๒ ศูนย์ ร้อยละ ๙๕.๘

๘. ศพก. เป็นจุดประสานงานของหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ ร้อยละ ๙๗.๒

๙. เป้าหมายหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในปี ๒๕๖๓ คือ ทุก ศพก. ต้องมีสินค้าอย่างน้อย ๑ ชนิดที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ร้อยละ ๙๔.๕

๑๐. เป้าหมายรองในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในปี ๒๕๖๓ คือ การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ร้อยละ ๘๙.๙

๑๑. ศพก. เป็นจุดรับข้อร้องเรียนด้านการเกษตร ร้อยละ ๘๐.๐

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

คณะกรรมการฯส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๘๗.๓ – ๙๙.๕) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่

๑. พัฒนา ศพก. ให้เป็นแหล่งขององค์ความรู้ และแหล่งถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรที่สำคัญ ร้อยละ ๙๙.๕

๒. สนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ ๙๙.๓

๓. พัฒนา ศพก. ให้มีความพร้อมในการเป็นสถานที่อบรมและสามารถเป็นวิทยากรหลักร่วมกับวิทยากรด้านเกษตรอื่น ๆ ร้อยละ ๙๙.๑

๔. ประสานงานและเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เครือข่าย ร้อยละ ๙๘.๓

๕. พัฒนาฐานเรียนรู้ให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของชุมชน ร้อยละ ๙๗.๙

๖. ดำเนินการโครงการรวมพลังสร้างมูลค่า จากไร่นาสู่สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยเน้นให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อลดต้นทุน และเพิ่มมูลค่าและลดการเผาในพื้นที่การเกษตร ร้อยละ ๙๗.๘

๗. จัดทำแผนการดำเนินงานของ ศพก. ระดับอำเภอ ร้อยละ ๙๗.๘

๘. กำหนดเป้าหมาย กิจกรรม หลักสูตรการเรียนรู้ และผู้รับผิดชอบ ร้อยละ ๙๗.๓

๙. วิเคราะห์และจัดทำแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ ๙๗.๒

๑๐. ดำเนินการตามมาตรการจำกัดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ๓ ชนิด เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้และให้ข้อมูลแก่เกษตรกรในพื้นที่ ร้อยละ ๙๖.๒

๑๑. ดำเนินการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ร้อยละ ๙๕.๙

๑๒. พัฒนา ศพก. ให้เป็นเสมือนตัวแทนของหน่วยราชการในพื้นที่ในการรับทราบปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ร้อยละ ๙๕.๐

๑๓. สรุปผลการดำเนินงาน ศพก. ตามแผนที่กำหนด ร้อยละ ๙๔.๑

๑๔. ประสานงานและเชื่อมโยงองค์ความรู้กับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถาบันอุดมศึกษา ร้อยละ ๙๔.๐

๑๕. จัดทำแผนขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ร้อยละ ๙๓.๙

๑๖. ติดตาม ประเมินผลผู้รับบริการหลังได้รับการถ่ายทอดความรู้ ร้อยละ ๙๒.๒

๑๗. รายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานเกษตรจังหวัดทุก ๓ เดือน ร้อยละ ๘๗.๓

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day)

๑. ท่านมีส่วนร่วมประชุมเพื่อวางแผนและกำหนดแนวทางดำเนินการ (มากที่สุด)

๒. ท่านมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์และประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง (มากที่สุด)

๓. ท่านมีส่วนร่วมดำเนินการจัดงานฯ (มาก)

๔. ท่านมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล (มาก)

๕. ท่านมีส่วนร่วมสรุปผลการดำเนินงาน (มาก)

๖. ท่านมีส่วนร่วมรายงานผลการดำเนินการ (มาก)

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการรวมพลังสร้างมูลค่า จากไร่นาสู่สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยเน้นให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อลดต้นทุน และเพิ่มมูลค่าและลดการเผาในพื้นที่การเกษตร

๑. ท่านมีส่วนร่วมประชุมเพื่อวางแผนและกำหนดแนวทางดำเนินการ (มาก)

๒. ท่านมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์และประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง (มาก)

๓. ท่านมีส่วนร่วมดำเนินการจัดงานฯ (มาก)

๔. ท่านมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล (มาก)

๕. ท่านมีส่วนร่วมสรุปผลการดำเนินงาน (มาก)

๖. ท่านมีส่วนร่วมรายงานผลการดำเนินการ (มาก)

การมีส่วนร่วมในมาตรการจำกัดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ๓ ชนิด เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ และให้ข้อมูลแก่เกษตรกรในพื้นที่

๑. ท่านมีส่วนร่วมประชุมเพื่อวางแผนและกำหนดแนวทางดำเนินการ (มาก)

๒. ท่านมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์และประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง (มาก)

๓. ท่านมีส่วนร่วมดำเนินการจัดงานฯ (มาก)

๔. ท่านมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล (มาก)

๕. ท่านมีส่วนร่วมสรุปผลการดำเนินงาน (มาก)

๖. ท่านมีส่วนร่วมรายงานผลการดำเนินการ (มาก)

สรุป

๑. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและบทบาทหน้าที่ คณะกรรมการฯส่วนใหญ่(มากกว่าร้อยละ ๘๐) มีความรู้ความเข้าใจแล้ว

๒. การมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ กิจกรรม Field Day โครงการรวมพลังสร้างมูลค่าจากไร่นาสู่สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนฯ และมาตรการจำกัดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ๓ ชนิด คณะกรรมการฯมีส่วนร่วมในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรเพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับคณะกรรมการฯและออกเยี่ยมให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ

๒. ควรมีการประชุมทุกเดือนอย่างน้อยเดือนละครั้ง

๓. ควรมีการถ่ายทอดความรู้แก่คณะกรรมการให้ครอบคลุมทุกด้าน

๔. ควรมีการติดตามผลการดำเนินงานต่างๆ พร้อมรับฟังปัญหา ผลกระทบและแนวทางแก้ไข

๕. ควรส่งรายงานการประชุมให้ คณะกรรมการฯ ศพก. ที่ขาดประชุมเพื่อให้ทราบข้อมูลสำคัญฯ

๖. ควรให้ความสำคัญกับ ศพก.เครือข่ายเพราะการมีเครือข่ายจะช่วยเหลือเกษตรกรได้มาก

๗. ควรให้หน่วยงานต่างๆบูรณาการงาน กับ ศพก. ให้มากขึ้น

๘. ควรให้หน่วยราชการและ อปท. สนับสนุน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้การเกษตร

นายจิรวิทย์ เฮงหิรัญญวงษ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่น และนวัตกรรม

ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อน ศพก.

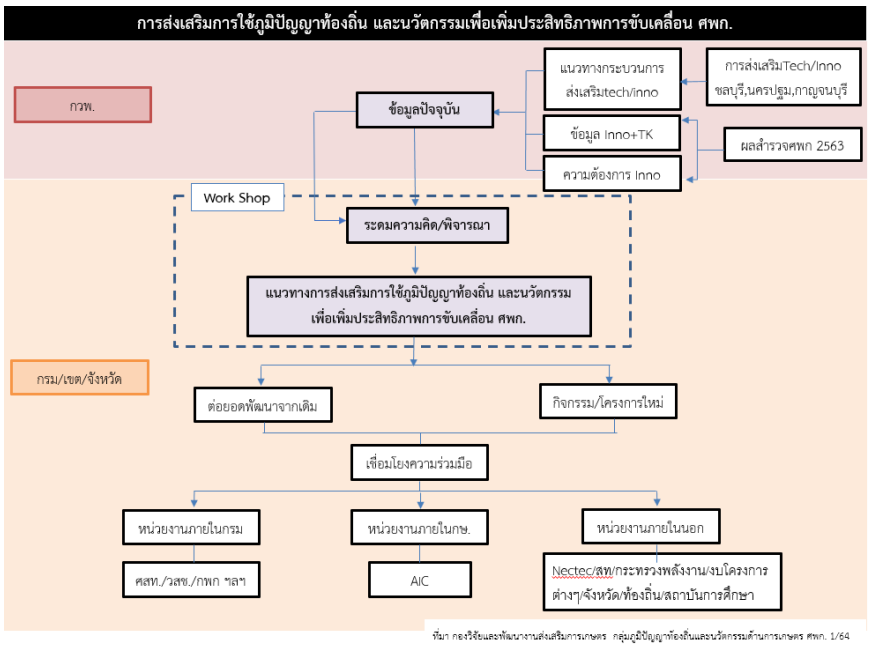

นางสาวพิมประภา สินค้ำคูณ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ กลุ่มจัดการฟาร์มและเกษตรกรรมยั่งยืน

ส่งเสริมการพัฒนาแปลงต้นแบบ ศพก. ด้านเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย ๖ เขตๆ ละ ๒ ราย (รวม ๑๒ ราย) โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

๑. คัดเลือก ศพก. ต้นแบบ โดย สสก.ที่ ๑ – ๖ คัดเลือก ศพก.ต้นแบบ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนา เขตละ ๒ ศพก. (รวม ๑๒ ศพก.)

๒. ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน โดย ส่วนกลาง (กวพ.) จัดประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ระดับเขต จังหวัด อำเภอ

๓. สนับสนุนปัจจัยพื้นฐานการผลิต สนับสนุนปัจจัยพื้นฐานการผลิต ๑๒ รายๆ ละ ๕ ไร่ๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท (๒๕,๐๐๐ บาท/ราย)

๔. ถอดบทเรียนแปลงต้นแบบ ถอดบทเรียนแปลงต้นแบบ ศพก. ด้านเศรษฐกิจพอเพียง โดย กจฟ. ร่วมกับเขต จังหวัด อำเภอ เกษตรกร ๑๒ จุด

แผนการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

พ.ย. ๒๕๖๓ คัดเลือก ศพก. ต้นแบบ สสก.ที่ ๑–๖ คัดเลือก ศพก.ต้นแบบ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เขตละ ๒ ศพก. (รวม ๑๒ ศพก.)

ธ.ค. ๒๕๖๓ ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนกลาง (กวพ.) จัดประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (ระดับเขต จังหวัด อำเภอ)

ธ.ค. - ม.ค. ๒๕๖๔ สนับสนุนปัจจัยพื้นฐานการผลิต กสก. จัดสรรงบประมาณให้ กษจ. ที่ได้รับคัดเลือกให้ดำเนินการพัฒนาแปลงต้นแบบ ศพก. ด้านเศรษฐกิจพอเพียง จำนวนเขตละ ๒ ราย (งบประมาณรายละ ๒๕,๐๐๐ บาท)

มี.ค. ๒๕๖๔ ส่งเอกสารข้อมูลแปลงต้นแบบสสก.ที่ ๑–๖ จัดทำข้อมูลแปลงต้นแบบส่งให้กรมฯ ทราบ ตามแบบฟอร์ม ดังนี้

- ข้อมูลพื้นฐานแปลงต้นแบบ
- ข้อมูลการพัฒนาแปลงต้นแบบ

มิ.ย. - ก.ย. ๒๕๖๔

- ถอดบทเรียนแปลงต้นแบบ กองวิจัยฯ ดำเนินการหลัก โดยมีเจ้าหน้าที่ระดับเขต จังหวัด และอำเภอ ร่วมดำเนินการถอดบทเรียนแปลงต้นแบบ ศพก. ด้านเศรษฐกิจพอเพียง (จำนวน ๑๒ จุด)
- ติดตามแปลงต้นแบบ กองวิจัยฯ ดำเนินการติดตามการดำเนินงานพัฒนาแปลงต้นแบบ ศพก. ด้านเศรษฐกิจพอเพียง (จำนวน ๑๒ จุด)

สนับสนุนปัจจัยพื้นฐานการผลิต สนับสนุนปัจจัยพื้นฐานการผลิต ๑๒ รายๆ ละ ๕ ไร่ๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท (๒๕,๐๐๐ บาท/ราย)

- ค่าพันธุ์พืช/กิ่งพันธุ์ จำนวน ๑๗,๕๐๐ บาท เช่น มังคุด ทุเรียน ขนุน ส้มโอ ฝรั่ง มะม่วง ชมพู่
- ค่าเมล็ดพันธุ์ผัก จำนวน ๕๐๐ บาท เช่น กวางตุ้งเขียว คะน้า คะน้ายอด ผักบุ้ง ผักสลัด
- ค่าพันธุ์สัตว์ จำนวน ๑,๗๕๐ บาท เช่น ลูกไก่บ้าน ลูกเป็ด
- ค่าปุ๋ยเคมี/ปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน ๔,๐๐๐ บาท เช่น วัสดุปรับปรุงดินและพืช
- ค่าอาหารสัตว์ จำนวน ๑,๒๕๐ บาท เช่น อาหารไก่ อาหารเป็ด

๓. การอภิปรายกลุ่ม

๓.๑ การประเมินผลโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓

๑) การประเมินผล ศพก. (เขต ๑)

- **ความสำคัญ**
  - ทราบจุดอ่อน/จุดแข็ง
  - บรรลุวัตถุประสงค์โครงการ
  - ทราบแนวทางปรับปรุง/แก้ไข
- **แนวทาง/วิธีการ ประเมินผล ศพก. ในพื้นที่**
  - เจ้าหน้าที่จังหวัดชี้แจงเจ้าหน้าที่อำเภอ
  - เก็บรวบรวมข้อมูล
  - บันทึก/วิเคราะห์
  - สรุป Data
  - จัดทำรายงานเบื้องต้น
  - จังหวัดนำข้อมูลส่งเขต
  - จังหวัดสรุปเล่มส่งเขต
  - เขตสรุปเล่มส่งกรมฯ

๒) การประเมินผล ศพก. (เขต ๒)

- **ความสำคัญ**
  - สะท้อนการทำงาน
  - ความคุ้มค่าโครงการ
  - พัฒนาหรือปรับปรุงอย่างไร
  - ตอบโจทย์วัตถุประสงค์หรือไม่
  - กำหนดแนวทางการดำเนินงาน
- **แนวทาง/วิธีการ ประเมินผล ศพก. ในพื้นที่**
  - ชี้แจงทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่อำเภอ
  - รวบรวม/เก็บข้อมูล
  - จังหวัดคีย์ข้อมูล
  - วิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูล
  - จัดทำรายงานแผนระดับจังหวัดส่งระดับเขตส่งกรม

๓) การประเมินผล ศพก. (เขต ๓)

- **ความสำคัญ**
  - ทำให้ทราบสถานการณ์ ศพก. และความสำเร็จที่เกิดขึ้นซึ่งสามารถนำมาพัฒนา ศพก. ต่อได้
  - มีข้อมูลพื้นฐาน นำไปใช้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบูรณาการในพื้นที่
  - สร้างความเชื่อมั่น และภาพลักษณ์ของ ศพก. ในการเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

- **แนวทาง/วิธีการ ประเมินผล ศพก. ในพื้นที่**
  - ประชุมอบรมชี้แจงแบบประเมินแก่เจ้าหน้าที่อำเภอ
  - เจ้าหน้าที่อำเภอเก็บรวบรวมข้อมูล
  - จังหวัดวิเคราะห์ข้อมูล
  - เขตวิเคราะห์ข้อมูลส่งกรมฯ

๔) การประเมินผล ศพก. (เขต ๔)

- **ความสำคัญ**
  - ทำให้ทราบศักยภาพ ศพก. ปัญหา/อุปสรรค และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
  - เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา ศพก. ได้
  - เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน ศพก. ให้ดีขึ้น
- **แนวทาง/วิธีการ ประเมินผล ศพก. ในพื้นที่**
  - เจ้าหน้าที่จังหวัดชี้แจงเจ้าหน้าที่อำเภอ
  - อำเภอเก็บข้อมูลส่งจังหวัด
  - การวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรูปเล่มส่งเขต

๕) การประเมินผล ศพก. (เขต ๕)

- **ความสำคัญ**
  - วัดผลสำเร็จของโครงการ/ประโยชน์ต่อเกษตรกร
  - ทราบสิ่งที่ต้องปรับปรุง/แก้ไข
  - ทราบแนวทางพัฒนา/ต่อยอด
  - เป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจ
- **แนวทาง/วิธีการ ประเมินผล ศพก. ในพื้นที่**
  - ชี้แจงโครงการ/แบบสอบถามแก่เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ
  - เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอเก็บข้อมูล
  - อำเภอส่งข้อมูลให้จังหวัด
  - จังหวัดส่งข้อมูลให้เขต
  - เขตส่งข้อมูลให้กรมฯ

๖) การประเมินผล ศพก. (เขต ๖)

- **ความสำคัญ**
  - รู้สถานการณ์ปัญหา อุปสรรค
  - มีผลทางบวกกับงบประมาณในอนาคต
  - ทราบข้อมูลผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
- **แนวทาง/วิธีการ ประเมินผล ศพก. ในพื้นที่**
  - ชี้แจงแบบสอบถามแก่เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ
  - อำเภอเก็บรวบรวมข้อมูลและคีย์ข้อมูล
  - อำเภอเภอส่งข้อมูลให้จังหวัด
  - จังหวัดส่งข้อมูลให้เขต
  - เขตส่งข้อมูลให้กรมฯ

๓.๒ แนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔

๑) การทำเกษตรปลอดภัย

- **ทบทวนสถานการณ์**
  - ส่วนใหญ่ ศพก. ยังไม่ได้รับใบรับรอง
  - ประธาน ศพก. ยังไม่เห็นความสำคัญของใบรับรอง
  - ประธาน ศพก. บางส่วนไม่ต้องการใบรับรอง/ไม่ต้องการต่ออายุใบรับรอง
  - ประธาน ศพก. ยังให้ความร่วมมือในการเข้าอบรมเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้า/การทำสินค้าปลอดภัย
  - การสนับสนุนไม่ต่อเนื่องจากภาครัฐ
  - บาง ศพก. ได้ใบรับรองมาตรฐานแล้วและกำลังก้าวสู่ตลาด Modern Trade
  - ความพร้อมของกรมวิชาการเกษตรในการเก็บข้อมูล
  - อยู่ระหว่างปรับเปลี่ยนสู่มาตรฐานอินทรีย์
  - พื้นที่ทำการเกษตรไม่มีเอกสารสิทธิ์
  - ขาดแรงจูงใจในด้านราคา
- **ได้เรียนรู้อะไรดีๆ จากการดูงาน**
  - การทำเกษตรอินทรีย์ร่วมกับชุมชน
  - การลดใช้ปัจจัยการผลิตจากภายนอกและการใช้สารเคมี
  - เทคโนโลยีการทำปุ๋ยหมักแบบไม่กลับกอง
  - ใช้สิ่งเหลือใช้จากการเกษตรให้เกิดประโยชน์
  - การบริหารจัดการแปลง/การควบคุมน้ำเพื่อลดศัตรูพืช
  - การนำนวัตกรรมมาสร้างความปลอดภัยให้กับเกษตรกร
  - การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรแบบมีส่วนร่วม (PGS)
  - การบูรณาการร่วมกันในการส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัย
  - การทำพืชผัก “ยกแคร่” สามารถควบคุมปัจจัยสำหรับการรับรองมาตรฐาน
  - เมื่อได้ใบรับรองมาตรฐานเกษตรกรจะมีความเชื่อมั่นในตนเอง
  - ใบรับรองมาตรฐานช่วยยกระดับสินค้า
  - การควบคุมปัจจัยการผลิตตามมาตรฐานด้วยเทคโนโลยีต่างๆ เช่น น้ำ และดิน
  - การสร้างแบรนด์
- **เป้าหมาย**
  - เกษตรกรใน ศพก. ได้ใบรับรองมาตรฐานทุกราย
  - เกษตรกรเปลี่ยนทัศนคติในด้านการผลิตสินค้าโดยคำนึงถึงผู้บริโภคมากกว่าประโยชน์ตนเอง
  - เตรียมพร้อมเกษตรกรเพื่อขอใบรับรองมาตรฐาน ไม่น้อยกว่า ๑๐๐%

➢ **แนวทาง/วิธีการ สู่ความสำเร็จ**

- การบูรณาการกับหน่วยงานด้านการตลาดเพื่อหาตลาดสินค้าปลอดภัยให้กับเกษตรกร
- การบูรณาการและเชื่อมโยงให้กระบวนการออกใบรับรองให้ต่อเนื่องจนได้ใบรับรอง
- ประชาสัมพันธ์/สื่อสารทุกช่องทางให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการทำเกษตรปลอดภัย
- การสำรวจสถานการณ์การได้ใบรับรองมาตรฐาน
- ส่งเป้าหมายให้กรมวิชาการเกษตร
- เตรียมความพร้อมเกษตรกรตามหลักปฏิบัติ ๘ ข้อ
- วางแผนร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ ศพก.
- การถ่ายทอดความรู้/สร้างการรับรู้
- ติดตามประเมินผลผลและให้คำปรึกษา
- ผู้ประกอบการให้ความสำคัญสินค้าได้ใบรับรองมาตรฐาน

➢ **ตัวชี้วัดความสำเร็จ**

- ประธาน ศพก. ต่ออายุใบรับรองมาตรฐาน ๑๐๐%
- ทุกศพก. ได้ใบรับรองมาตรฐาน ๘๐%
- ทุกศพก. ผ่านการอบรม ๑๐๐%
- ผู้ประกอบการในพื้นที่ให้ความสำคัญกับการรับรอง ๑๐%
- ศพก. เป็นแหล่งเรียนรู้ในด้านการทำเกษตรปลอดภัย ๕๐%

๒) เทคโนโลยีนวัตกรรม

➢ **ทบทวนสถานการณ์**

- มีการใช้นวัตกรรมเครื่องคัดแยกมะม่วง
- มีภูมิปัญญา
- มีปั๊มน้ำโซล่าเซลล์
- มีการใช้ปุ๋ยสั่งตัด
- มีการใช้โดรน
- มีระบบน้ำอัจฉริยะ
- มีการใช้เครื่องวัดสภาพอากาศ
- มีการใช้เครื่องหยอดกล้า
- มีธนาคารน้ำใต้ดิน
- มีผานแบบนั่งขับ
- ขาดเทคโนโลยีที่สนับสนุนกิจกรรมที่จำเป็น

➢ **ได้เรียนรู้อะไรดีๆ จากการดูงาน**

- การนำเครื่องมือและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้อำนวยความสะดวกในการทำการเกษตร เช่น การใช้แอพพลิเคชั่น เทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ การใช้ปุ๋ยสั่งตัด การให้ปุ๋ยถูกช่วง ถูกปริมาณ
- การใช้โดรนเพื่อลดต้นทุนและเข้าถึงการผลิตพืชเทคโนโลยีดังกล่าวช่วยให้ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ

- การใช้เทคโนโลยีปลูกผักบนโต๊ะเพื่อควบคุมโรคแมลง และใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- เครื่องวัดสีใบข้าว เครื่องวัดความหวาน
- การใช้โซล่าเซลล์
- การปลูกพืชในโรงเรือน
- การลดการใช้ปัจจัยการผลิต ปัญหา และความเสี่ยง
- การลดต้นทุน และการแก้ปัญหาแรงงาน
- การวางแผนการผลิตล่วงหน้า
- การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า
- การนำนวัตกรรมมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่
- ทายาทเกษตรกร/เกษตรกรรุ่นใหม่
- การบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานท้องถิ่น

➢ **เป้าหมาย**

- มีการนำเทคนิค และวิธีการนำเสนอ การถ่ายทอดความรู้มาใช้ใน ศพก.
- ให้ ศพก. มีฐานเรียนรู้กิจกรรม ทีมงานมีการลงมือปฏิบัติจริง
- นำไปพัฒนา ศพก. ให้มีนวัตกรรมมาใช้ลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต และเพิ่มมูลค่าของผลผลิต
- การเผยแพร่เทคโนโลยีนวัตกรรม
- การยอมรับนวัตกรรมของเกษตรกร
- เตรียมพร้อมเกษตรกรในการใช้นวัตกรรม
- เพิ่มฐานเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีนวัตกรรม
- การพัฒนาต้นแบบ ศพก.

➢ **แนวทาง/วิธีการ**

- สนับสนุนองค์ความรู้นวัตกรรมแก่ ศพก.
- ประเมินสถานการณ์ ศพก.
- การสร้างแรงจูงใจ/ปรับแนวคิด
- การดัดแปลงจากสิ่งที่มีอยู่
- การพาไปศึกษาดูงานจากต้นแบบ หรือพื้นที่อื่น เช่น ศูนย์ AIC และสถาบันการศึกษา
- นำเทคโนโลยีมาปรับใช้
- การบูรณาการกับหน่วยงานภาคีต่างๆ
- หาแหล่งเงินทุน
- พัฒนา ศพก. ต้นแบบ และเชื่อมโยง YSF
- การถอดองค์ความรู้
- การนำเทคโนโลยีนวัตกรรมไปเผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ
- การขยายผลสู่เครือข่าย ศพก.

- **ตัวชี้วัด**
  - เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตที่ลดลง
  - เกษตรกรมีผลผลิตมากขึ้น
  - เกษตรกรมีคุณภาพผลผลิตที่ดี
  - เกษตรกรมีระบบบริหารจัดการดีขึ้น
  - เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น/คุณภาพชีวิตดีขึ้น
  - มีเกษตรกรนำเทคโนโลยีนวัตกรรมไปใช้มากขึ้น
  - ศพก. มีนวัตกรรม และเทคโนโลยีใช้ใน ศพก. เพิ่มขึ้น
  - ดำเนินการอย่างน้อยจังหวัดละ ๑ จุด
  - การเผยแพร่อย่างน้อย ๒ ช่องทาง ได้แก่ Website Facebook Youtube
  - จำนวนเครือข่ายและเกษตรกรที่นำไปปรับใช้
  - ฐานเรียนรู้ใน ศพก.
  - ศพก. ที่มีการเชื่อมโยงกับ YSF

๓) แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

- **ทบทวนสถานการณ์**

  คน
  - เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้
  - เกษตรกรไม่พร้อม อายุเยอะ/กรรมการไม่มีส่วนร่วม

  พื้นที่
  - บางพื้นที่การเดินทางไม่สะดวก

  สินค้า
  - สินค้า/การให้บริการผลิตภัณฑ์ยังไม่รอบรับการท่องเที่ยว
  - เป็นการท่องเที่ยวตามฤดูกาลผลิต
- **ได้เรียนรู้อะไรดีๆ จากการดูงาน**

  กิจกรรม
  - นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมผลิต,แปรรูป
  - ชุมชนมีส่วนร่วม/หน่วยงานมีส่วนร่วม สร้างเครือข่าย ประชาสัมพันธ์
  - การสร้างอัตลักษณ์ชุมชน

  สินค้า
  - คุณภาพสินค้าปลอดภัย มีเอกลักษณ์
  - ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์
- **ปัจจัยความสำเร็จ**
  - ความเข้มแข็ง/พร้อมพัฒนา
- **เป้าหมาย**
  - เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ
  - พัฒนาเกษตรกรต้นแบบ
  - สินค้าเกษตรมีใบรับรองมาตรฐาน

- **แนวทาง/วิธีการ**
  - เตรียมความพร้อม
  - หาหน่วยงานสนับสนุน/แหล่งงบประมาณ
  - สร้างเครือข่ายกับจุดท่องเที่ยว
  - สร้างกิจกรรมให้เชื่อมโยงกับวิถีชุมชน
  - หาสินค้าเด่น/ปลอดภัยประชาสัมพันธ์
  - มีการสร้าง Story
  - ให้ YSF เข้ามามีส่วนร่วม
- **ตัวชี้วัด**

  เชิงปริมาณ
  - จำนวนนักท่องเที่ยว
  - รายได้
  - จำนวนสินค้า
  - จำนวน ศพก./เครือข่าย ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

  เชิงคุณภาพ
  - ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
  - เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

๔. การศึกษาดูงาน

๔.๑ ศึกษาดูงานคูโบต้า ฟาร์ม ศูนย์นวัตกรรมเกษตรอัจฉริยะ

KUBOTA Farm ฟาร์มสร้างประสบการณ์เกษตรสมัยใหม่ ของคูโบต้า บนเนื้อที่มากกว่า ๒๒๐ ไร่ ในอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี โดยใช้นวัตกรรมด้านการเกษตรอย่างครบวงจรตามสร้างประสบการณ์จริงในการเพาะปลูกพืชโดยวิธีการให้ความรู้และปฏิบัติในการทำการเกษตรเต็มรูปแบบ เพื่อยกระดับเกษตรกรรมให้เป็นเกษตรแม่นยำ และมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิมด้วยเกษตรวิถีใหม่ที่ให้ผลลัพธ์คุ้มค่าทุกตารางเมตร รวมถึงการบริหารจัดการรายได้ที่ยั่งยืนเพื่อนำพาเกษตรกรไปสู่เกษตรยุคใหม่

จุดเริ่มต้นมาจากคูโบต้าได้คำนึงถึงความต้องการของเกษตรกรเป็นหลัก (Customer Centric) มุ่งหวังให้เกษตรกรได้เข้าถึงทุกนวัตกรรมที่ใช้ได้จริง ผ่านการลงมือทำและเห็นด้วยตาตนเอง จึงได้เริ่มพัฒนาคูโบต้าฟาร์มตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.๒๕๖๑ ต่อยอดจากแนวคิด KUBOTA (Agri) Solutions หรือ KAS ซึ่งเป็นการจัดการเกษตรกรรมครบวงจรที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของคูโบต้า ด้วยการใช้เทคนิคการเพาะปลูกผสานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเครื่องจักรกลการเกษตรเข้าด้วยกัน อีกทั้งยังมีระบบจัดการฟาร์มที่ช่วยในการวางแผน ปฏิบัติการ ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขในการทำการเกษตร รวมถึงการใช้โดรนฉีดพ่นสารชีวภัณฑ์ทดแทนแรงงานคน โดยนำเสนอเทคโนโลยี LoT และ Robot ในการช่วยลดแรงงานและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานแม่นยำมากขึ้น เพื่อช่วยเกษตรกรในการลดต้นทุน เพิ่มคุณภาพ ผลผลิตและรายได้ ตลอดจนยกระดับและสร้างมาตรฐานเกษตรกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในตลาดโลก และช่วยลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นกับเกษตรกรรวมไปถึงสิ่งแวดล้อม เพื่ออนาคตที่มั่นคงและยั่งยืนของเกษตรกรไทย”

การเพาะปลูกภายใน KUBOTA Farm ได้นำ KUBOTA (Agri) Solutionsเกษตรครบวงจร หรือ KAS การจัดการเกษตรกรรมครบวงจรที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของคูโบต้ามาประยุกต์ใช้ โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๙ โซน ได้แก่

โซนที่ ๑ ให้คำปรึกษาเกษตรครบวงจรพื้นที่แนะนำรูปแบบการเพาะปลูกพืช และการบริหารเครื่องจักรกลการเกษตรที่เหมาะสมกับเกษตรกรแต่ละราย โดยในโซนที่ ๑ นี้จะมีความเป็นมาของการสร้าง KUBOTA Farm มีพระราชกรณียกิจของพระบรมวงศ์ศานุวงค์ในด้านการเกษตร

โซนที่ ๒ โซนเกษตรแม่นยำข้าวและพืชหลังนา การทำเกษตรแม่นยำด้วยการจัดการแปลงนา การจัดการกิจกรรมการเพาะปลูกและเครื่องจักรกลการเกษตร มีการใช้เครื่องเพาะกล้าข้าว การใช้รถไถ รถหยอดข้าวน้ำตม รถปลูกข้าวโดยใช้ระบบจีพีเอสในการบังคับเพื่อลดการใช้แรงงาน โดรนพ่นยา

โซนที่ ๓ โซนเกษตรรายได้สูงแสดงการบริหารจัดการพื้นที่เพาะปลูกขนาด ๑๐-๑๕ ไร่ ทำให้มีรายได้ตลอดทั้งปี

โซนที่ ๔ โซนเกษตรสมัยใหม่พืชไร่ได้แสดงรูปแบบการเพาะปลูกอ้อย มันสำปะหลังและข้าวโพดด้วยเครื่องจักรกลการเกษตรครบวงจรในทุกขั้นตอนการเพาะปลูก การใช้เทคโนโลยีในการปรับปรุงดินโดยการใช้รถไถเพื่อพลิกพื้นดินดานเพื่อให้น้ำซึมผ่านได้ มีการใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อลดการใช้แรงงาน เช่น รถปลูกมันสำปะหลัง รถปลูกอ้อย รถตีใบอ้อย ระอัดเศษใบอ้อย

โซนที่ ๕ โซนก่อสร้าง นำเสนอรูปแบบเครื่องจักรกลเพื่อตอบสนองความต้องการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างแบบมืออาชีพ ได้แก่ รถขุด รถเจาะดิน รถเจาะกระแทกซีเมนต์ ฯลฯ

โซนที่ ๖ โซน ปามล์น้ำมัน ยางพาราและผลไม้นำเสนอรูปแบบการเพาะปลูกเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่เทคโนโลยีเครื่องจักรกลการเกษตร ของ Kubota

โซนที่ ๗ โซนวิจัยเกษตรครบวงจรวิจัยและพัฒนารูปแบบการทำการเกษตรครบวงจรด้วยนวัตกรรมเกษตร ของ Kubota เป็นโซนที่เป็นการวิจัยของบ.คูโบต้า ในการผลิตพืชต่างๆ

โซนที่ ๘ โซนอบรมเกษตรครบวงจร ถ่ายทอดองค์ความรู้เกษตรครบวงจรให้กับเกษตรกรและผู้สนใจเกิดทักษะและและกลับไปประยุคใช้ในพื้นที่ เป็นการเพาะปลูกพืชโดยใช้หลักเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยใช้เทคโนโลยี IOT ในการควบคุมระบบน้ำ มีการนำเสนอเครื่องเพาะเมล็ดพันธ์ผัก

โซนที่ ๙ โซนสร้างประสบการณ์เทคโนโลยีเครื่องจักรกลการเกษตรคูโบต้า พื้นที่สำหรับทดลองใช้และเลือกเทคโนโลยีเครื่องจักรกลการเกษตรคูโบต้าที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกของเกษตรกร

คณะผู้จัดคาดหวังว่า คณะศึกษาดูงานจะเกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์จริง ได้มีโอกาสทดสอบ ทดลองด้วยตนเอง เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร การนำเครื่องมือและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการทำเกษตร เช่น การใช้แอพพลิเคชั่น เทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ การใช้ปุ๋ยสั่งตัด การใช้โดรน ฯลฯ เพื่อลดการใช้ปัจจัยการผลิต ลดปัญหา และความเสี่ยงในการทำเกษตรได้ และสามารถลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทำให้ได้ผลผลิตได้คุณภาพและมีมาตรฐานมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถวางแผนการผลิตล่วงหน้าตามความต้องการของตลาดได้ และนำเทคโนโลยีนวัตกรรมที่เรียนรู้นำไปปรับใช้ในพื้นที่ที่ตนเองรับผิดชอบได้

๔.๒ ศึกษาดูงานอร่อยฟาร์ม

อร่อยฟาร์ม ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองบอนแดง อำเภอบ้านบึง ชลบุรี เป็นการรวมกลุ่มกันของเกษตรกรในการปลูกผักแบบยกโต๊ะปลอดสารพิษซึ่งมีข้อดีคือดูแลรักษา ง่าย ไม่ต้องเตรียมแปลงสำหรับปลูกบนพื้นดิน ไม่ต้องก้มๆ เงยๆ พืชผักที่ปลูกเป็นผักสลัด ผักคะน้า ผักกาดขาว ขึ้นฉ่าย ขึ้นฉ่ายฝรั่ง ผักสลัด บีทรูท ฯลฯ โดยจะมีผักจำหน่ายตลอดปีในราคา ๕๐ – ๑๐๐ บาท/กิโลกรัม ขึ้นอยู่กับ ชนิดสินค้าที่จำหน่าย ปัจจุบันได้ปลูกมากขึ้น เนื่องจากตลาดมีความต้องการสินค้ามากขึ้นและนำผลผลิตจากฟาร์มมาแปรรูปเป็นอาหาร/ขนม พร้อมรับประทาน ได้แก่ เมี่ยงคำ กล้วยเบรกแตก กล้วยตากหมูห่อใบชะพลู และ ขนมไทย ฯลฯ

จำหน่ายสินค้าภายใต้แบรนด์ “อร่อยฟาร์ม” เพื่อสร้างภาพจำให้กับผู้บริโภค ตอกย้ำความอร่อยและปลอดภัย ใส่ใจสุขภาพของผู้บริโภค โดยมีช่องทางการจัดจำหน่าย ดังนี้

๑. จำหน่ายเองหน้าฟาร์ม โดยมีผู้บริโภครายย่อยเข้ามาซื้อที่ฟาร์ม เก็บผลผลิตเอง จำหน่ายเอง

๒. ตลาดชุมชน

๓. ออกร้านงานอีเวนต์ต่างๆ/ห้างสรรพสินค้า

๔. จำหน่ายออนไลน์ผ่านเฟซบุ๊ค @aroifarm

๕. จำหน่ายผ่านเครือข่าย PGS ที่ตลาด โดยมีประธาน YSF รวบรวมผลผลิตไปจำหน่าย

มีการต่อยอดโดยการขับเคลื่อนสู่ชุมชนท่องเที่ยววัตวิถี/ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ร่วมกับหน่วยงานภาคี (พัฒนาชุมชน) เพื่อต่อยอดและสร้างการรับรู้ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีกิจกรรมต่างๆ ให้นักท่องเที่ยวได้ประกอบกิจกรรมกันเป็นหมู่คณะ โดยมีกิจกรรมจัดแบ่งเจ้าหน้าที่ศึกษาดูงานออกเป็น ๔ กลุ่ม มีกิจกรรม ๔ กิจกรรม กิจกรรมละ ๑๐ นาที ประกอบไปด้วย

๑.กิจกรรม Acting Challenge (ถ่ายอย่างไรให้โลกจำ!) เป็นกิจกรรมที่คณะศึกษาดูงานต้องนำอุปกรณ์ตกแต่งสถานที่ต่างๆ ที่เตรียมไว้ให้ ได้แก่ ต้นไม้ในกระถางและแบบแขวน บัวรดน้ำต้นไม้ รถขนทราย ฟาง ฯลฯ ใช้ตกแต่งสถานที่ให้มีความสวยงาม มีความคิดสร้างสรรค์ และร่วมกันถ่ายรูปที่เป็นเอกลักษณ์และไม่เหมือนใคร

๒.กิจกรรม Chef War (สงครามเชฟประลองฝีมือ) เป็นกิจกรรมคณะศึกษาดูงานต้องจัดจานสลัด โดยทางอร่อยฟาร์มได้เตรียมอุปกรณ์ในการทำสลัดให้ ได้แก่ จาน ไส้กรอก โบโลน่า และให้คณะศึกษาดูงานเก็บผักต่างๆ ดอกไม้ หรือของตกแต่งอื่นๆ ภายในบริเวณฟาร์มมาตกแต่งให้สวยงามและมีความคิดสร้างสรรค์

๓.กิจกรรม Rally Farm (กิจกรรมสุดมันส์ ที่ต้องมาสัมผัสด้วยตัวท่านเอง!) เป็นกิจกรรมที่คณะศึกษาดูงานเก็บผักตรงตามรายการที่กำหนดให้ โดยแต่ให้ละคนเก็บผักมา ๑ ชนิดและวนรอบจนครบ

๔. กิจกรรม Marketing challenge (ประลองการออกแบบแพ็คเกจ) เป็นกิจกรรมที่คณะศึกษาดูงานต้องออกแบบแพ็จเกจของผักแต่ละชนิด และในการออกแบบต้องมีความคิดสร้างสรรค์ที่ไม่เหมือนใครด้วย โดยทางฟาร์มได้เตรียมผักไว้ให้ ได้แก่ ผักคะน้า ผักชี ฯลฯ และอุปกรณ์ในการทำแพ็จเกจ ได้แก่ ใบตอง พลาสติกห่อผักตอก ฯลฯ

คณะผู้จัดคาดหวังว่า คณะศึกษาดูงานจะเกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์จริง ได้มีโอกาสทดสอบทดลองด้วยตนเอง เห็นถึงประโยชน์จากการรวมกลุ่มในการผลิตและขายเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง เกิดการสร้างเครือข่ายในการทำงานเพื่อได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐทั้งส่วนราชการ และส่วนท้องถิ่น มีการนำเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF) เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีศักยภาพ หัวคิดก้าวหน้า และมีพลังในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้พื้นที่ เพื่อทำให้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น และลดการใช้แรงงาน มีการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้รับมาตฐาน และการนำผลผลิตมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ

สร้างอัตลักษณ์ของชุมชน และขับเคลื่อนสู่ชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อต่อยอดและสร้างการรับรู้ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
ผลจากการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ผลการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน
โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ – ๒ มกราคม ๒๕๖๔

ประเด็นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีหัวข้อดังนี้

๑. สรุปเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

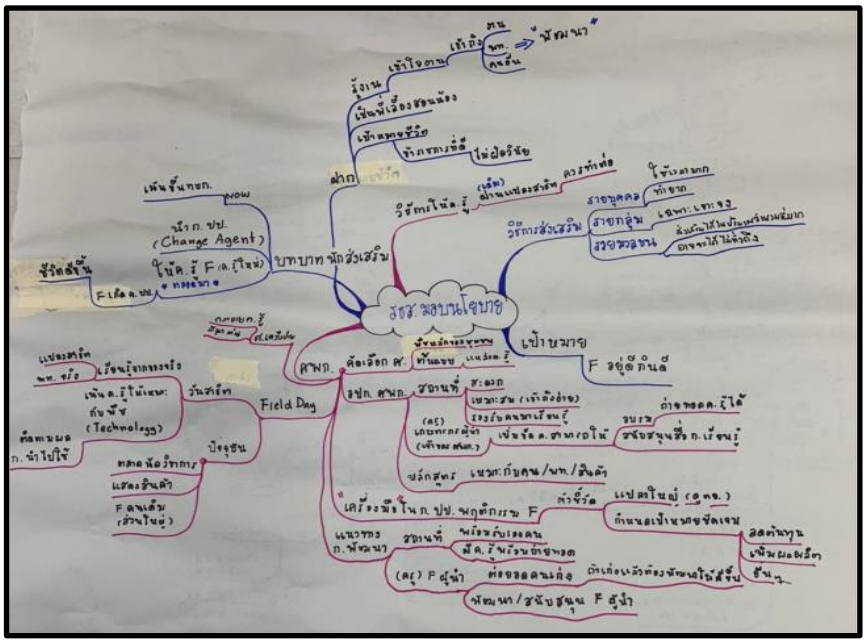

ภาพที่ ๑ สรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แผ่นที่ ๑

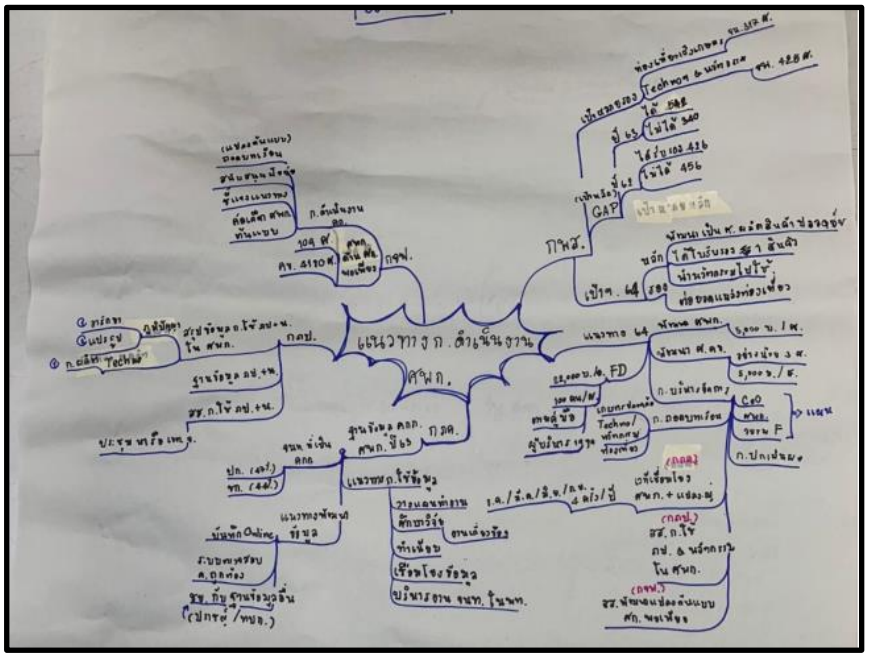

ภาพที่ ๒ สรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แผ่นที่ ๒

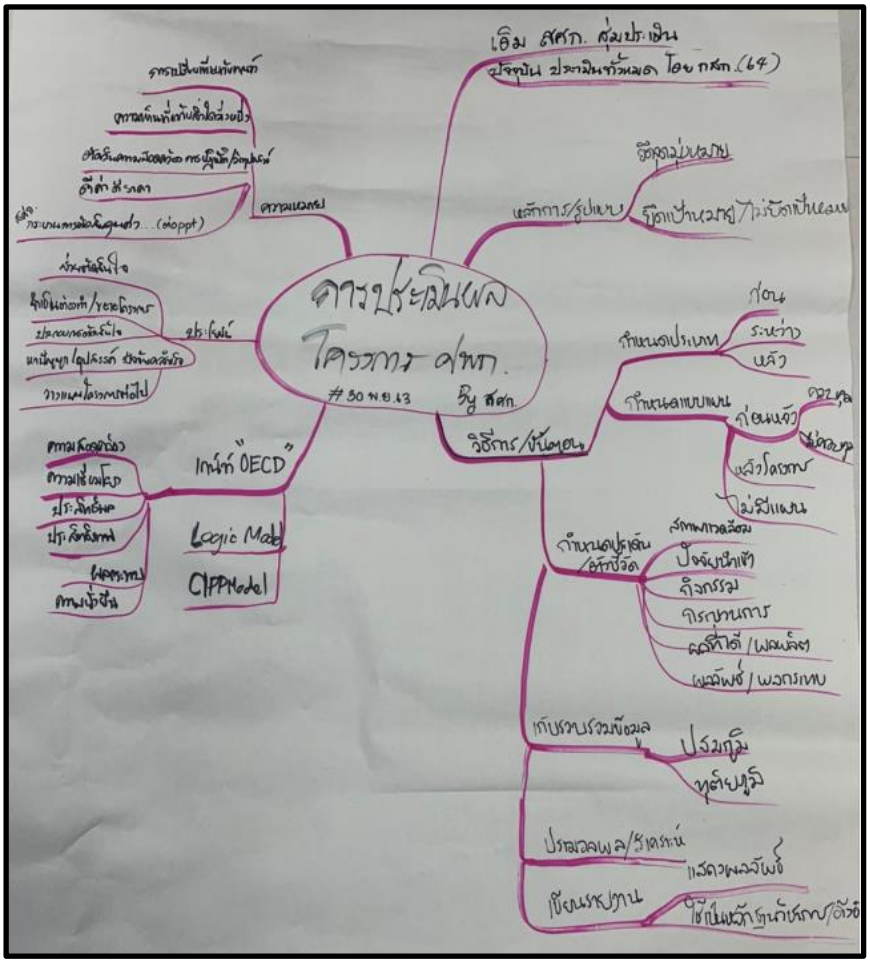

ภาพที่ ๓ สรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แผ่นที่ ๓

๒. สรุปผลการประเมินผลโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓

๒.๑ ความสำคัญของการประเมินผล

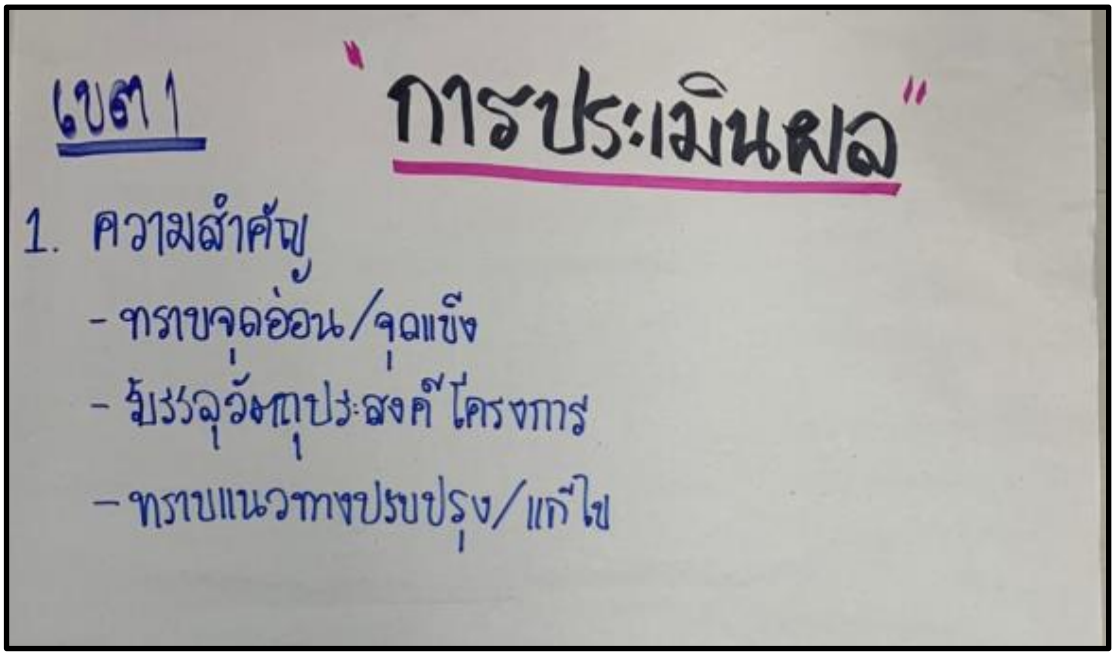

ภาพที่ ๔ สรุปผลความสำคัญของการประเมินผล เขต ๑

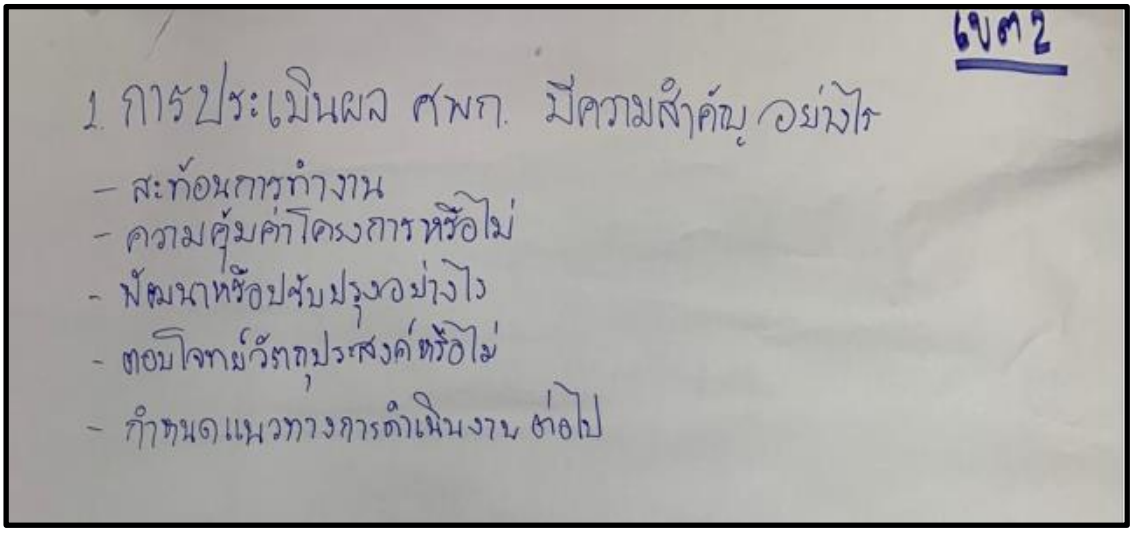

ภาพที่ ๕ สรุปผลความสำคัญของการประเมินผล เขต ๒

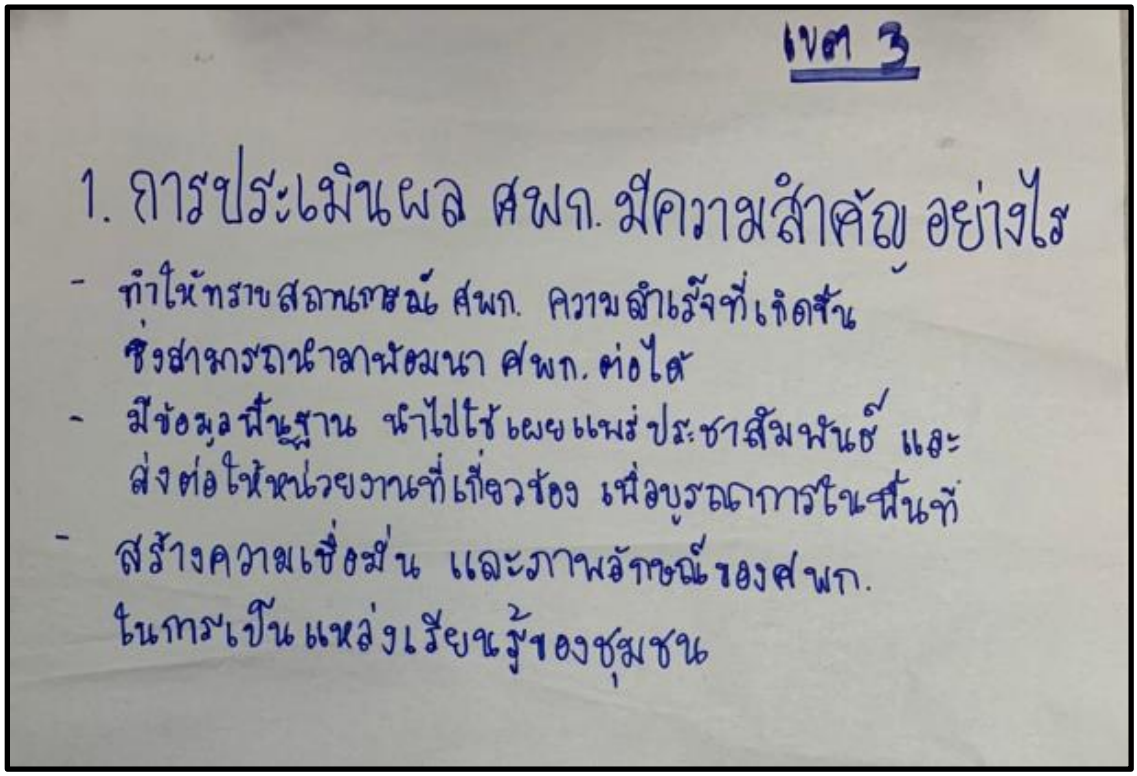

ภาพที่ ๖ สรุปผลความสำคัญของการประเมินผล เขต ๓

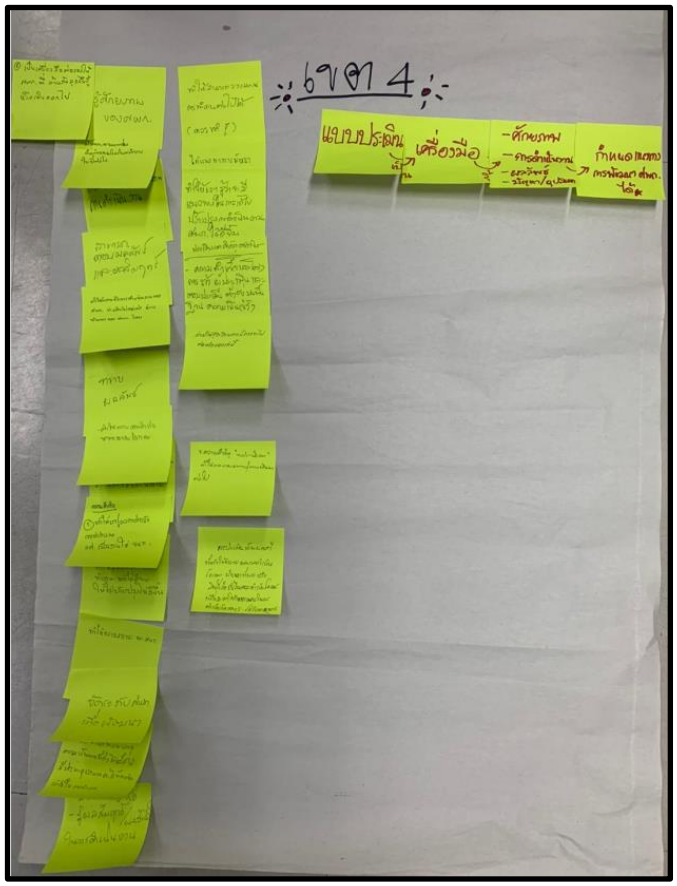

ภาพที่ ๗ สรุปผลความสำคัญของการประเมินผล เขต ๔

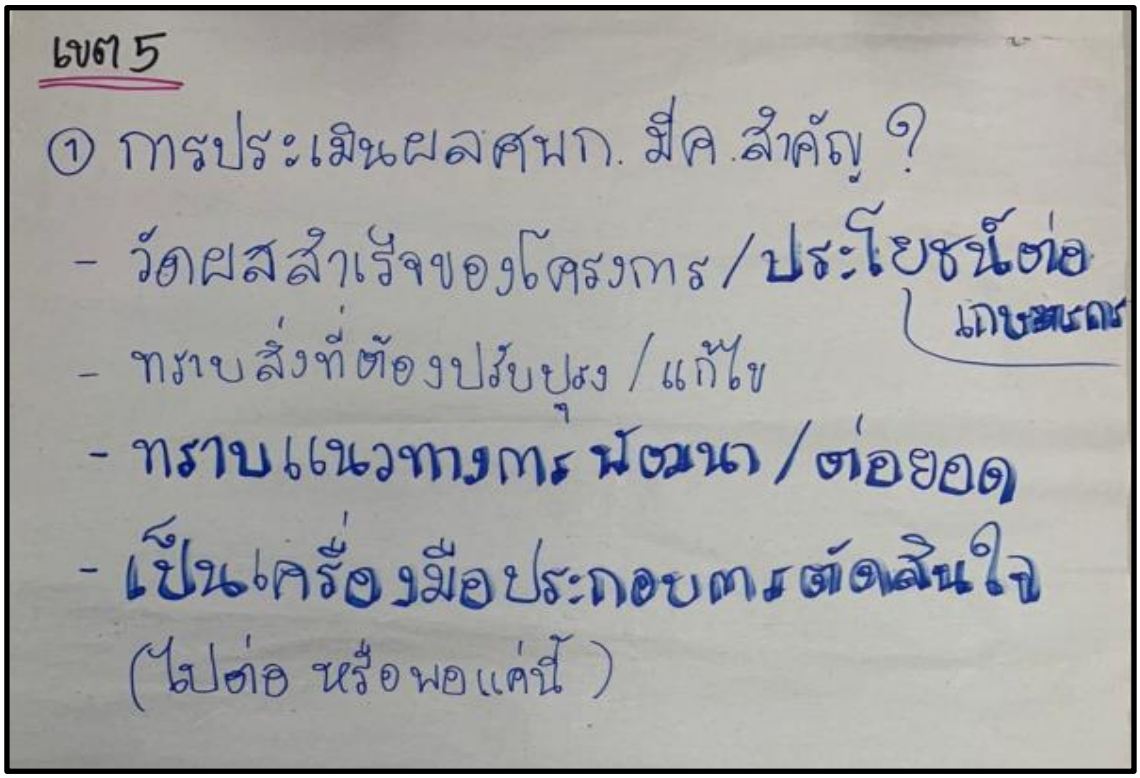

ภาพที่ ๘ สรุปผลความสำคัญของการประเมินผล เขต ๕

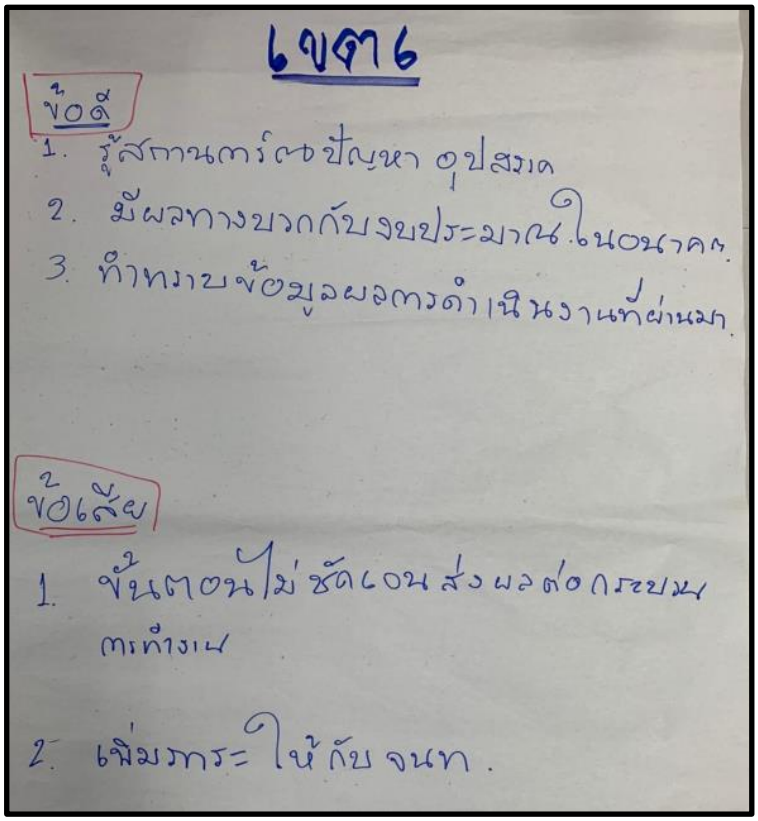

ภาพที่ ๙ สรุปผลความสำคัญของการประเมินผล เขต ๖

๒.๒ แนวทาง/วิธีการประเมินผล ศพก. ในพื้นที่

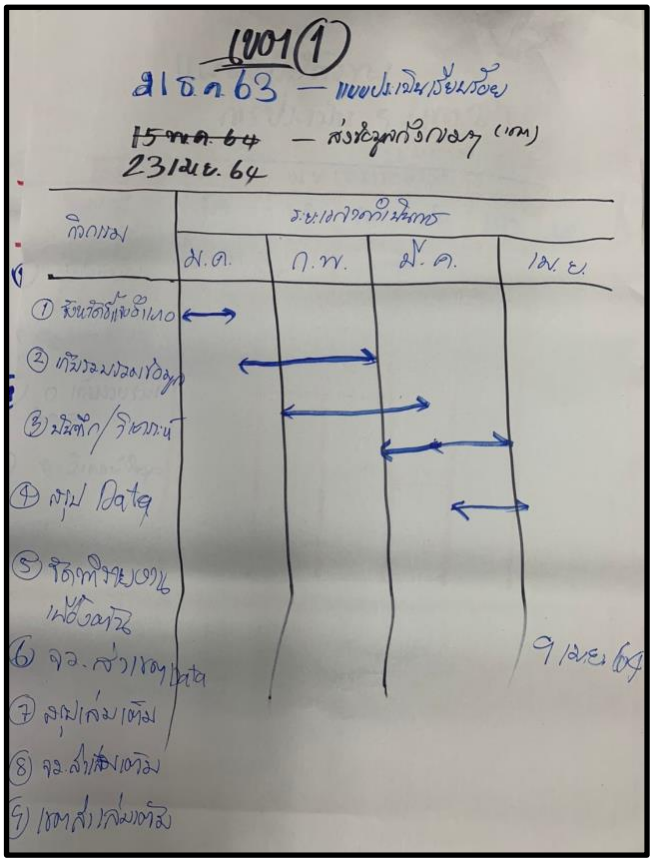

ภาพที่ ๑๐ แนวทาง/วิธีการประเมินผล ศพก. ในพื้นที่ เขต ๑

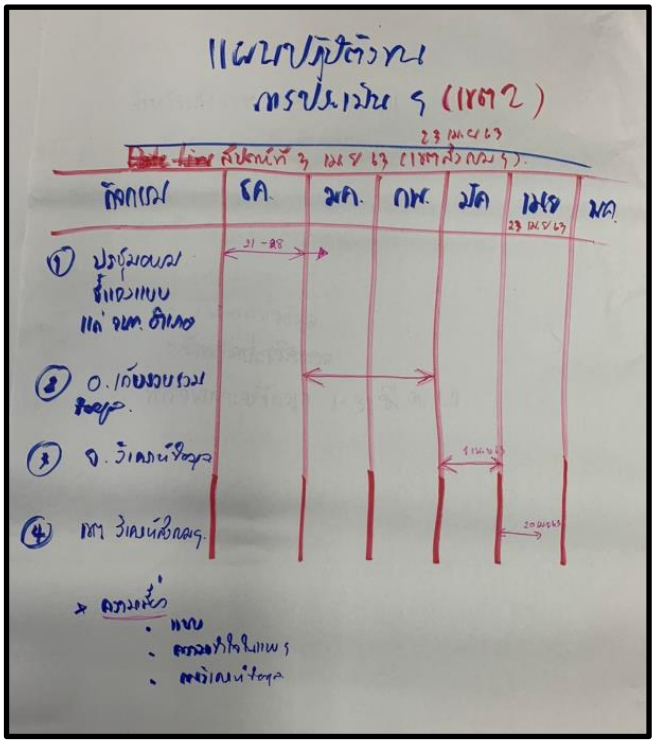

ภาพที่ ๑๑ แนวทาง/วิธีการประเมินผล ศพก. ในพื้นที่ เขต ๒

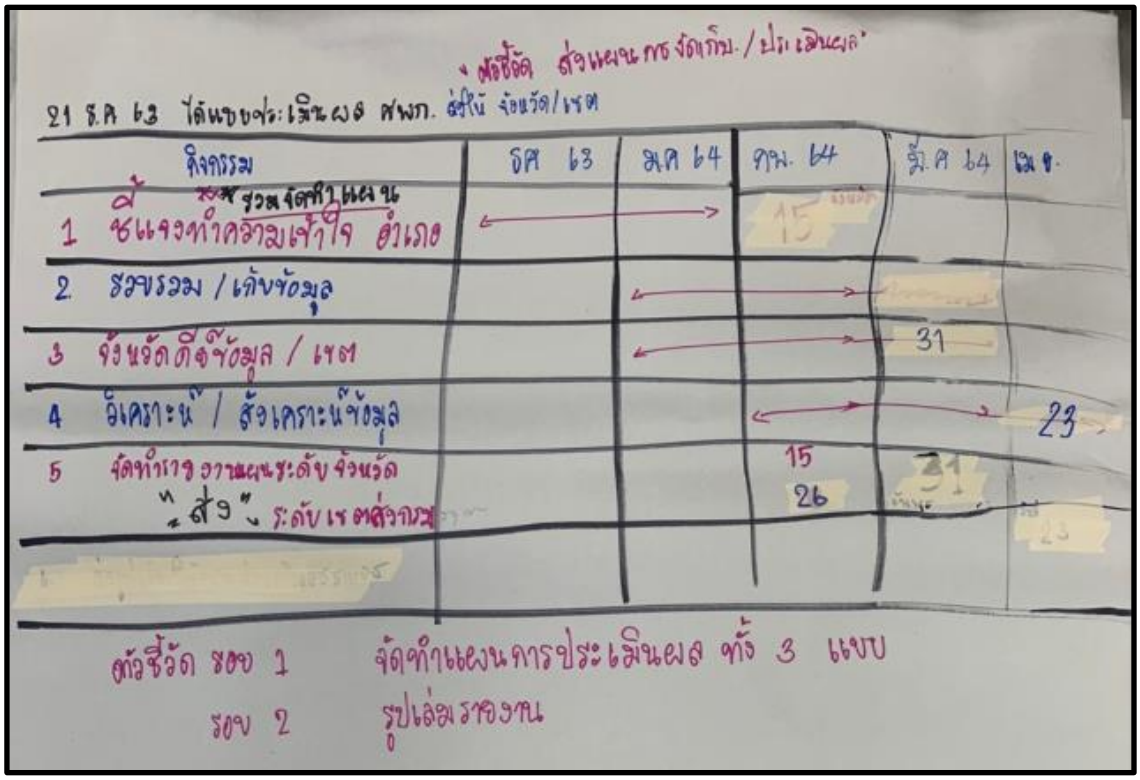

ภาพที่ ๑๒ แนวทาง/วิธีการประเมินผล ศพก. ในพื้นที่ เขต ๓

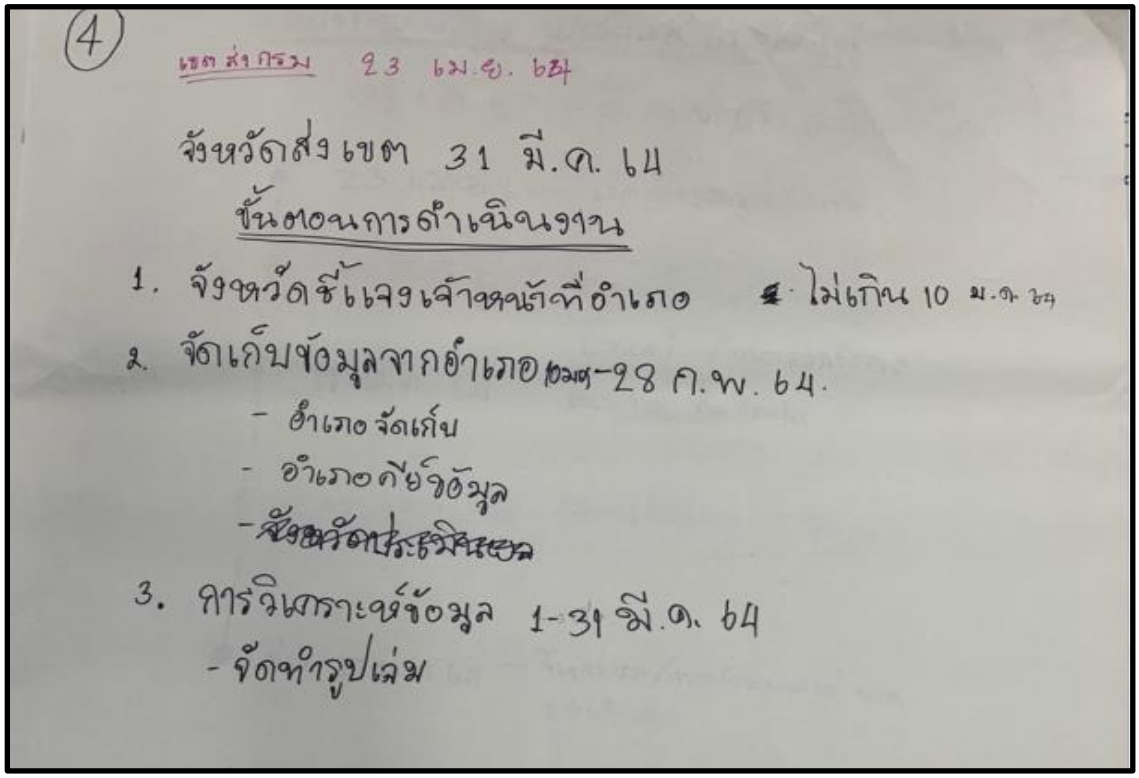

ภาพที่ ๑๓ แนวทาง/วิธีการประเมินผล ศพก. ในพื้นที่ เขต ๔

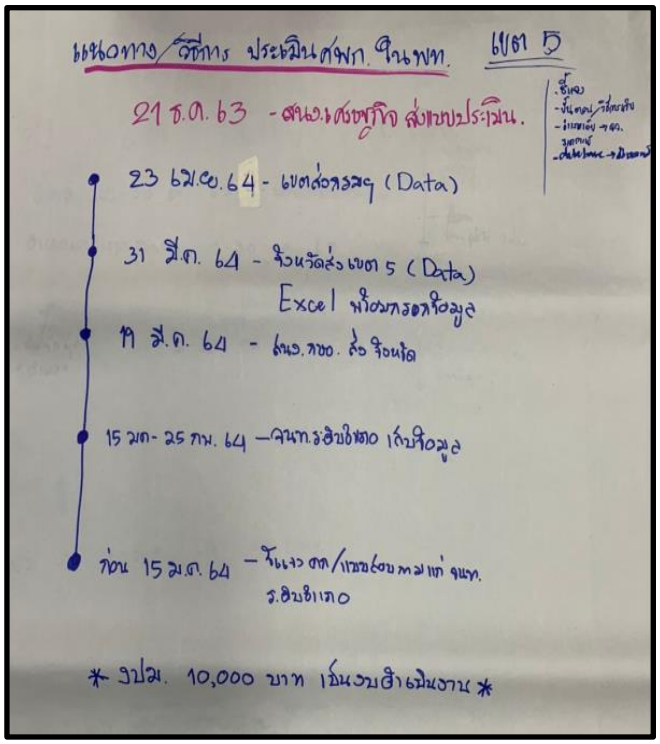

ภาพที่ ๑๔ แนวทาง/วิธีการประเมินผล ศพก. ในพื้นที่ เขต ๕

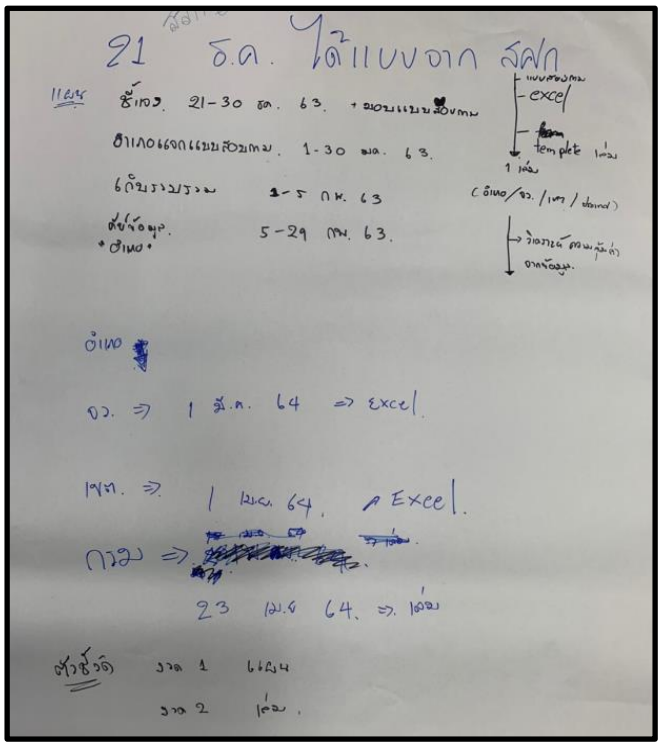

ภาพที่ ๑๕ แนวทาง/วิธีการประเมินผล ศพก. ในพื้นที่ เขต ๖

๓. สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔

๓.๑ การทำเกษตรปลอดภัย

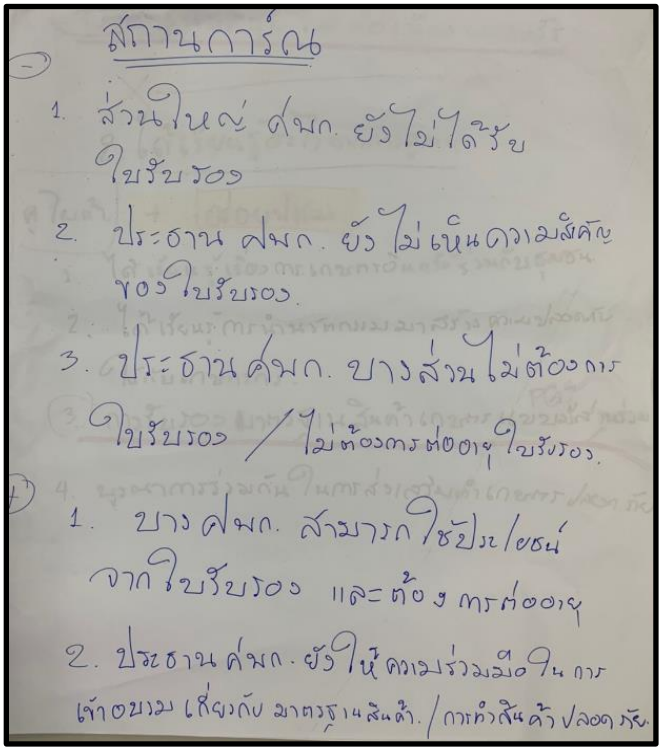

ภาพที่ ๑๖ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (การทำเกษตรปลอดภัย) กลุ่มที่ ๑ แผ่นที่ ๑

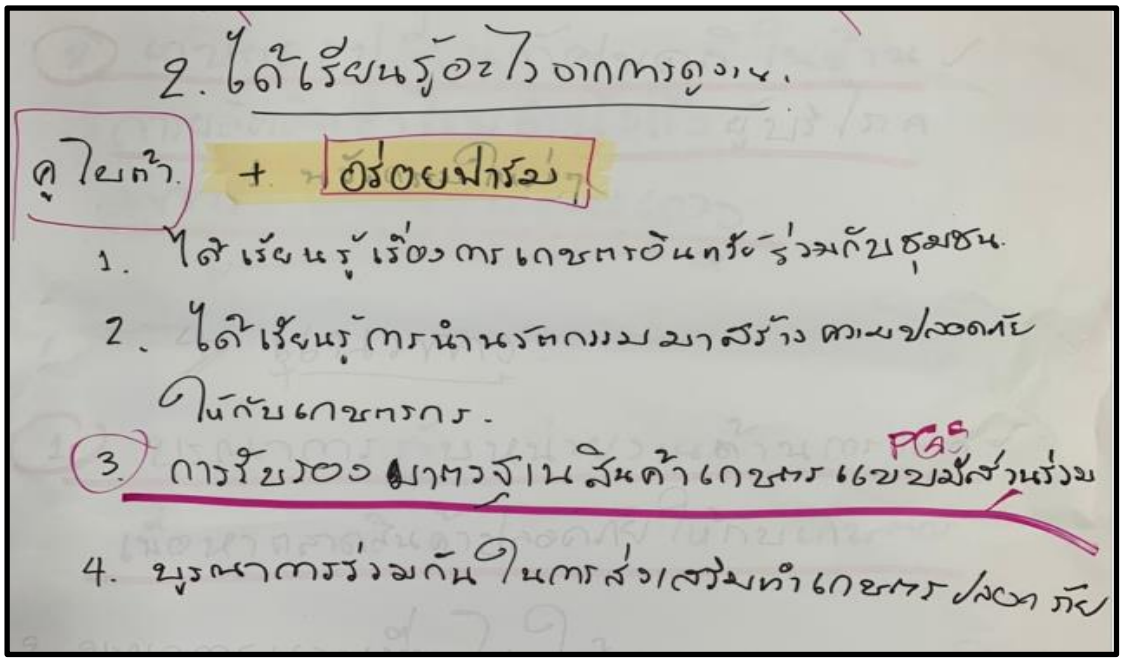

ภาพที่ ๑๗ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (การทำเกษตรปลอดภัย) กลุ่มที่ ๑ แผ่นที่ ๒

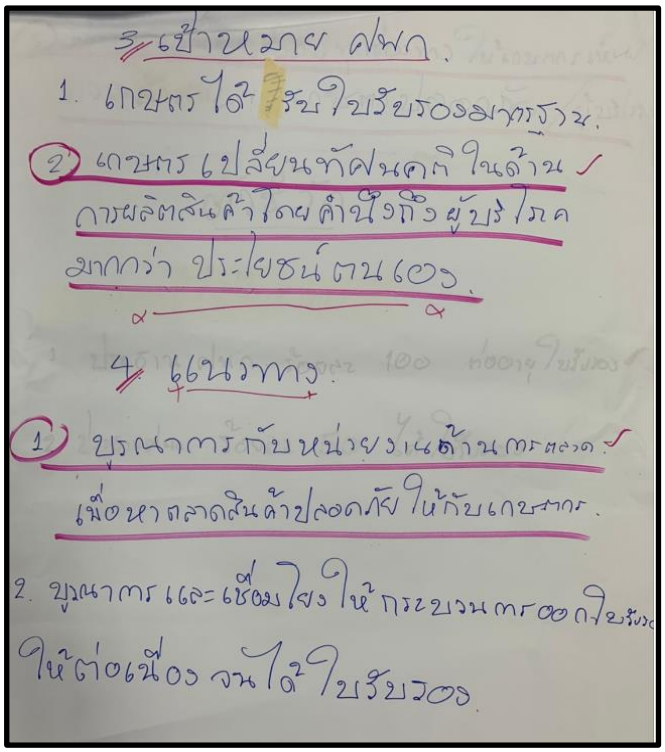

ภาพที่ ๑๘ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (การทำเกษตรปลอดภัย) กลุ่มที่ ๑ แผ่นที่ ๓

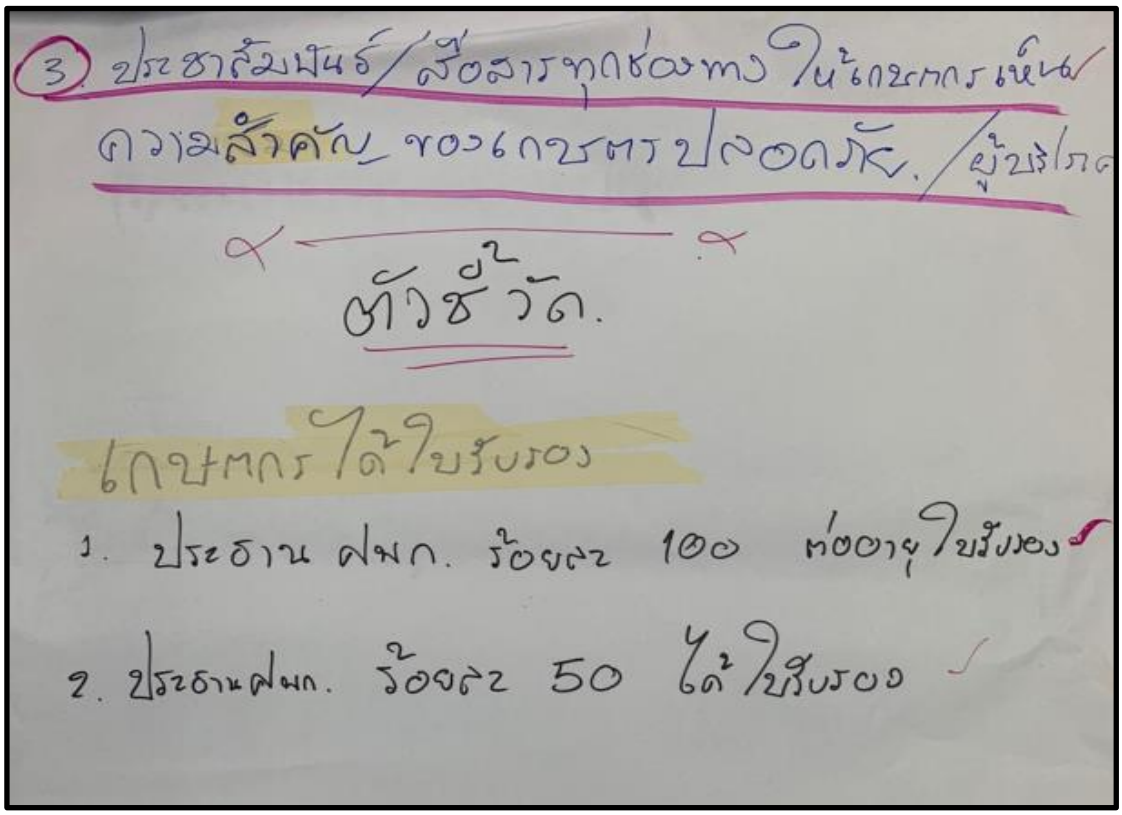

ภาพที่ ๑๙ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (การทำเกษตรปลอดภัย) กลุ่มที่ ๑ แผ่นที่ ๔

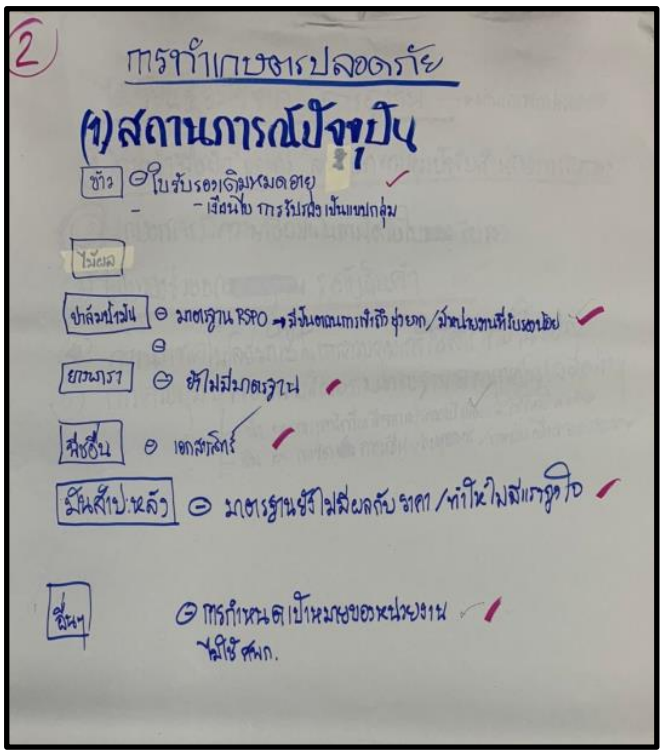

ภาพที่ ๒๐ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (การทำเกษตรปลอดภัย) กลุ่มที่ ๒ แผ่นที่ ๑

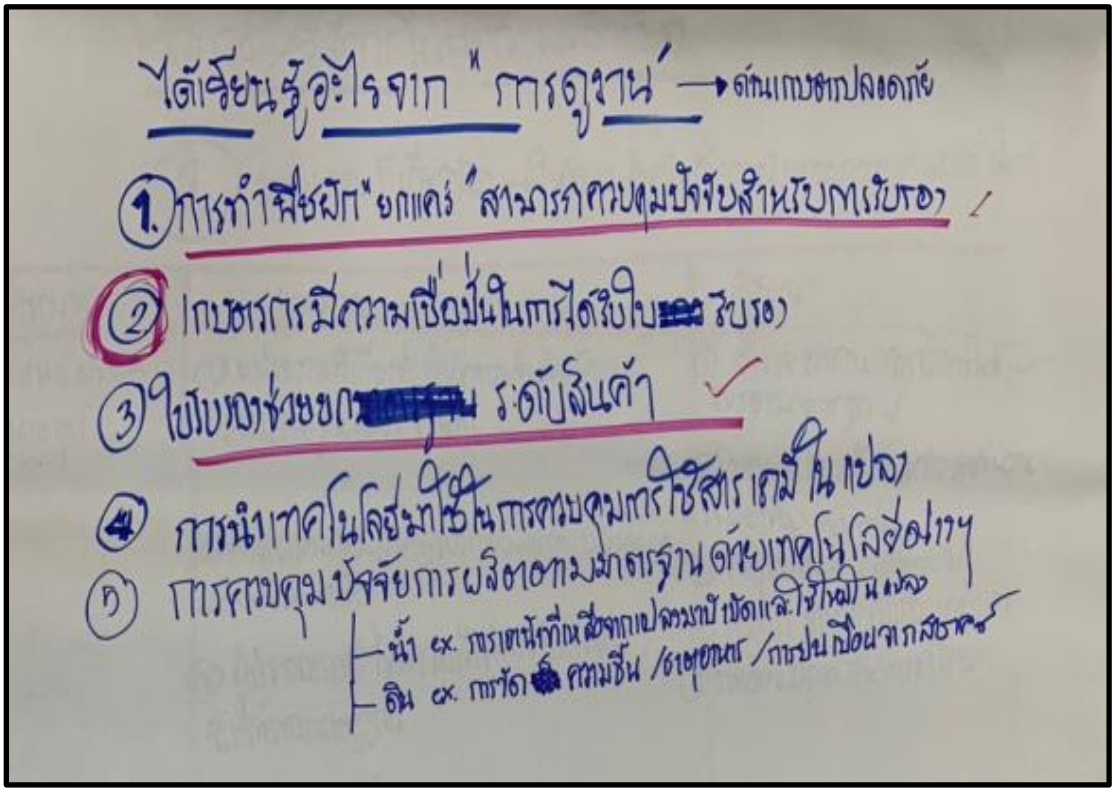

ภาพที่ ๒๑ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (การทำเกษตรปลอดภัย) กลุ่มที่ ๒ แผ่นที่ ๒

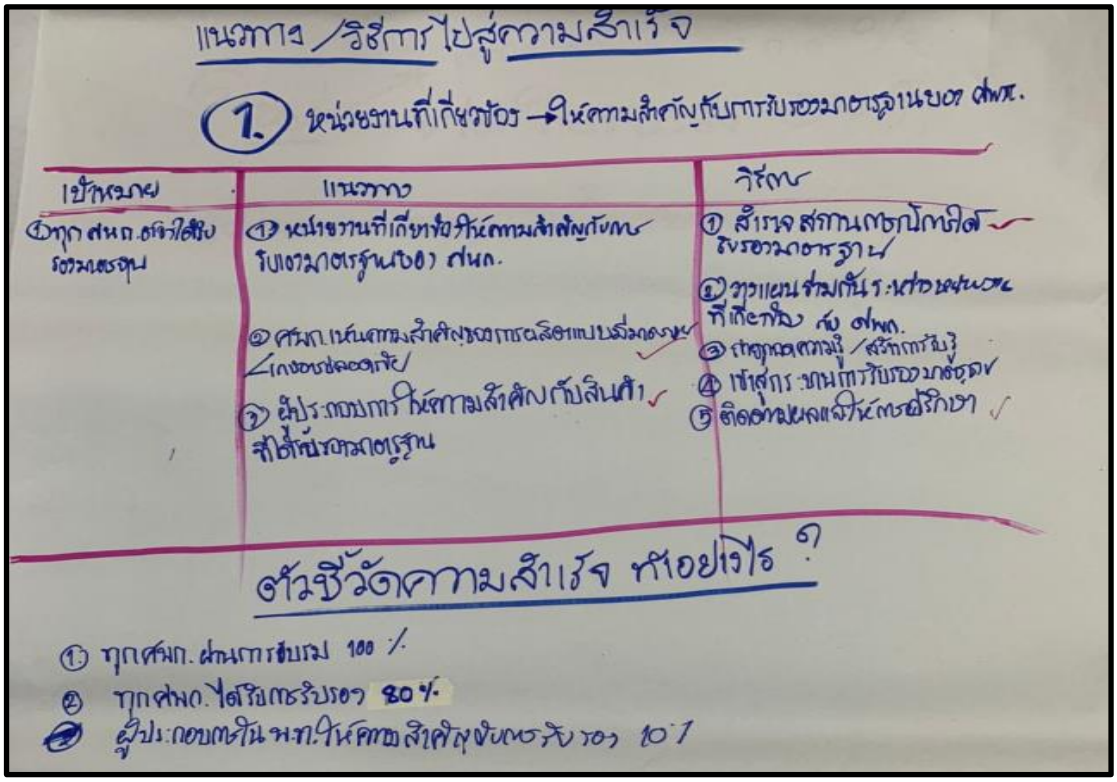

ภาพที่ ๒๒ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (การทำเกษตรปลอดภัย) กลุ่มที่ ๒ แผ่นที่ ๓

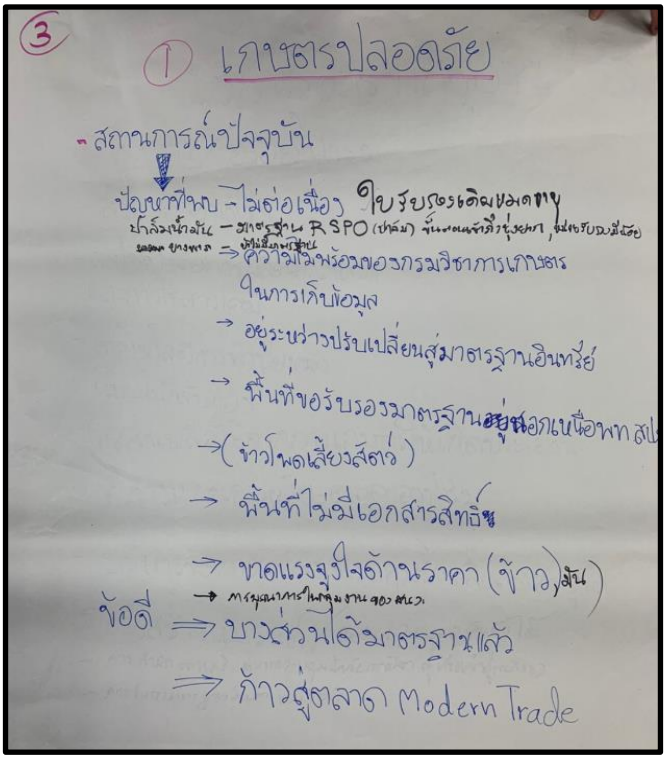

ภาพที่ ๒๓ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (การทำเกษตรปลอดภัย) กลุ่มที่ ๓ แผ่นที่ ๑

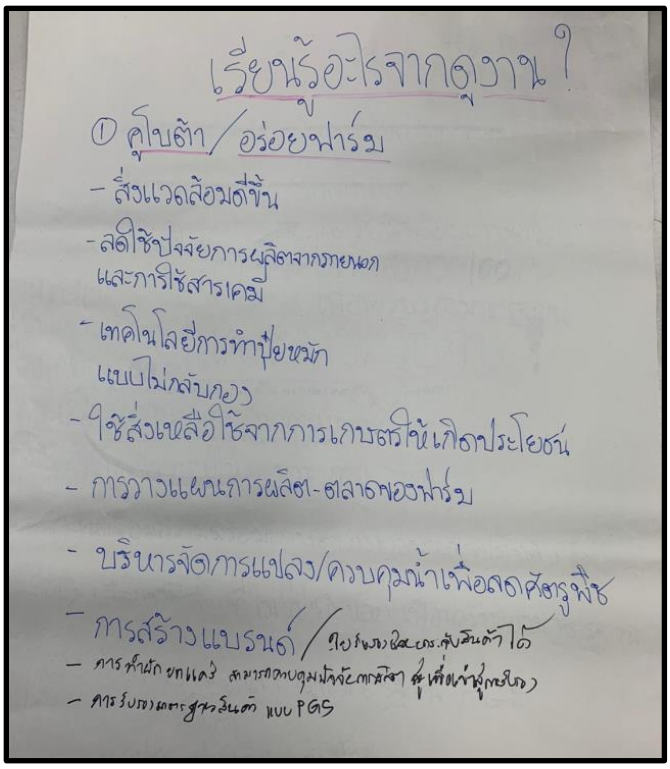

ภาพที่ ๒๔ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (การทำเกษตรปลอดภัย) กลุ่มที่ ๓ แผ่นที่ ๒

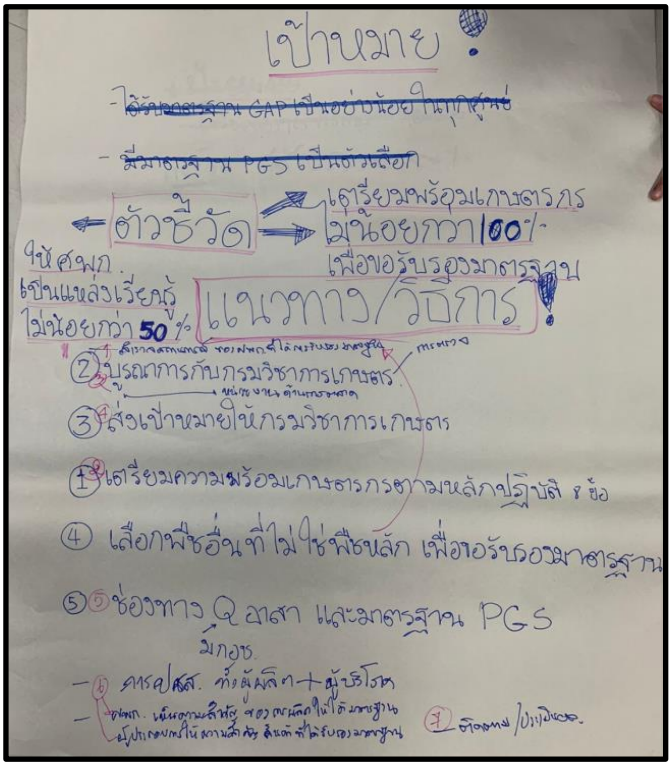

ภาพที่ ๒๕ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (การทำเกษตรปลอดภัย) กลุ่มที่ ๓ แผ่นที่ ๓

๓.๒ เทคโนโลยีนวัตกรรม

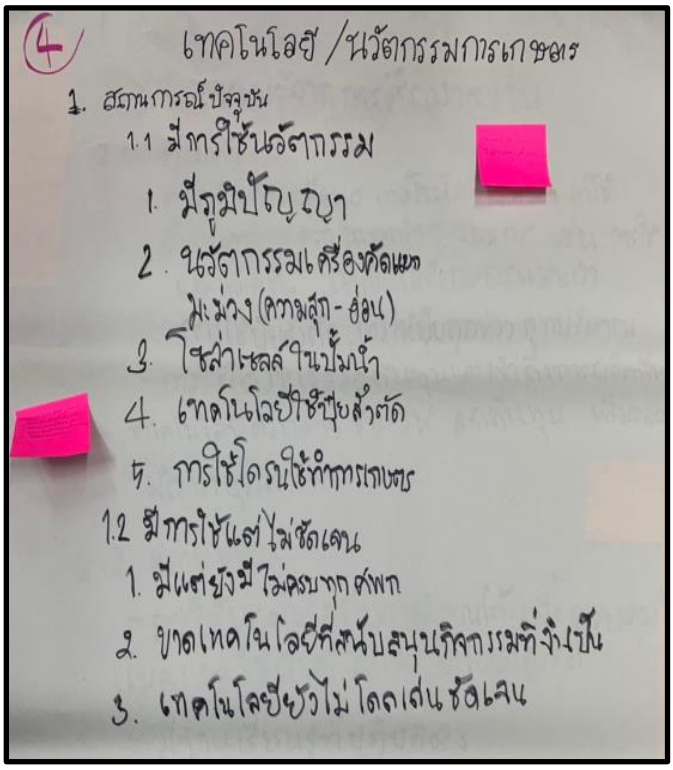

ภาพที่ ๒๖ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (เทคโนโลยีนวัตกรรม) กลุ่มที่ ๔ แผ่นที่ ๑

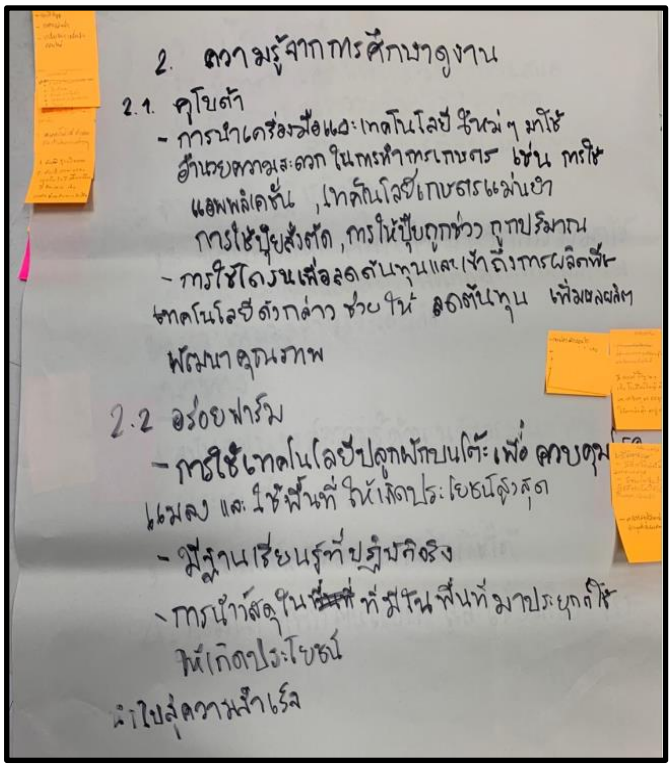

ภาพที่ ๒๗ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (เทคโนโลยีนวัตกรรม) กลุ่มที่ ๔ แผ่นที่ ๒

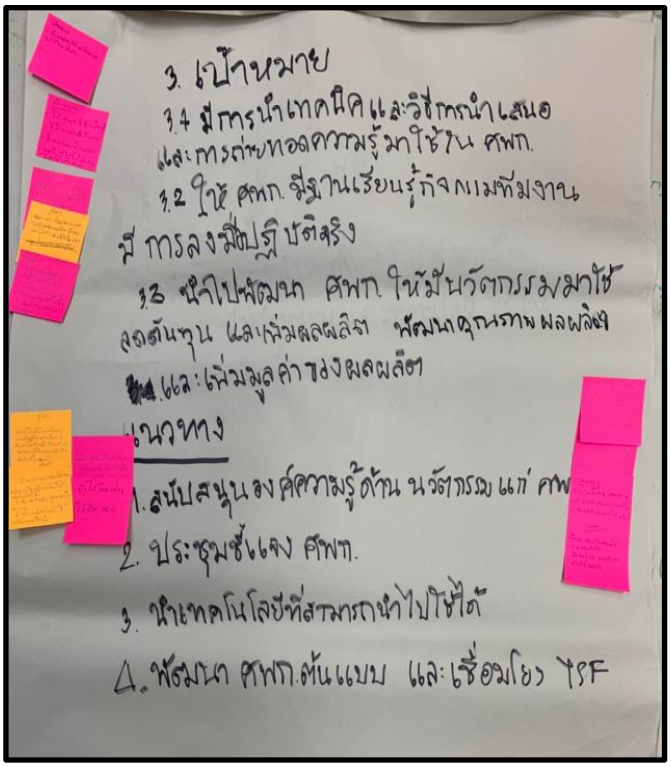

ภาพที่ ๒๘ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (เทคโนโลยีนวัตกรรม) กลุ่มที่ ๔ แผ่นที่ ๓

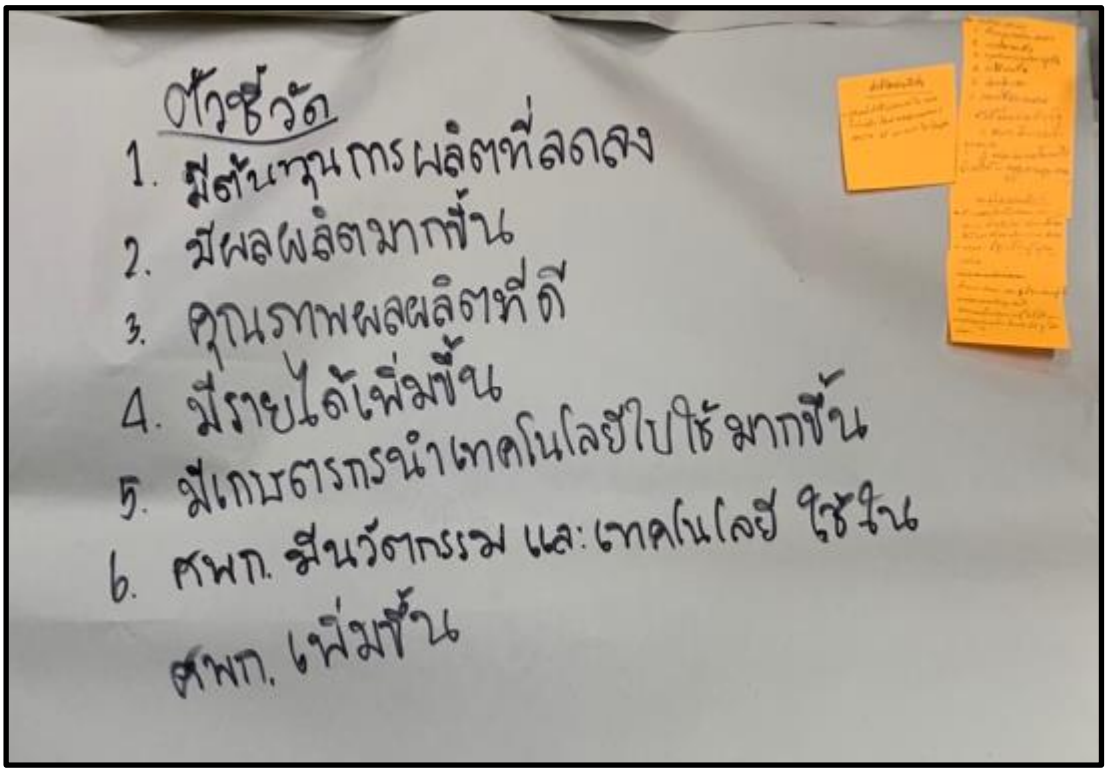

ภาพที่ ๒๙ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (เทคโนโลยีนวัตกรรม) กลุ่มที่ ๔ แผ่นที่ ๔

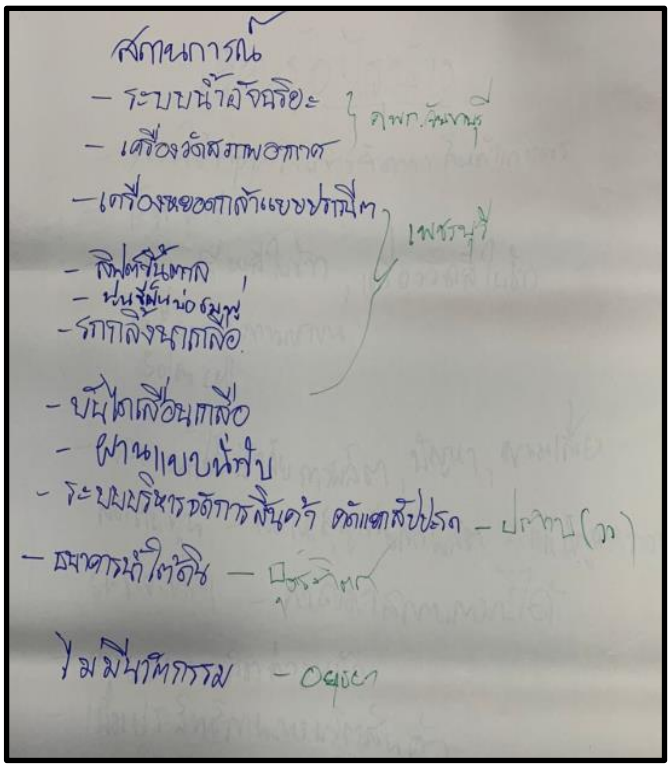

ภาพที่ ๓๐ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (เทคโนโลยีนวัตกรรม) กลุ่มที่ ๕ แผ่นที่ ๑

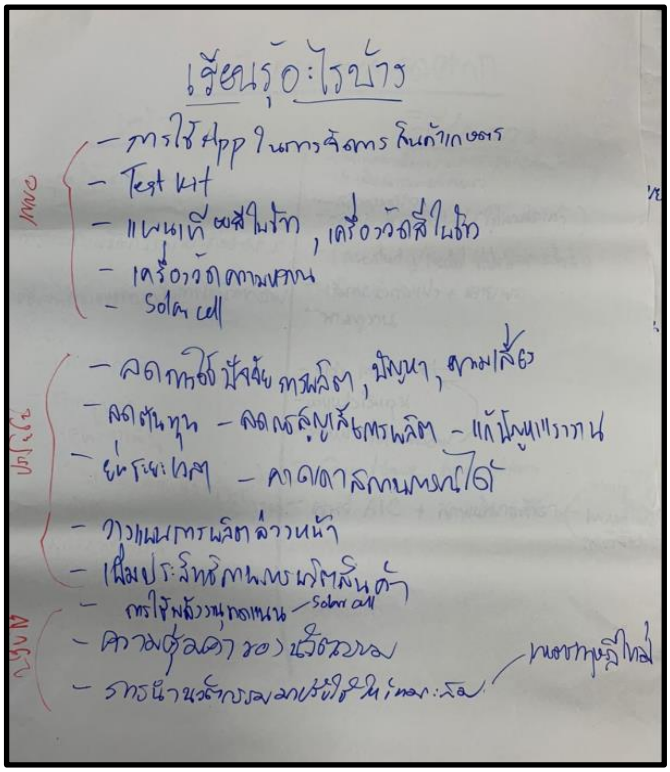

ภาพที่ ๓๑ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (เทคโนโลยีนวัตกรรม) กลุ่มที่ ๕ แผ่นที่ ๒

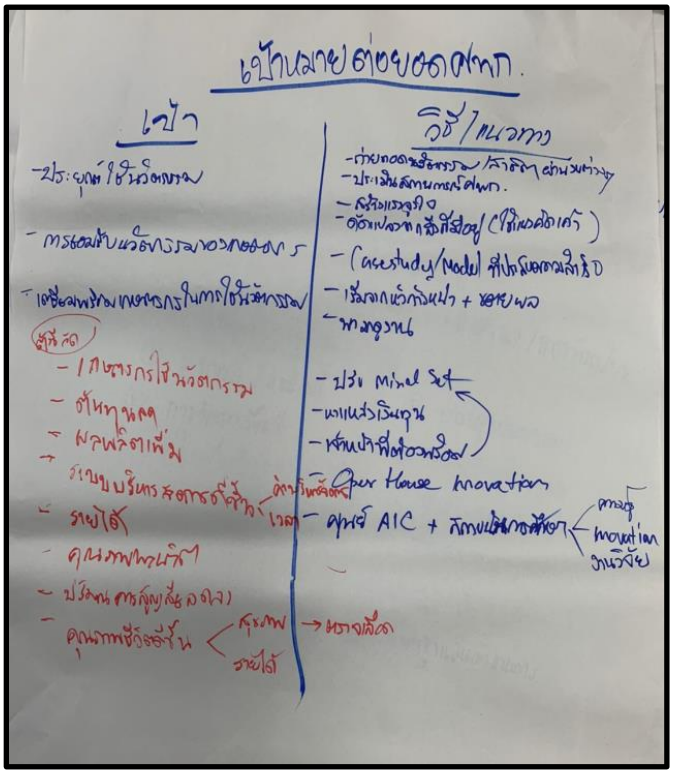

ภาพที่ ๓๒ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (เทคโนโลยีนวัตกรรม) กลุ่มที่ ๕ แผ่นที่ ๓

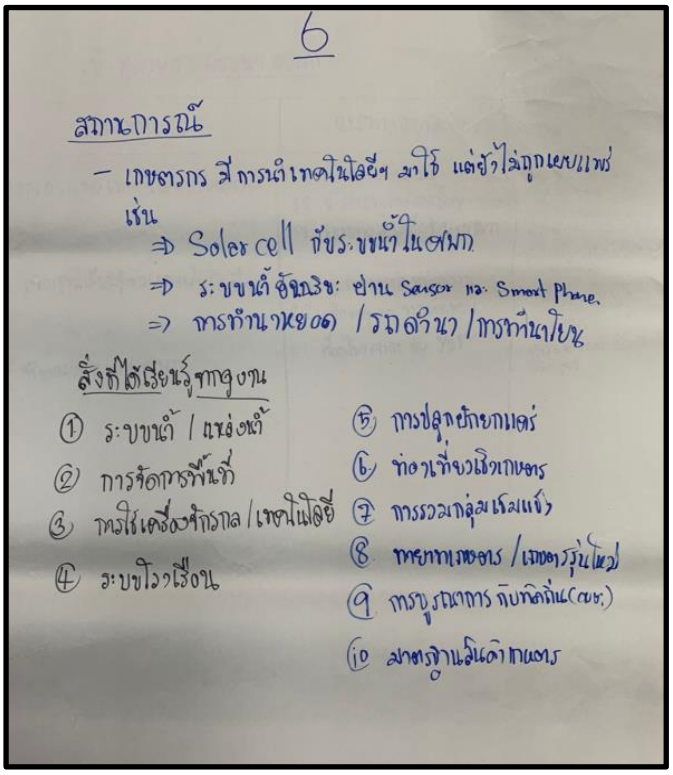

ภาพที่ ๓๓ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (เทคโนโลยีนวัตกรรม) กลุ่มที่ ๖ แผ่นที่ ๑

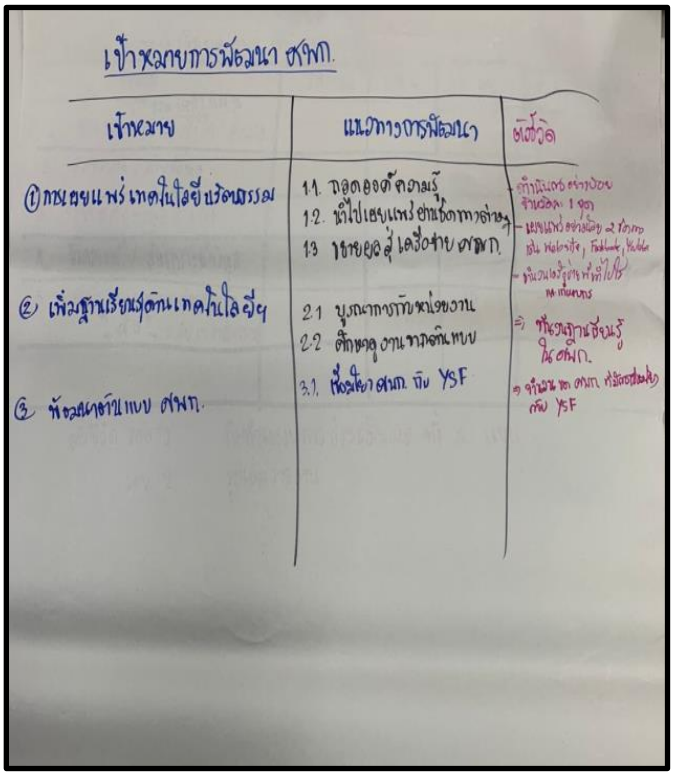

ภาพที่ ๓๔ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (เทคโนโลยีนวัตกรรม) กลุ่มที่ ๖ แผ่นที่ ๒

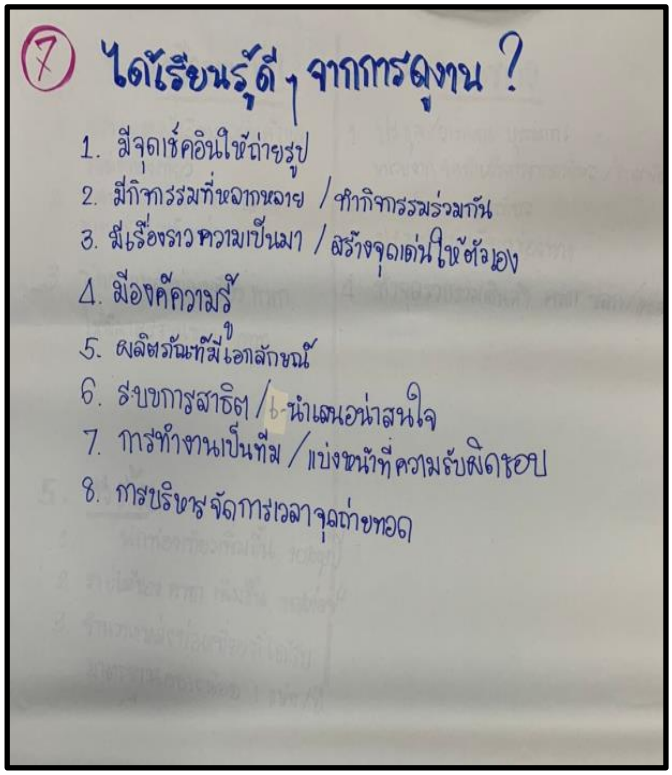

ภาพที่ ๓๕ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร) กลุ่มที่ ๗ แผ่นที่ ๑

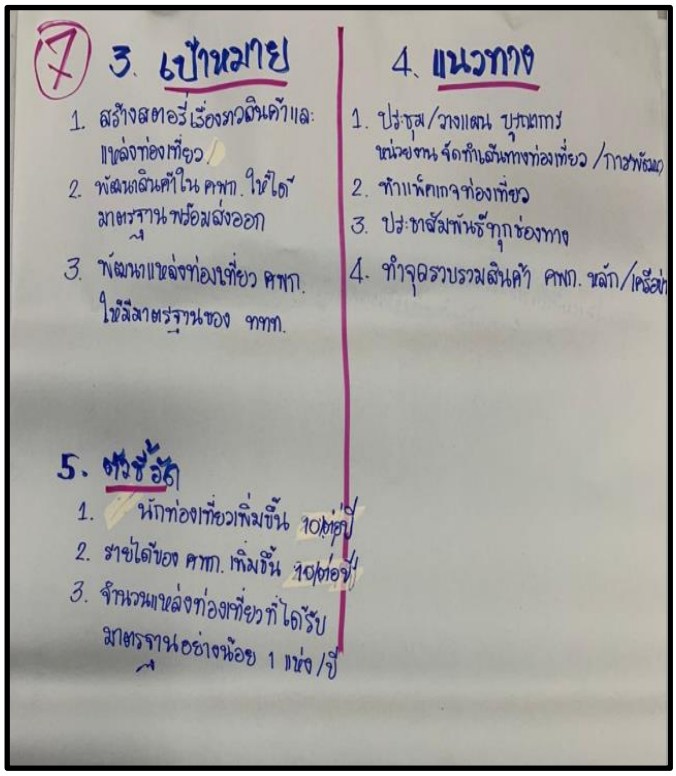

ภาพที่ ๓๖ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร) กลุ่มที่ ๗ แผ่นที่ ๒

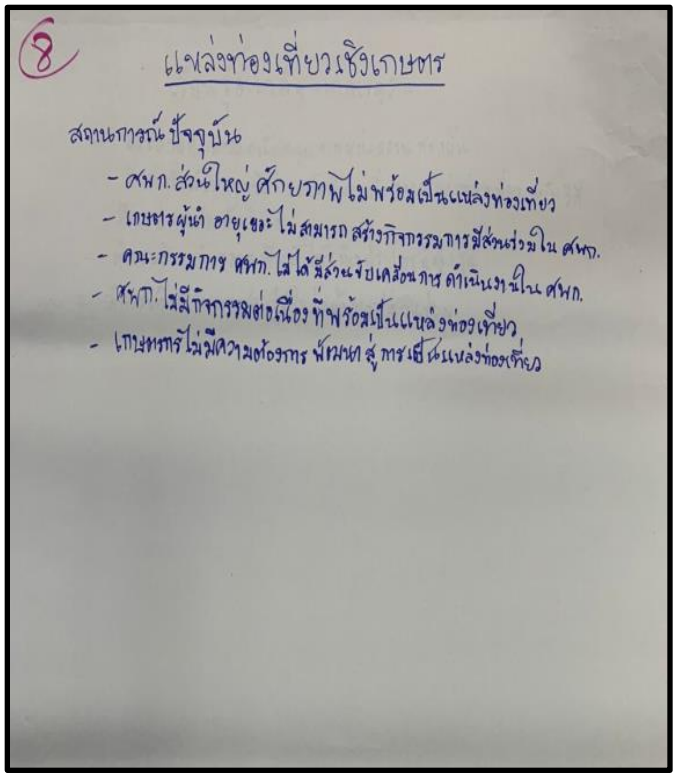

ภาพที่ ๓๗ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร) กลุ่มที่ ๘ แผ่นที่ ๑

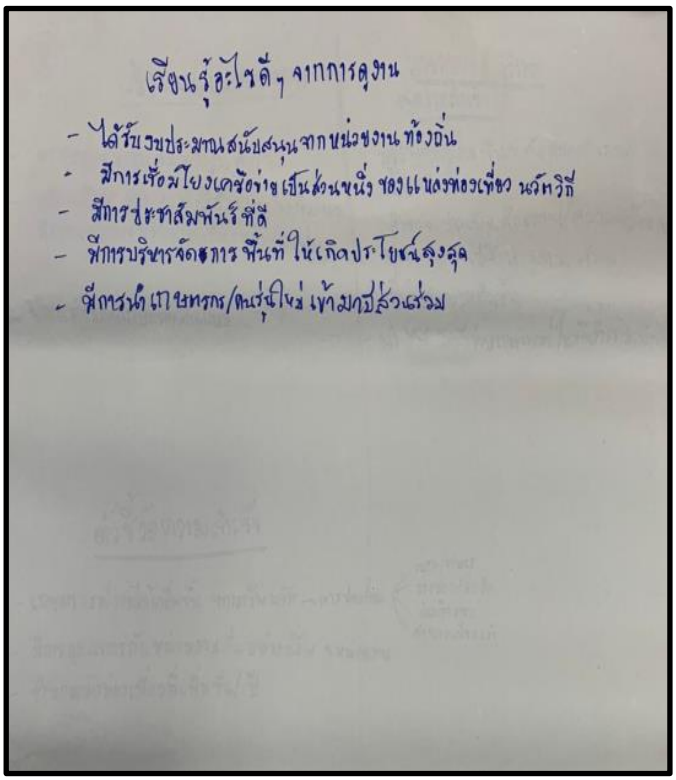

ภาพที่ ๓๘ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร) กลุ่มที่ ๘ แผ่นที่ ๒

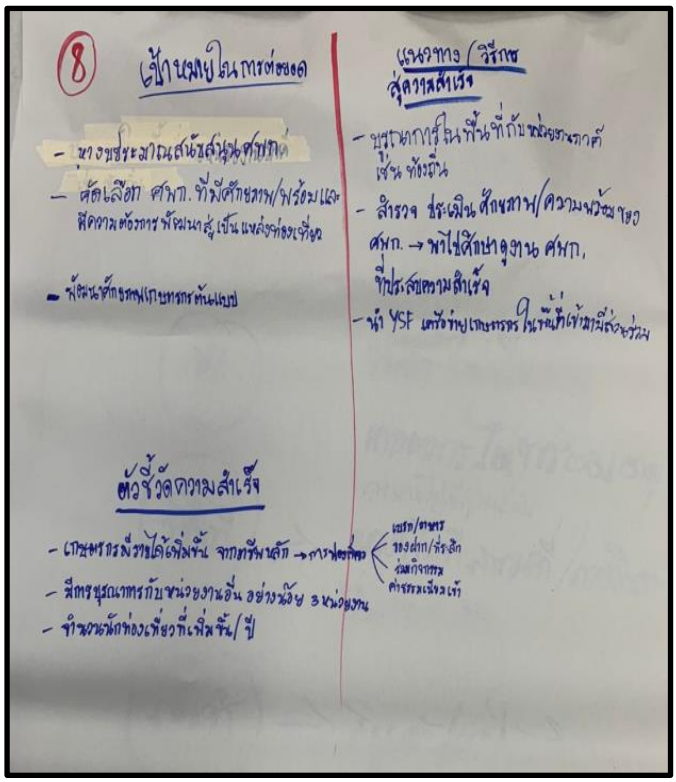

ภาพที่ ๓๙ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร) กลุ่มที่ ๘ แผ่นที่ ๓

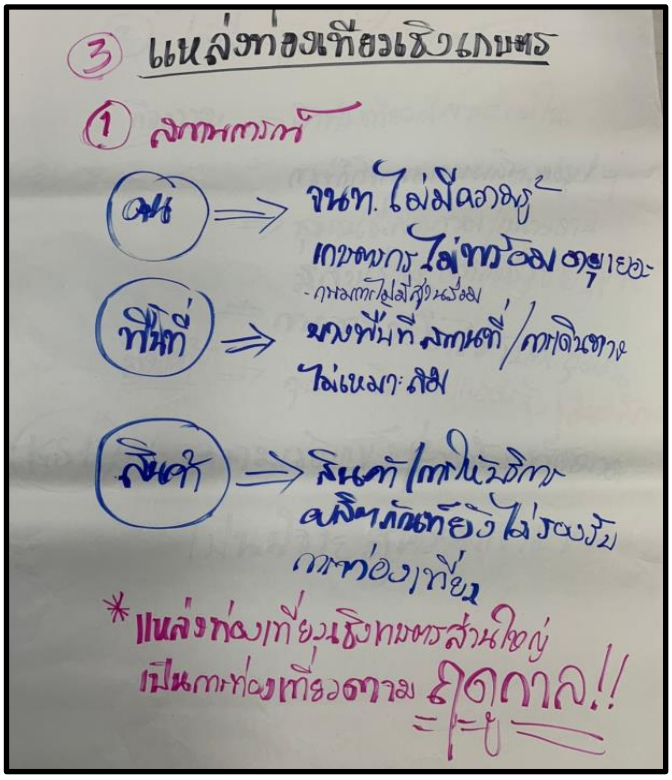

ภาพที่ ๔๐ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร) กลุ่มที่ ๙ แผ่นที่ ๑

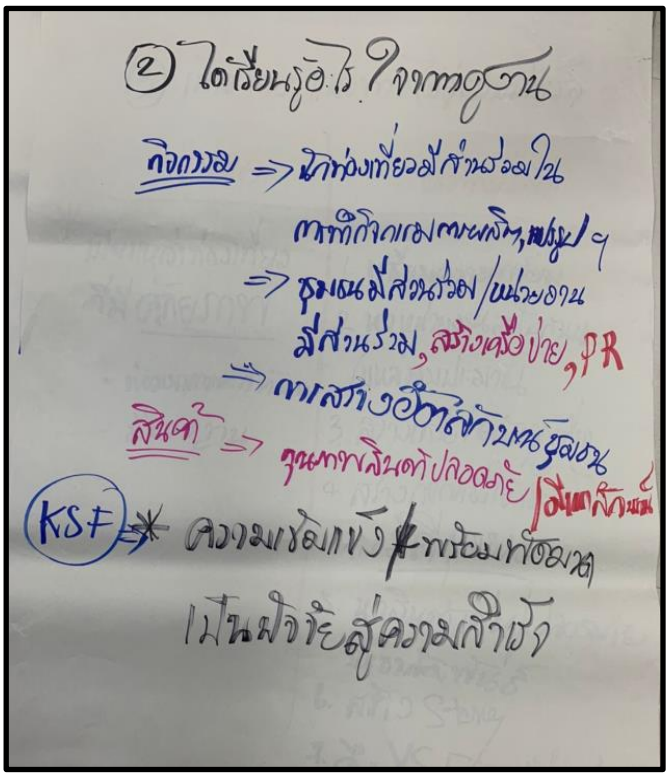

ภาพที่ ๔๑ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร) กลุ่มที่ ๙ แผ่นที่ ๒

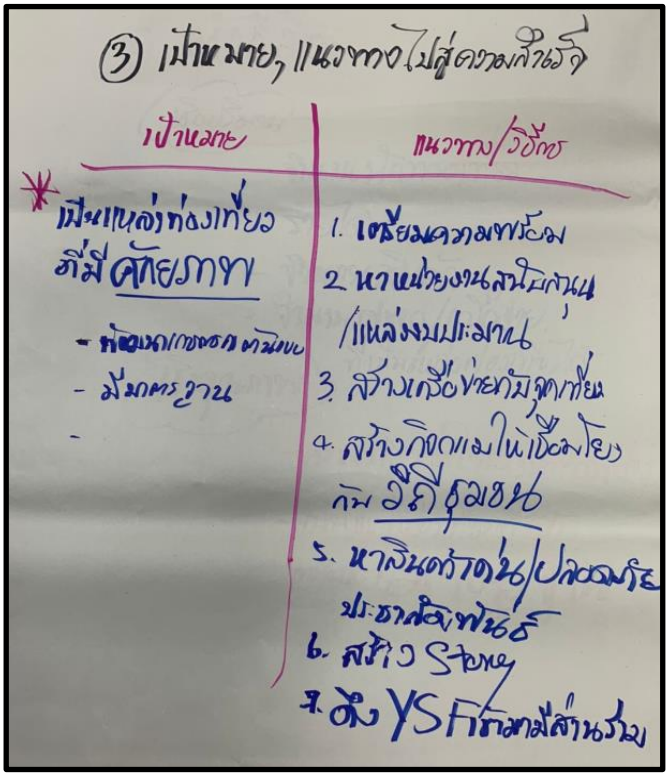

ภาพที่ ๔๒ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร) กลุ่มที่ ๙ แผ่นที่ ๓

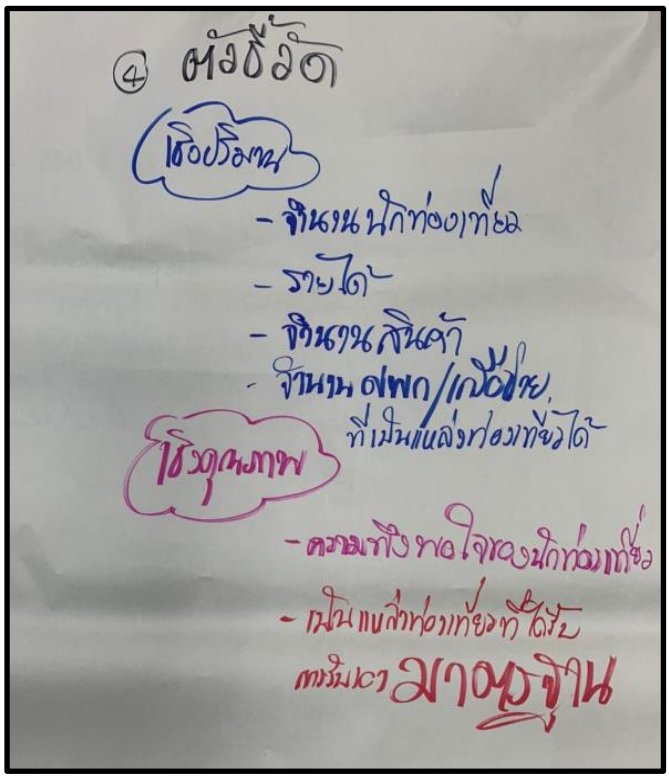

ภาพที่ ๔๓ สรุปผลแนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔ (แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร) กลุ่มที่ ๙ แผ่นที่ ๔

ภาคผนวก ข.

ภาพกิจกรรมการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินาน
โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ภาพกิจกรรม การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน
โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
ณ โรงแรม ทีเค พาเลซ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ ๔๔ นายอาชว์ชัยชาญ เลี้ยงประยูร รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นประธาน

ภาพที่ ๔๕ นางสาวสุรางค์ศรี วาเพชร รักษาการผู้อำนวยการกองวิจัยฯ กล่าวเปิดสัมมนาฯ

ภาพที่ ๔๖ อภิปรายคณะ “แนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๔” โดย กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

ภาพที่ ๔๗ นางเพ็ญแข ศุภณฐาพร ผู้เชียวชาญด้านประเมินผลการพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร บรรยาย “การประเมินผลโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓”

ภาพที่ ๔๘ บรรยากาศการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ศพก.

ภาพที่ ๔๙ บรรยากาศการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ศพก.

ภาพที่ ๕๐ บรรยากาศการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ศพก.

ภาพที่ ๕๑ การแบ่งกลุ่มระดมความคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้การประเมินผล ศพก. ปี 2563

ภาพที่ ๕๒ การแบ่งกลุ่มระดมความคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้การประเมินผล ศพก. ปี ๒๕๖๓

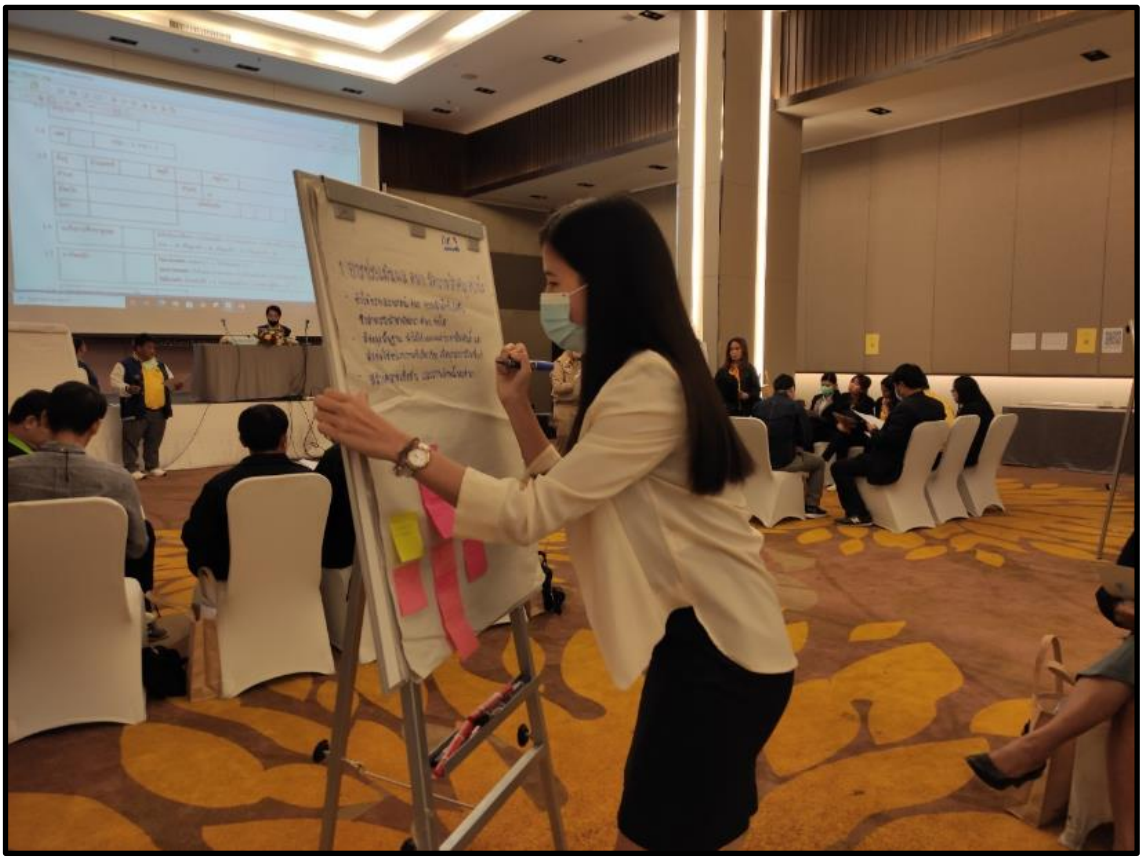

ภาพที่ ๕๓ การแบ่งกลุ่มระดมความคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้การประเมินผล ศพก. ปี ๒๕๖๓

ภาพที่ ๕๔ การแบ่งกลุ่มระดมความคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔

ภาพที่ ๕๕ การแบ่งกลุ่มระดมความคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔

ภาพที่ ๕๖ การแบ่งกลุ่มระดมความคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔

ภาพที่ ๕๗ การนำเสนอความคิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔

ภาพที่ ๕๘ การนำเสนอความคิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔

ภาพที่ ๕๙ การนำเสนอความคิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการขับเคลื่อน ศพก. ปี ๒๕๖๔

ภาพที่ ๖๐ ร่วมถ่ายภาพในการปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ศพก. ปี ๒๕๖๔

ภาคผนวก ค.
ภาพกิจกรรมการศึกษาดูงาน ณ จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๖๑ ศึกษาดูงานคูโบต้า ฟ าร์ม ศูนย์นวัตกรรมอัจฉริยะ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๖๒ ศึกษาดูงานคูโบต้า ฟ าร์ม ศูนย์นวัตกรรมอัจฉริยะ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๖๓ ศึกษาดู งานคูโบต้า ฟ าร์ม ศูนย์นวัตกรรมอัจฉริยะ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๖๔ ศึกษาดู งานคูโบต้า ฟ าร์ม ศูนย์นวัตกรรมอัจฉริยะ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๖๕ ศึกษาดู งานคูโบต้า ฟ าร์ม ศูนย์นวัตกรรมอัจฉริยะ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๖๖ ศึกษาดู งานคูโบต้า ฟ าร์ม ศูนย์นวัตกรรมอัจฉริยะ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๖๗ ศึกษาดู งานคูโบต้า ฟ าร์ม ศูนย์นวัตกรรมอัจฉริยะ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๖๘ ศึกษาดู งานคูโบต้า ฟ าร์ม ศูนย์นวัตกรรมอัจฉริยะ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๖๙ ศึกษาดู งานคูโบต้า ฟ าร์ม ศูนย์นวัตกรรมอัจฉริยะ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๗๐ ศึกษาดู งานคูโบต้า ฟาร์ม ศูนย์นวัตกรรมอัจฉริยะ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๗๑ ศึกษาดูงานอร่อยฟาร์ม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๗๒ ศึกษาดูงานอร่อยฟาร์ม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๗๓ ศึกษาดูงานอร่อยฟาร์ม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๗๔ ศึกษาดูงานอร่อยฟาร์ม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๗๕ ศึกษาดูงานอร่อยฟาร์ม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๗๖ ศึกษาดูงานอร่อยฟาร์ม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๗๗ ศึกษาดูงานอร่อยฟาร์ม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ ๗๘ ศึกษาดูงานอร่อยฟาร์ม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

กำหนดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน
โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน - ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓
ณ โรงแรมทีเค พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น หลักสี่ กรุงเทพมหานคร
****

วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓	
๐๗.๐๐ – ๐๙.๐๐	ลงทะเบียน
๐๙.๐๐ – ๑๐.๐๐	พิธีเปิดการสัมมนา และมอบนโยบายการดำเนินงาน โดย อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
๑๐.๓๐ – ๑๒.๐๐	อภิปรายคณะ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๔ โดย กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐	บรรยาย เรื่อง การประเมินผลโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๔ โดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๑๕.๓๐ – ๑๗.๐๐	แบ่งกลุ่มอภิปราย เรื่อง การประเมินผลโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๔ (แบ่งกลุ่มอภิปราย จำนวน ๙ กลุ่ม) และนำเสนอผลของแต่ละกลุ่ม โดย กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓	
๐๖.๓๐ – ๐๘.๓๐	ออกเดินทางจากโรงแรม ที เค พาเลซ กทม. ถึง คูโบต้า ฟาร์ม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐	ศึกษาดูงานคูโบต้า ฟาร์ม ศูนย์นวัตกรรมเกษตรอัจฉริยะ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ – ๑๕.๓๐	ศึกษาดูงานและแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติที่อร่อยฟาร์ม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
๑๖.๐๐ – ๑๘.๓๐	ออกเดินทางจากอร่อยฟาร์ม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ถึง โรงแรม ที เค พาเลซ กทม.
๑๙.๐๐ – ๒๑.๐๐	รับประทานอาหารเย็น
วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓	
๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐	สรุปบทเรียนวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน – ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และกิจกรรมเตรียมความพร้อม โดย กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐	แบ่งกลุ่มอภิปราย เรื่อง แนวทางการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๔ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) (แบ่งกลุ่มอภิปราย จำนวน ๙ กลุ่ม) และนำเสนอผลของแต่ละกลุ่ม โดย กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐	สรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๔
๑๕.๓๐ – ๑๖.๐๐	พิธีปิดการสัมมนา

*หมายเหตุ: กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม
เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น. และ ๑๕.๐๐ - ๑๕.๓๐ น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

รายชื่อคณะผู้จัดทำรายงานผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินาน
โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ที่ปรึกษา

นางสาวสุรางค์ศรี วาเพชร	รักษาการผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

เรียบเรียงและจัดทำโดย

นายเด่นพงษ์ เวียงศรีพนาวัลย์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตร
นายนฤดม สุริยตัน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
นางวิจิตรา เชาวะเจริญ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
นางสาวนันทินี ทองคงเหย้า	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
นางมนพิภา ชัยปรีชา	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
นางสาวนิลธิตา ฟรอมชัยภูมิ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
นายจิตตพล บุษบรรณ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
นางวริษฐา ขยายศรี	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตร
กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริมการเกษตร